

LGBTT Hakları Platformu

lezbiyen
gey
biseksüel
travesti
transeksüel

**LGBTT
BİREYLERİN
İNSAN HAKLARI
RAPORU
2008**

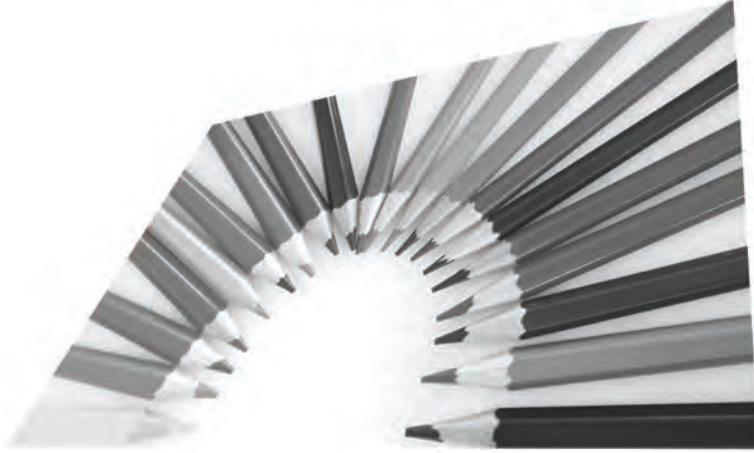
**BURADAYIZ
ALIŞIN!**

LGBTTT Hakları Platformu

lezbiyen
gey
biseksüel
travesti
transeksüel

**LGBTTT
BİREYLERİN
İNSAN HAKLARI
RAPORU
2008**

**BURADAYIZ
ALIŞIN!**

LGBTT Bireylerin İnsan Hakları Raporu - 2008

Hazırlayan: LGBTT Hakları Platformu

Baskı Öncesi Hazırlık: Emir Birant, Barış Sulu

İlk Basım: Ocak 2009, Ankara

Baskı ve Cilt:

Ayrıntı Basımevi, Ostim, Ankara
0312 394 5590

Kaos GL

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 29/12, Demirtepe / Kızılay – Ankara
Telefon: +90 312 230 0358
Faks: +90 312 230 6277
E-postal: kaosgl@kaosgl.org
URL: <http://www.kaosgl.org>

Bu kitap Global Diyalog'un katkılarıyla hazırlanmıştır.

The Global Dialog Project

Önsöz,

Buradayız alışın!

Lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transeksüel bireylerin toplumun içinde belli bir alana, belli bir zaman dilimine hapsolmuş, izole edilmiş bir yaşamları olmadığını, hayatın her alanında LGBT bireyler ile karşı karşıya gelebileceğini ve bu karşılaşmanın artık lgbt bireyleri değişme zorlayacak bir karşılaşmama olmaması gerektiği anlatmak üzere “buradayız alışın” diyoruz.

2007 yılı raporunun girişinde sorduğumuz soruyu yeniden soruyoruz? “Lezbiyenler, geyley, biseksüeller ve transeksüeller için başka bir Türkiye mi var?” Evet, Türkiye’de yoksulluktan tutun da haklara erişimden yoksun bırakılmaya kadar süren bütün insan hakları ihlalleri ile herkes gibi bizde maruz kalıyoruz. Buna ek olarak cinsel yönelimimiz ve/veya cinsiyet kimliğimiz nedeniyle yeniden bu haklardan yoksun bırakılmayla ilgili karşı karşıya kalıyoruz.

Bu rapor ile, eşcinsel, biseksüel ve transeksüel kadın ve erkeklerin maruz kaldığı ayrımcılığı ve şiddeti gözler önüne sermek istiyoruz. Bu rapor görmediğimiz, görmek istemediğimiz, haberdar olmadığımız ya da seyirci kaldığımız ihlalleri unutmamak ve unutturmamak adına yazılıyor. 3

Yaşadığımız şiddeti, maruz kaldığımız ayrımcılığın ve bütün bunlara karşı verdiğimiz mücadelenin tarihi bu kitap aynı zamanda. LGBTT hakları hareketinin, nefret suçları, nefret cinayetleri, çete şiddeti, devlet ve kolluk kuvvetlerinin hem örgütlerimize hem de lgbt bireylere yönelik tacizlerine, toplumun bütün ötekilerine karşı yükselen linç sargınının lgbt bireylere, sokakta, parkta, evlerinde, ailelerine yansımalarına rağmen LGBT Hakları Platformunun verdiği mücadelenin de tarihi..

Biz biliyoruz ki, Türkiye’de lgbt bireylerin maruz kaldığı şiddet, ayrımcılık sadece bu kitaba yansıyanlardan ibaret değil. Bu kitaba yansıyan ihlaller sadece bizim ulaşabildiğimiz ihlaller ki, bu kitaplara yansıyanlar kocaman ayrımcılık denizinde sadece birkaç kum tanesi.

LGBTT Hakları Platformu adına, bu kitabın hazırlanmasına katkıda bulunan LGBTT Hakları Platformu üyesi LGBTT Örgütlere ve raporun hazırlanması sürecini destekleyen Global Diyalog Vakfına teşekkür ediyoruz.

**LGBTT Hakları Platformu adına,
Umut Güner/ Kaos GL – Ankara**

İNSAN HAKLARI İHLALLERİNE SESSİZ KALMAYIN!

LGBTT Hakları Platformu (Eski adıyla *LGBTT Bireylerin İnsan Haklarını İzleme ve Hukuk Komisyonu*) Türkiye’de lezbiyen, gey, biseksüel, travesti, transeksüel (LGBTT) bireylere yönelik uygulanan ayrımcılık ve şiddeti raporlamaya devam ediyor.

Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir ve Diyarbakır’daki örgütler, LGBTT bireylerin yaşadıkları insan hakları ihlallerini kayıt altına alıyor. Örgütler ayrımcılık ve şiddete maruz kalan LGBTT bireylere sesleniyor.

Bugüne kadar LGBTT bireyler uğradıkları her türlü ayrımcılık ve şiddet karşısında yalnızca LGBTT örgütlerle iletişime girdiler. Örgütler ise bu bilgileri ya düzenli olarak tutamadı ya da “olay döngüsü” içinde veri sağlayabilecek önemli noktaları atlayarak kaydetti. Tutulan kayıtlara da daha sonra geri dönemedi ve süreci izleyemedi. LGBTT örgütler bir yandan insan hakları alanında mücadele verdiğini dile getirirken, LGBTT bireylerin yaşadıkları ihlallerle ilgili sorulara genellikle alışılmış, ezberlenmiş yanıtlar veriyor, “Geçen sene kaç ihlal yaşandı ve ihlallerin dağılımı nasıldı?”, “En çok hangi hak ihlal ediliyor?” gibi soruları da yanıtız bırakıyordu. Bunun yanında diğer insan hakları örgütleri de eşcinsel mağdurlarla sistematik bir şekilde ilgilenmiyorlar ve onların sorunlarına ilişkin insan hakları mekanizmalarını etkin kullanmıyorlardı.

5

Kaos GL Derneği, Kaos GL İzmir Oluşumu, Lambdaistanbul ve Pembe Hayat LGBTT Dernekleri, ve Morel Eskişehir LGBTT Oluşumu, bütün bu eksikleri ve ihtiyaçları göz önünde bulundurarak 2007 başında, “İnsan Hakları Mekanizmalarının LGBTT Bireyler için Etkin Kullanımı” adlı projede birlikte çalışmaya başladılar. Bütün bu sorunları çözmeye yönelik hazırlanan bu projeye, LGBTT örgütlerin kapasitelerini artırarak ulusal ve uluslararası insan hakları mekanizmalarını etkin olarak kullanmalarını sağlamak ve LGBTT bireylere yönelik ihlalleri kayıt altına almak, izlemek ve raporlaştırmak amaçlandı.

Bu çalışmaların sonucunda, “**LGBTT Bireylerin İnsan Hakları Raporu 2007**” kitabı yayımlandı. Kitabın PDF formatına ulaşmak için: http://www.kaosgl.org/resim/InsanHaklari/LGBTT_IH_Raporu_2007.pdf

2008 yılında, Piramid LGBTT Diyarbakır Oluşumu ve İzmir Travesti ve Transeksüel İnisiyatifi(İTTİ)’nin de platforma katılımlarıyla çalışmalarımız devam ediyor.

Ankara’da **Kaos GL** ve **Pembe Hayat** LGBTT Dernekleri, İstanbul’da **Lambdaistanbul** LGBTT Derneği, İzmir’de **Kaos GL İzmir** Oluşumu ve **İzmir Travesti ve Transeksüel İnisiyatifi**, Eskişehir’de **Morel** LGBTT Oluşumu ve Diyarbakır’da **Piramid LGBTT** Oluşumu LGBTT bireyleri yaşadıkları insan hakları ihlallerini anlatmaya çağırıyor.

LGBTT Hakları Platformu bileşenleri iletişim bilgileri:

Kaos GL İzmir Oluşumu

e-posta: izmir@kaosgl.org
Hukuk Desteği için: www.kaosglizmir.com

6

Kaos GL Derneği

e-posta: lgbtinsanhaklari@kaosgl.org
Ofis Tel: 0312 230 03 58 / Mobil Tel:0533 430 58 50
Hukuk Desteği için: www.kaosgl.org

Lambdaistanbul LGBTT Dayanışma Derneği

e-posta: lambda@lambdaistanbul.org
Ofis Tel: 0212 245 70 68 Danışma Hattı: 0212 244 57 62
Hukuk Desteği için: www.lambdaistanbul.org

MorEl Eskişehir LGBTT Oluşumu

e-posta: morel.eskisehir@gmail.com

Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği

e-posta: pembehayat@gmail.com
Tel: 0312 433 85 17

Piramid LGBTT Diyarbakır Oluşumu

e-posta: piramidgl.diyarbakir@gmail.com

İÇİNDEKİLER

<i>Giriş</i>	9
<i>Bölüm I</i>	
Görünmeyen Şiddet ve Ayrımcılık: Lezbiyenler ve Biseksüel Kadınlar	11
<i>Bölüm II</i>	
Şiddet Sarmalında Trans Bireyler	17
<i>Bölüm III</i>	
Aşağılanma, Taciz, Gündelik Şiddetin Orta Yeri: Geyler ve Biseksüel Erkekler	47
<i>Bölüm IV</i>	
Genel Ahlakın Gör Dedikleri: LGBTT Bireyler	71
<i>Bölüm V</i>	
“Eşcinseller de Eşitlik İstiyor, Verecek Miyiz?” Devlet Katında LGBTT Bireyler	81
<i>Bölüm VI</i>	
Yersiz Yurtsuz LGBTT Bireyler	89
<i>Bölüm VII</i>	
Sonuç	103
Ekler	
Sebahat Tuncel’in Verdiği Soru Önergesi	105
Yogyakarta İlkeleri	109
LGBTT’lerin İnsan Haklarına Yönelik BM Bildirisi	115

GİRİŞ

Bu rapor, 2008 yılı boyunca LGBT bireylerin yaşadıkları hak ihlallerini kayıt altına almaktadır. Rapor, yıl boyunca yapılan görüşmelere, örgütlere yapılan başvurulara, örgütler tarafından izlenen medyadaki verilere dayanılarak hazırlanmıştır.

Birinci bölümde, eşcinsel ve biseksüel kadınların uğradığı ayrımcılık, yaşadıkları hak ihlalleri ve bu alandaki görünürlüğün zayıflığı tartışılmıştır.

İkinci bölümde, trans bireylerin uğradıkları şiddet, yaşadıkları ayrımcılık çeşitli alanlara özgülenerek hem tarihsel hem de mekânsal sürekliliği ile tanımlanmıştır.

Üçüncü bölümde, eşcinsel ve biseksüel erkeklerin maruz kaldıkları yaygın ihlaller, uğradıkları saldırılar rapor edilmiştir.

Dördüncü bölümde toplumsal karşılaşmalarda sıklıkla ortaya çıkan genel ahlak vasıtasıyla ihlal edilen hak alanları belirlenmiştir.

Beşinci bölümde LGBT bireylerin varoluşlarından yaşadıkları hak ihlallerine uzanan sorun yaratılan alanlarda kamu otoritelerinden gelen tepkilere yoğunlaşmıştır.

Son bölümde ise yıllardır birlikte yaşadığımız ve görünür olmayan LGBT mülteci bireylerin yaşadıkları yoğun baskı ve ayrımcılık rapor edilmiştir.

2007 yılına ait rapordan farklı olarak haklar kategorik tanımlanmamış, rapora veri olan durumların anlatımına daha geniş yer verilmiştir. Hukuki açıdan atıfta bulunulan insan hakları metinleri yerine özel olarak LGBT bireylerin hak rejimlerini tanıyan metinler ekte sunulmuştur. 2007 yılı raporunda olduğu gibi yine basın açıklamalarının bir kısmına yer verilmiştir.

GÖRÜNMEYEN ŞİDDET ve AYRIMCILIK: LEZBİYENLER ve BİSEKSÜEL KADINLAR

Lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transeksüel bireylerin insan hakları ihlallerini izlemek ve raporlamak için Ocak 2007'de Kaos GL ve Lambdaistanbul öncülüğünde yola çıktık.

İki senelik izleme sürecini geride bıraktığımız şu günlerde hem 2007 yılı vakalarına hem de 2008 yılı vakalarına baktığımızda lezbiyenlerin ve biseksüel kadınların insan hakları ihlallerinin ve uğradıkları ayrımcılıkların vaka raporuna yansımadağını görmekteyiz.

2007 yılında insan hakları ihlallerini izlemeye başladığımızda, mağdurların bizimle iletişime geçmesi için Kaos GL Dergisi ve yazılı basın aracılığı duyurular, el ilanları ve web sitemiz öncelikli olmak üzere internet etkin olarak kullanılmıştır. Ancak bu süre zarfında eşcinsel ve biseksüel kadın mağdurların bizimle iletişime geçmediklerini gözlemledik.

İnsan haklarının izlenmesi aşamasında aslında lezbiyenlerin ve biseksüel kadınların Türkiye'de çok ciddi insan hakları ihlallerine ve ayrımcılığa maruz kaldıklarını ancak bu konuda harekete geçemediklerini gözlemlemekteyiz. Bunun nedeni olarak da, cinsiyetçi-homofobik yapıdan kaynaklı olarak eşcinsel ve biseksüel kadınların, cinsel yönelimleri ve ayrıca kadın olmalarından kaynaklı sorunlar yaşamaları; insan hakları ihlallerine, şiddet ve ayrımcılığa maruz kalmasının yarattığı travmaların etkisi olduğunu bilmekteyiz.

"Lambdaistanbul LGBTT Dayanışma Derneğini kuran Lambdaistanbul Eşcinsel Sivil Toplum Girişimi 2005 yılında 396 eşcinsel ve biseksüelle görüşerek yaşadıkları sorunları araştırdı.¹ 151 katılımcının kadın olduğu bu araştırmanın sonucunda Türkiye'de lezbiyen ve biseksüel kadınların % 48'inin toplumsal baskılar nedeniyle yalnız kalmaktan korktuğu, % 64'ünün ailesi ve çevresi tarafından evlenmeye zorlandığı tespit edildi.

Bu araştırmada katılımcılara çevrelerine açıldıkta ne gibi tepkilerle karşılaştıkları soruldu. Toplumsal önyargılar nedeniyle katılımcıların %

¹Lambdaistanbul Eşcinsel Sivil Toplum Girişimi. "Ne Yanlış Ne de Yanlızsınız, Bir Alan Araştırması, Eşcinsel ve Biseksüellerin Sorunları. İstanbul, 2005.

82'si "nasıl seviyorsunuz" sorusu ile ve % 74'ü de "aktif misin, pasif misin" sorusuyla karşılaşmış. Eşcinsel ve biseksüel kadınlar, toplum genelinde cinsel obje olarak algılandıkları için bu yaklaşımlarla karşılaşmak zorunda kalıyorlar.

Modern tıbbı göre eşcinsellik bir hastalık olmadığı halde, katılımcıların % 50'si psikoloğa veya psikiyatriste gitmesi için baskı görmüş. Bir psikoloğa veya bir psikiyatriste başvuran katılımcıların bir bölümü ilgili uzmanın olumsuz tavırlarıyla karşılaşmışlar. (Örn: Uzmanın eşcinselliği hastalık olarak görmesi: % 27, eşcinsellikle ilgili bilgisinin yetersiz olması, % 45, danışanı heteroseksüel olmaya zorlaması: %24, danışanını istemediği halde ilaç tedavisine zorlaması: % 24)

Uzmanların yanı sıra toplum içerisinde de lezbiyenlerin ve biseksüel kadınların cinsel yönelimini değiştirmeye yönelik çeşitli baskı ve tepkiler bulunmaktadır. Katılımcıların % 66'sı "doğru insanı bulamadığın için böyle hissediyorsun" düşüncesiyle, % 65'i "geçici bir dönemdir bu" tepkisiyle, %51'i "karşı cinsin kötü davranışlarına mı maruz kaldın" sorusuyla karşılaşmıştır."

Lambdaistanbul Derneği tarafından yapılan bu anket çalışmasında eşcinsel ve biseksüel kadınların sorulara verdiği yanıtlar, Türkiye'de lezbiyenlerin ve biseksüel kadınların karşı karşıya kaldığı toplumsal baskı ve aşağılanmanın boyutlarını göz önüne serer nitelikte önemli verilerdir.

Ayrıca bu anket dahilinde edinilen veriler içinde bir başka istatistik şöyle: anket sonuçlarına göre, eşcinsel ve biseksüel kadınların, iş yerinde işveren veya müdürlerine ve iş arkadaşlarının tamamına açık olan kadınların oranı % 22. İşveren veya müdürlerinin bir bölümüne açık olanların oranı % 21, iş arkadaşlarının bir bölümüne açık olanların oranı % 35, hiç bir işveren ve müdürüne açık olmayanların oranı % 57, hiç bir iş arkadaşına açık olmayanların oranı % 44.

Yargı sürecinin hem erkek egemen hem de homofobik bir zihniyetle işlenmesi kadınların yargı sürecinde de mağdur olacaklarını düşünmelerine neden olmakta. Bu yüzden lezbiyenler ve biseksüel kadınlar şikâyetçi olmaktan çekinmekte ya da bu yolu hiç düşünmemekteler. Eşcinsel ve biseksüel kadınların hukuksal yollara başvurmaya ilişkin tutumlarının hiç de haksız olmadığını gösteren iki karar mevcut.

Bu kararlardan birincisi, "lezbiyen anneye çocuğun velayeti verilmez" kararı.

"Yargıtay 2. Hukuk Dairesi Başkanlığının 21.6.1982 gün 1982/5077 esas ve 1982/5531 karar nolu kararına göre: eşcinsel/lezbiyen anneye kız çocuğu velayeti verilemez. Bu kararın tam metni şu şekilde: Boşanma

sebebi, toplumun asla hoş görmeyeceği, eşcinselliğe, Türkçe deyimini ile sevicilik'e dayanmaktadır. Böylesine marazi (Hastalık derecesine varan) bir alışkanlığı bulunan kadına kız çocuğunun velayetinin verilmesi onun geleceğini tehlikeye düşüren bir durum meydana getirebilir. Küçüğün idrak çağına erip kişiliği zarara uğradıktan sonra onu anasından uzaklaştırmak hiç bir anlam taşımaz. Velayet düzenlenirken göz önünde tutulacak husus, çocuğun sadece o andaki değil, gelecekteki yararlarının dahi her yönüyle korunmasıdır. Bu bakımdan çocuk henüz kötü alışkanlıklar edinmeden gerekli tedbirin alınması zorunludur. Hal böyle olunca, küçüğün ahlaki gelişimine, öncelikle şefkatin üstünde değer verilmesi gerekir. Öyle ise Karşılaşılan iki kötülükten zarardan hafifinin tercih edilmesi yolundaki kural gözetilerek çocuğun, babanın velayetine bırakılması uygun olur. Bu yönün gözetilmemesi usul ve kanuna aykırıdır."

Bu kararın aksi yönünde bir karar çıkmadığından, benzer davalarda halen emsal gösterilmektedir. Bu davalardan birinde, 13.08.1996 tarihli Yeni Yüzyıl gazetesinde yer alan haberden öğrendiğimiz kadarıyla, yerel mahkeme çocuğun velayetini anneye veriyor, ancak Yargıtay bu kararı "Böylesine hastalık derecesine varan bir alışkanlığı bulunan kadına, kız çocuğunun velayetinin verilmesi, onun geleceğini tehlikeye düşürebilir" diye bozarak çocuğu lezbiyen anneden alıyor. Basına yansıyan diğer bir dava haberi:

"Tarih 27 Şubat 2002. Hürriyet gazetesinin üçüncü sayfası. Günün haberi. Manşet: "Karım lezbiyen kızımı bana verin". Spot: "İşadamı, 9 yaşındaki kızının velayetini, lezbiyen olduğunu iddia ettiği eski eşine veren mahkeme kararını 'sevicici anneye kız çocuğunun velayeti verilemez' şeklindeki Yargıtay kararını örnek göstererek temyiz etti". Haberi okuyunca anlıyoruz ki bu temyiz isteği kabul edilmemiş, kızın velayeti anneye verilmiş. Bir hukukçu görüşü de var haberin yan tarafında: "Lezbiyen anneye velayet verilmez kararı halen geçerli, karısının lezbiyen olduğunu ispatlarsa kızının velayetini alır". Kaynak: Radikal Gazetesi, 10 Mart 2002.

Bu karar, sadece "anne olan lezbiyenleri" bağlıyor gibi görünse de, kararın içinde Yargıtay'ın ve Türk yargı sisteminin genel olarak kadın eşcinselliğine nasıl baktığını gözler önüne sermektedir. Birçok lezbiyen ve biseksüel kadın, çocuğunun velayetini annesine "lezbiyen olduğu için" vermeyen yargının, iş hayatında, eğitim sürecinde ve gündelik yaşam içinde cinsel yönelimleri nedeniyle uğradıkları ayrımcılığa karşı da benzer bir tavrı sergileyeceğini düşünmektedir. Yargının kendilerini korumayacağını, hatta tam tersine cinsel yönelimleri nedeniyle yargı sürecinde de ayrımcılığa uğrayacağını düşünen kadınlar, bu sürece hiç girmemeyi tercih etmektedir.

Yine ayrımcılık içeren bir karar, Yelda Yıldırım olayı sırasında yaşanmıştır. Yelda Yıldırım, sevgilisinin eşi tarafından 11 kez bıçaklanarak öldürülmüştür. Ve öldüren kişinin cezası ağır tahrik indirimi uygulanarak 24 yıldan 8 yıla, duruşma sırasında iyi hali göz önünde bulundurularak da, 8 yıldan 6 yıl 8 aya indirilmiştir.

"İstanbul 2'nci Ağır Ceza Mahkemesi'nde, eşi Hülya Yardımcı ile lezbiyen ilişkiye girdiği iddiasıyla Yelda Yıldırım'ı 11 yerinden bıçaklayarak öldürmekten yargılanan Yaşar Hüseyin Yardımcı, cinayeti 'ağır tahrik altında işlediği' gerekçesiyle Mahkeme Başkanı Ahmet Ulucak'ın muhalefet serhine rağmen oyçokluğuyla 6 yıl, 8 ay hapse mahkum oldu. 24 yıl hapse çarptırılan Yardımcı'nın cezasını 8 yıla indiren mahkeme iyi hali nedeniyle 6 yıl 8 ay hapsine karar verdi." Kaynak: Akşam Gazetesi, 05 ocak 2005.

Bu karar bize şunu söylemektedir: Yargı sürecindeki ayrımcılık öldükten sonra da devam etmektedir. Mahkeme Heyeti Başkanı Ahmet Ulucak ise "Sanığın eylemi meşru müdafaa sınırını aşarak gerçekleştirdiği düşüncesinde olduğunu, hükmün de buna göre kurulması gerektiğini" belirterek, karara muhalif kaldı. Bu karar sonrasında yargıya yansıyan ve bize ulaşan başka bir karar olmadı.

Medyada lezbiyenliğin ele alınışı da, çoğunlukla yargınıninkine benzer bir ayrımcılığı içerdiğinden, eşcinsel ve biseksüel kadınların cinsel yönelimlerini ve bu nedenle maruz kaldıkları ihlalleri gizleme yönündeki tutumunu pekiştiren bir etken olarak varlığını sürdürmekte. Lezbiyenlik, genellikle, sadece marjinalleştirilip magazin unsuru haline getirilebildiği müdetçe haber olarak yansıyor gazete sayfalarına.

"Lezbiyenler yavaş yavaş da olsa Türk toplumu içerisinde daha görünür hale geliyorlar ama kamuoyundaki imajları genelde tehlikeli bir şekilde çarpıtılıyor. Zeynep, basının lezbiyenleri "katiller, diğer kadınları kaçıranlar, cinsi sapıklar" olarak gösterdiğini söylüyor. "... Genelde lezbiyenler, bir suçun içinde olduklarında, bir trajediye veya bir ünlünün 'güzel vücudunu gösterebileceği' bir skandala karıştıklarında haber yapılıyorlar. Türkiye'de lezbiyenler hakkında pozitif bir şeyin basılması mümkün değil."(Tipik bir örneği için bakınız, "Lezbiyen cinayetler," Sabah gazetesi, 16 Temmuz 2000. Makale 2 cinayeti gösteriyor: birisinde kadın, diğer bir lezbiyenden gelen "ahlaksız teklif"ın konusu ve bıçaklanarak öldürülüyor; diğerinde ise, lezbiyen âşık diğerini bir tartışma sonrasında öldürüyor) Çalıştığı ilerici gazetede bile böyle hadiselerin olduğunu ekliyor. "Lezbiyenlikle ilgili haberlerin 'cinsel problemler' başlığı altında arşivlendiğini keşfettim"(Zeynep ile İnsan Hakları İzleme Örgütü

görüşmesi, 2 Ekim 2003)“ Kaynak: Değişen Türkiye’de Toplumsal Cinsiyet, Cinsellik ve İnsan Hakları, Human Rights Watch Türkiye Raporu, 2008)

Bunun yanında 2008 yılı içinde; üniversite mezunu-işsiz Betül ve üniversite öğrencisi Ayşe’nin, ailelerinin baskı ve şiddeti ile ilgili yaşadıklarından duyum tanıklığı vasıtasıyla haberdar olduk: Haziran 2008’de, bilgisayarındaki özel fotoğraflarını bulan babası tarafından, eşcinsel bir çevre içinde olduğuna dair bir şüphe ile ev hapsine alınan, yaşadığı şehirden alınarak başka bir şehre yollanan ve arkadaşları ile telefon ile dahi görüşmesi yasaklanarak sosyal yaşamı sonlandırılan Betül, karşılaştığı şiddet karşısında eşcinsel ilişkisinin öğrenilmesi halinde ölüme kadar varabilecek bir sondan korkarak gerçekleri reddetmek, yalanlamak zorunda kaldı. Aynı korkuyla ve ekonomik bağımlılığı da olması nedeniyle, ailesinden uzaklaşamadı ve arkadaşlarının da yardımını kabul etmedi; tek kurtuluş yolu olarak, heteroseksüel rolü oynayarak kendi ayakları üzerinde durmak ve kendi hayatını kurmak için bir adım atmak adına farklı bir şehirde iş bulmaya karar verdi.

Ağustos 2008’de, üniversite öğrencisi Ayşe’nin internet üzerinden arkadaşı ile yazışmalarından eşcinsel bir ilişkisi olduğunu anlayan annesi, Ayşe’yi tedavi ettirmek istedi. Eğitimiyle ilgili planları için maddi desteği kesmek ve evlatlıktan reddetmekle tehdit etti. Ayşe’nin aile terapisine giderek bu durumu kabullenmeleri için destek almayı önermesine karşılık, ailesi Ayşe’nin tek başına psikiyatra gitmesini istedi ve kendilerinin bunun “normal” olmadığı fikrinin değişmeyeceğini söyledi. Ayşe, şu anda psikiyatra giderek ailesinin baskısı ile baş edebilmek için destek alıyor.

25 Kasım 2008’de, Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü kapsamında Ankara’da gerçekleştirilen mitingte Kaos GL ve Pembe Hayat Dernekleri adına hazırlanan metinde şu paragraf yer alıyor: *“Okulda ve evlerimizde yalnızlaştırılan biz eşcinsel ve biseksüel kadınlar, cinsel yönelimimizi gizlemeye ve ikiyüzlü bir hayat sürerek duygularımızı kapalı kapılar arkasında yaşamaya zorlanıyoruz. Günü geliyor, dayak yiyor, eve kapatılıyor, değiştirilmeye çalışılıyor ve “son çare” zorla evlendirilerek heteroseksüel birey rolünü iyi oynamak ve çocuk doğrup yine bir aile baskısı içinde yaşamak zorunda bırakıyoruz. Hasta, sapık ve ahlaksız olduğumuz yargıları nedeniyle “sözde” tedaviye götürülüyor, homofobik psikolog/psikiyatrların her türlü bilinçsiz ve ilkel testlerinden geçiriliyor, denek muamelesi görüyoruz.”*

Gündelik hayatlarını sürdürürken sayısız fiziksel/sözel/psikolojik şiddet ve ayrımcılığa maruz kalan eşcinsel ve biseksüel kadınların yaşadıkları, insan hakları ihlalleri raporunda yer alamıyor; çünkü kadınlar hiçbir güvenceleri olmamasının yarattığı korku ve çaresizlikle sessizliğe mahkum ediliyor.

ŞİDDET SARMALINDA TRANS BİREYLER

2008 yılı trans bireyler için yine şiddetin yılı oldu. Nefret cinayetleri ile yaşam hakkı, polis şiddeti ve ev kapatmaları ile işkence ve kötü muamele yasağı, özgürlük ve güvenlik hakkı, adil yargılanma hakkı, mahremiyet hakkı açıkça ihlal edildi. Kısacası İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 60. yılında en temel insan haklarına erişemeyen trans bireyler sayısız kere adil olmayan dünya ile sınandı.

Bu bölümde ilk kısmı 2007 yılında başlayıp, 2008 yılında sonuçlanan vakıalara ayırdık. İkinci kısım nefret cinayetleri sonucu yitirdiğimiz trans bireylere ilişkin verilere, üçüncü kısım trans bireylere yönelik polis şiddetine ayrılmıştır. Dördüncü bölüm ise sosyal yaşam alanında hakların ne şekilde ihlal edildiğine ilişkin bilgilerin sunulduğu bir kısımdır. Damgalanan trans bireylerin cezaevlerinde deneyimledikleri ise son kısımda sunulmuştur.

1. 2007'DEN GERİYE KALANLAR

LGBTT Bireylerin İnsan Haklarını İzleme ve Hukuk Komisyonu olarak sunulan 2007 raporu kapsamında "Eryaman-Kurtuluş-Esat Olayları" başlığı ile anılı dava 17 Ekim 2008 tarihinde sonuçlandı. Mahkeme sanıkların tahliyesine karar verirken, sanıklar suç işlemek amacıyla örgüt kurmak ve kasten yaralama suçlarından cezalandırıldı. Dava hem şikâyetçi trans bireyler hem de sanıklar tarafından temyiz edildi.

Türkiye LGBTT hareketi açısından emsal niteliğinde olacak bu kararda sanıkların suç işlemek amacıyla örgüt kurmak suçundan cezalandırılmalarının esasını nefret suçu oluşturmuştur. Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi kararında cezalandırmaya yönelik değerlendirmesini şu şekilde yapmıştır:

"Sanıklar kendilerinin ve çevrelerindeki insanların "önyargılarının tetiklediği" düşüncelerle çevrelerinde yaşamakta olan ve kendilerini transeksüel bireyler olarak tarif eden müdahillere karşı belli bir karar doğrultusunda yoğun ve sürekli saldırılarda bulunmuşlar, onları yaşadıkları hayat alanından ayrılmaya zorlamışlardır".

2. BİR DİLEK TUT İNSANLIK OLSUN...¹

2008 yılı da ayrımcılığın ve düşmanlığın tetiklediği suçlar olarak bilinen nefret suçlarının en ağır biçimi olan nefret cinayetlerinin yaşandığı bir yıl olarak kayda geçti. Bu cinayetler, LGBTT Hakları Platformu olarak medyadan ve örgütlerden elde edilen bilgiler ışığında takip edildi.

05 Haziran 2008 tarihli Radikal Gazetesinde yer alan haber tipik bir nefret cinayetine işaret ediyordu. Sisi isimli trans birey *04.06.2008 tarihinde, 02.30 sıralarında Kuşadası'nda markete alışverişe gittiği sırada arkasından yaklaşan kişi tarafından 4 kez sırtından bıçaklandı ve hastanede yaşamını yitirdi. Fail, elindeki bıçakla yakalanırken etrafındakilere ve polislere "Nasıl, iyi etmişim değil mi?" dedi*².

LGBTT Hakları Platformu olarak ulaşılabilen bilgi, failin cezai ehliyeti olmadığı öne sürüldüğü için tutuklanmayıp, Manisa Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevk edilip hakkında güvenlik tedbiri alındığı yönündedir.

Platform üyesi Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği 05 Haziran 2008'de Ankara'da yaptığı basın açıklamasında soruyordu: *"Yalnızca travesti olduğu için vahşice öldürülen Sisi'nin katilini kim yarattı? "Ağır tahrik var" diyerek travesti ve eşcinsellerin katillerine kimler ceza indiriminde bulundu? "Travesti öldürdüm, iyi etmişim di mi?" diyen katile de "ağır tahrik indirimi" hediye edilecekse, bu adalet, kimin adaleti olabilir?"*

Trans Bireyler

18

10 Kasım 2008 tarihinde saat 21.30 sıralarında Ankara İskitler bölgesinde arabasının içinde oturan Dilek, arkadan yaklaşan araçtan pompalı tüfekte açılan ateş sonucu kafasından vurulmuş ve 11 Kasım 2008 tarihinde hastanede yaşamını yitirmiştir. Soruşturma devam etmekle birlikte henüz failleri bulunmamıştır³.

12 Kasım 2008'de Ankara'da LGBTT Hakları Platformu tarafından yapılan basın açıklamasında Dilek İnce'nin öldürülmesini imkânlı kılan koşullar aslında deklare ediliyor:

"Kaygı ve korku içindeyiz!

Sayın Başbakan'a soruyoruz, eşcinsel ve transeksüeller vatandaş değil mi?

¹ Dilek İnce anısına basılan sticker için ve bu bölümün başlığını oluştururken ilham kaynağı olan ODTÜ Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Topluluğu Girişimine teşekkürler...

² 'Travesti öldürdüm, iyi etmişim di mi?' başlıklı haber, 05.06.2008 tarihli Radikal Gazetesi, <http://www.radikal.com.tr/Default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=881696&Date=05.06.2008&CategoryID=97>

³ Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği üyeleri ile yapılan 17 Kasım 2008 tarihli görüşme

Vatandaşlar arasında ayrımcılık yapmak suç değil mi?

Soruyoruz, polis katilleri bulacak mı?

Savcılar ve hâkimler "ağır tahrik indirimi" ile katilleri salıvermekten vazgeçecek mi?

Soruyoruz, can güvenliğimizi ve yaşam hakkımızı kim koruyacak?

Kaygı ve korku içindeyiz çünkü Başbakan'ın sabrı taşan vatandaşları daha kaç eşcinsel ve transeksüelin canına kastedecek bilmiyoruz.

Sayın Başbakan, kaygı ve korku salarak mı adil ve huzurlu bir toplum yaratacak merak ediyoruz.

Biz değişmeyeceğiz, siz alışacaksınız! "

19 Aralık 2008 tarihli Takvim Gazetesinde çıkan habere göre kimliği belirlenemeyen bir trans birey daha Gebze-İstanbul otoyolunda göğsüne isabet eden iki kurşunla öldürülmüştür⁴.

22 Aralık 2008 tarihinde Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği tarafından yapılan basın açıklaması bütün nefret cinayetlerine ilişkin genel tespiti yapıyordu:

"Eşcinsellere ve transeksüellere yönelik, ayrımcılık ve nefret cezalandırılmadıkça ve medya bunu olağan bir durum gibi vermeye ve eşcinselliği, transseksüelliği ötekileştirmeye devam ettiği müddetçe, transeksüel, biseksüel, eşcinsel kadın ve erkekler öldürülmeye devam edecektir.

Bizler bu ülkenin yurttaşlarıyız. En temel hakkımız olan yaşam hakkımızın bu kadar hunharca elimizden alınmasına ve devletin buna sessiz kalmasına artık yeter diyoruz. Genel ahlak vesvesesi ile eşcinsellere ve transeksüellere yönelik nefretini kusan insanlara karşı yetkililere artık seyretmeyin diyoruz."

27 Aralık 2008 tarihinde "Diyarbakır'ın merkez Sur İlçesi Cemal Yılmaz Mahallesi Dutlupınar Sokak'taki evde 'Kız Şaban' olarak tanınan eşcinsel Şaban Çelen ile evinde birlikte oturduğu Ali Yavuz'un tabancayla vurulup, bıçak darbeleriyle öldürülmüş halde bulundu⁵". Cinayete ilişkin soruşturma devam etmekle birlikte nefret cinayetlerinde sıklıkla karşılaşılan motifler bu vakiada da görülmüştür. Hem bıçaklama hem de kurşunlama eylemi bu doğrultuda şüphe uyandırmaktadır.

4 "Travestiye Gece İnfazı" başlıklı haber, 19 Aralık 2008 tarihli Takvim Gazetesi, <http://www.takvim.com.tr/2008/12/19/gnc115.html>
5 28 Aralık 2008 tarihli Hürriyet Gazetesi, <http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=10660010>

3. "MÜNFERİT" HALLER: POLİS ŞİDDETİ

2008 yılı trans bireyler için polis şiddetinin yoğun olarak yaşandığı, keyfi gözaltılar, sokaklarda aşağılayıcı muamele ile işkence vakıalarının tespit edildiği bir yıl olarak kayda geçti.

LGBTT Hakları Platformuna Marmaris'te yaşayan Banu 14 Ocak 2008 tarihinde başvurmuş ve işkence gördüğünü bildirmiştir:

"12 Ocak 2008 günü saat 00.30 sıralarında Datça yolunda yürümekteyken, Asayiş Şubeye bağlı olduğumu öğrendiğim 48 P ... ve 48 P ... plaka sayılı 2 sivil ekip otosu yanımda durdu. 48 P ... plaka sayılı araçtan daha sonra adlarının Y.Y ve T.B olduğumu öğrendiğim polis memurları indiler. Sinkaflı sözler ile bana doğru yaklaşıp, "defol buradan" demek suretiyle bağırdılar. Ben de oradan uzaklaşmak üzereyken birden cop ve değneklerle, yumruklarla bana vurmaya başladılar. Bana vurduklarını gören arkadaşım Merve olay yerine geldiğinde bu sefer ona da cop ve değneklerle saldırmaya başladılar. Diğer 48 P ... plaka sayılı araçtan inen uzun boylu, hafif kilolu ve kumral, görsem teşhis edebileceğim 2 polis memuru da "cop sokarız g..", "çıkmayacaksınız buralara" demek suretiyle sinkaflı konuşmalarla, küfürlerle bize hakaret etmeye başladılar. Darp edilmemiz neticesinde yere düştük, tahminimce ağır durumda olduğumu gördükleri için, bizi orada terk edip araçlarıyla uzaklaştılar. 13 Ocak 2008 günü yine saat 00.30 sıralarında aynı bölgede yürümekteyken, 48 P ... plaka sayılı araç beni görünce durdu. 12 Ocak gecesi görevli olan ve görsem teşhis edebileceğim şahıslar araçtan indi. Yine sinkaflı küfürlerle hızla bana doğru geldiler ve yere ittikten sonra vurmaya başladılar, beni yerde sürüklediler. Bu sırada sürekli küfrediyorlardı. İçlerinden birisi "bunu dereye at" diyordu. Ben yerde yığılı kalınca, araçlarına binip gittiler."

Marmaris Cumhuriyet Başsavcılığına işkence iddiası ile yapılan şikâyet neticesinde failer hakkında basit yaralama suçu işledikleri iddiası ile dava açılmıştır. Yargılamaya Marmaris 1. Asliye Ceza Mahkemesinde başlanmıştır ve LGBTT Hakları Platformu tarafından takip edilmektedir.

LGBTT Hakları Platformuna yapılan başvurular gereğince PVSK'daki değişikliklerin yürürlüğe girmesinden itibaren polis şiddetinin gündelik, yaygın bir tutum haline geldiği ve yetkinin kötüye kullanımı neticesinde birçok hak ihlalinin gerçekleştiği tespit edilmiştir.

07 Aralık 2007 'de polisin dur ihtarına uymadığı iddia olunan M.G'nin kullandığı araçta bulunan Melissa, araç durdurulduktan sonra, polisin "yere yat" ihtarına uygun bir şekilde yere yatmak üzere diz

çökmüşken, İzmir Emniyeti Asayiş Şube'de görevli polis memuru H.Y tarafından silahla hayati tehlike geçirecek şekilde göğsünden vurulmuştur. Aynı gece, hayati tehlikesi henüz geçmeden, şuru yerinde değilken; polis memurları tarafından şikâyetçi olmadığına dair beyanı alınmıştır. Polis memuru ve bazı tanıklar; Melissanın elinde falçata gördüklerini ve bu falçata ile polis memuruna saldırdığını, bu saldırı esnasında yaşanan boğuşmada Melissanın silaha çarparak kendisinin vurulmasına yol açtığını iddia etmişler. Ancak, İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma kapsamında toplanan deliller neticesinde ise;

a- falçatada Melissa'nın parmak izinin olmadığı,

b- olay yeri krokisine göre de falçatanın olay yerinden 2m70cm ileride bulunan arabanın içerisinde olduğu ,

c- ekspertiz raporuna göre, yakın mesafeden atış yapıldığı (sanık polis anlatımına göre boğuşma halinde olay gerçekleştiği iddia edildiğinden bitişik mesafeden olması gerekirdi)

d- çözümü yapılan telsiz konuşmalarına göre; sanık polis memurunun olay yerine gelmeden önce, takip esnasında amirlerinden birçok kez "sakin ol" uyarısı aldığı,

e- telsiz konuşmalarına göre; tanık polislerin melissanın vurulmasını amirlerinden gizledikleri, trafik kazası gibi yansittikleri,

f- Melissanın hayati tehlike geçirdiği tespit edilmiştir.

İzmir Cumhuriyet Savcılığınca 27 Şubat 2008 tarihinde düzenlenen iddianame ile ; delillere göre falçatanın, Melissanın elinde olmadığı kabul edilmesi gerektiği belirtilerek : ZOR KULLANMA YETKİSİNİN ASILMASI SURETİYLE KASTEN YARALAMA 'dan dava açılmıştır.

İzmir 7 Asliye Ceza Mahkemesinde 05 Mayıs 2008 tarihinde görülmeye başlanan dava 03 Ekim 2008 tarihinde karara çıkmıştır. Soruşturma aşamasına ek olarak adli tip uzmanı bilirkişiden alınan rapor da sanık aleyhine gelmiştir. Raporunda; sanık anlatımına göre olayın gerçekleşmesinin mümkün olmadığı otomatik bir silahın, boğuşma halinde, elin çarpması ile kendi kendisine ateş almasının mümkün olmadığı, ancak tetiğine yeterince güçlü bir şekilde de basılmış olması gerektiği belirtilmiştir. Bunun dışında soruşturma esemesindeki tanıklar yeniden dinlenmiş ve dosya içerisinde dikkatsizlikle işlendiğine dair hiçbir maddi-bilimsel delil bulunmamasına rağmen; Taksirle Yaralamadan 90 gün ceza verilip,hayati tehlikeden dolayı yarı oranında arttırılıp , paraya çevirip (2240ytl)ve 24 eşit takside bölünüp, Hükmün Açıklanması Geri Bırakılmıştır. İtiraz edilen bu kararın neticesi henüz belli değildir.

Melisanin polis tarafından vurulması neticesinde; dosyaya sunduğumuz dilekçeler vasıtasıyla bu suçun uluslararası literatürde transfobi kaynaklı nefret suçu olarak kabul edildiği ve dezavantajlı kimliklere yönelik hele ki devlet görevlilerinin zor yetkileri çerçevesinde uyguladıkları şiddetin titizlikle araştırılması gerektiğini belirttik. Fakat aksine Melisa olmadık soruşturmalara maruz kaldı ve hakkında görevi yaptırmamak için görevli memura direnmekten dava açıldı⁶.

Bunun gibi özellikle İstanbul Beyoğlu bölgesinde kanuni yetkileri olmamasına rağmen polislerin keyfi ve şiddet içeren muamelede bulunduğu bildirilmiştir.

"Gece 12 sularında oturduğum apartmana girerken sivil giyimli 2 kişi beni apartman duvarına yasladı. Ben de o an şaşkınlıkla siz kimsiniz diye sorduğumda biz polisiz dediler ve tartaklamaya devam ettiler. Ben de lütfen kimliklerinizi görebilir miyim dedim. O anda yüzüme şiddetli bir tokat atarak gel içeriye diyerek beni çekiştirerek apartmanın içerisine koridora çektiler ve yumruklamaya başladılar. Neden bunu yapıyorsunuz dememe kalmadan tekmelediler ve kendimi yerde buldum. Sersemlemiştim. Ayağa kalkmaya çalışırken sen ve senin gibilerin burada yaşamaya hakkınız yok, siz pislik dolu bir travestisiniz dediler. Biri elini küpelerime takarak kulağımı yırtmakla işe başlayacağım derken diğeri gülüyordu. Sonra ikisi birden üzerime çullanıp beni tekrar yumruklamaya başladılar ve ben defalarca panik atak hastası olduğumu söylememe rağmen öl ulan ibne, dünya bir pislikten kurtulur dediler. Sizlerden şikayetçi olacağım dediğimde seni şimdi burada öldürürüm dediler ve beni öldüresiye dövdüler. O şekilde bırakıp gittiler. Kendime geldiğimde arkadaşlarımla evindeydim. Hala psikolojik tedavi görüyorum"⁷.

"25 Mayıs 2008 saat 21:15 sularında Küçük Bayram Sokak'taki evime giderken tam sokağın başında resmi ekip arabası ve motorlu yunus polisleri tarafından çevrildim. Kimlik kontrolü yapıyorlardı. Kimliğimi istediler. Ben kimliğimi gösterip benim kimliğime neden bakmak istediklerini sordum hatta beni tanıyan olduğunu söyledim. Bana yüksek sesle bağırarak "Biz bakarız!" dediler. Sonra bir diğer polis çantama bakmak istedi. Ben de "Benim çantama bakamazsınız" dedim. Bana ancak kadın polisin bakabileceğini söyledim. O ara bana bağırarak "Gel lan!" diye yakamı tuttu. Çantamı elimden zorla alıp direkt sokağın ortasına boşalttılar. Ben yaptıklarının yasal olmadığını söyleyince yunus polislerle birlikte üzerime yürüdüler. Beni tartaklamaya başladılar. Bir yunus polisi ayağıma tekme vurdu. Ben o ara yaptıklarının yasal olmadığını, haklarında suç duyurusunda bulunacağımı söyledim. Sonra bana hakaret ve küfür

6 04 Ekim 2008 tarihinde Kaos GL İzmir avukatı Elif ile yapılan görüşme
7 25 Aralık 2008 tarihinde D. ile yapılan görüşme

ederek "Kime şikâyet edersen et! Bütün yetkiler bizde!" dediler. Sonra beni bıraktılar. Ben de sokakta dağılan eşyalarımı toplayarak polislerin küfürleri eşliğinde yukarıya evime çıktım. Oysa ben fuhuş yapmayan biri olarak geçimimi sokakta midye satarak sağlamaktayım ve de "Cadını Bohçası" diye bilinen bir stand-up gösterisi yapmaktayım. Daha önce de geçen sene Mayıs'ta başka bir polis tarafından dövülmüştüm⁸."

"13 Ağustos 2008 tarihinde akşam İstiklal Caddesi'nde yürürken ev arkadaşım ile buluşmak ve ev anahtarını ona vermek için telefon açtım. Balo Sokak'ın Tarla başı ucuna doğru buluşmak için sözleştik. Buraya geldim, anahtarı arkadaşşıma uzattığım sırada Bulvar'da bir polis ekip aracı durduğunu gördüm. Araç yeni tip biraz büyük araçlardandı. Arkadaşım ekip otosunu görünce olay mahallinden uzaklaştı. Polis otosunda iki polis vardı. Sürücü koltuğunun yanında oturan polis aracın kapısını aralayarak el işaretleriyle beni yanına çağırdı. Ben de olası bir kimlik, gbt kontrolü olduğunu düşünerek yanlarına gittim. Polis araçtan inip hiçbir açıklama yapmadan kolumdan tutarak beni 20-30 metre aşağıdaki Kilit Sokağı'na götürdü. Ekip otosu önümüzden giderek bu sokağın girişinde durdu. Korkumdan o anda ne olduğuyla ilgili soru bile sormadım. Bu arada Kilit Sokağı'nın ortalarına ilerlemiştik. Aracı kullanan polis araçtan inerek yanımıza geldi ve bana "Diz çok orospu çocuğu!" dedi. "lütfen evden geliyorum..." diye açıklama yapmaya çalışırken yüzüme üst üste iki tokat attı. İki hafta önce estetik operasyon (botox) geçirdiğim için yüzümde kalıcı bir zarar kalmasından korkarak, yüzüme vurmamalarını, suçsuz olduğumu, söyledim. Kollarımdan tutan polis iki dirseğimi geriye bükerek beni eğmeye çalışırken diğer polis "Orospu çocuğu, ananı sikeyim, yüzünü sikeyim!" diye küfür ederek yüzüme tekme attı. Bu tekmeden sonra dizlerimin üstüne çöktüm. Diğer polis kollarımdan tutmaya devam ederken sürücü olan polis kafama, yüzüme, kollarıma, baldırlarıma tekme atmaya başladı. Tekme atarken "Yüzünü sikeyim, ananı, bacını sikeyim!" diyerek küfretmeye devam etti. 10-15 dakika kadar aralıklarla çeşitli bölgelerime tekme atmaya devam etti. Ben artık yere kapaklandığım, yüzükoyun yattığım noktada vurmaya kesti ve "senin yüzünü sikeyim, benim yüzüme bak, aynaya baktığında bu yüzü hatırla orospu çocuğu!" dedi ve almış olduğu anahtarlığı kafama atarak olay mahallinden diğer polislerle birlikte uzaklaştı. Üstüm başım kan içinde bir taksiye binerek Şişli Etfal Hastanesi'ne gittim.⁹"

8 27 Mayıs 2008 tarihinde Esmeray ile yapılan görüşme

9 14 Ağustos 2008 tarihinde H.Ö.S ile yapılan görüşme. Görüşmeci görüşmeden sonra sokak isimlerini kesinleştirmek için olay mahalline gitmiştir. Mağdur H.Ö.S.'yi tanıyan birkaç adam yanlarına gelip ne olduğunu sormuştur. Herkes olayı görmüş ve polisin H.Ö.S.'yi öldüresiye dövdüğünü beyan etmiştir. Herkes olaya karşı tepkiliydi ama kendi başlarının derde girmesinden korktukları için şahit olmayacaklarını söylemişlerdir. Kahvehane işlettiği için resmi şahit olamayacağını beyan eden bir adam H.Ö.S.'nin yürüyor olmasına bile şaştığını söylemiştir.

"21 Aralık Pazar gecesi Tarlabası Sakızağacı sokakta saat 3'te sarı damalı taksiden sivil polis indi, başladı hakaret, küfür. Ondan sonra birden yumruk tekme atmaya başladı. Ben de o an ona cevap verdim. İnsan kapısının önünde dikilemez mi, dedim. Ben 60 yaşında bir insanım dedim. Burada ne yapıyorsun dedi. Ben de burada temizlik yapıyorum dedim. Birden sivil polis başladı, senin yaptığın temizliğin anasını avradının amına koyayım dedi. Ondan sonra işkenceye başladı. Beni döve döve kafama tekme attı. O anda merdivenden aşağı yuvarlandım. Sağ elim kırıldı. O an acıyı hissettiğimde benim suçum neyse beni karakola götür dedim. O an beni hiç dinlemeden dövmeye, hakaret etmeye devam ediyordu. Birden yalvardım. Elimi kırdın, canım yanıyor dedim. Elini sikeyim dedim. O an ben hastaneye gideceğimi söyledim. Siktir istediğin yere git dedi bana. Hiçbir şey olmaz dedi. O an kırık elimle beni sürükleyerek dışarı çekti. Devamlı bana tekme tokat yumruk atıyordu. Hem övüyordu, hem de tehdit ediyordu. Eğer beni şikayet edersen seni bu Tarlabası'nda yaşatmam diyordu. Beni öylecene orada bıraktı. Ben de hemen arkadaşım Okşan'la Taksim Hastanesi'ne gittik. Derhal benim kolumun filmi çekildi. Kırık olduğu anlaşıldı. Kolumu alçıya aldılar. Doktorlar bile nede şikayet etmiyorsun dediler. Sen 60 yaşında bir insansın dediler. Ben de korkumdan şikayetçi olmadım, çünkü beni tehdit etmişlerdi. Kimi kime şikayet edeyim. Bir yandan ölüm tehdidi, bir yandan yalnızlık ve çaresizlik. Bir yandan seni öldürür bir kenara atarız kim bilecek ki dediler. Çok korktum.¹⁰"

Türkiye'de yurttaşlara yönelik sokakta yaygın hale gelen işkence ve polis şiddeti trans bireyler söz konusu olduğunda toplumsal bir mesaj da göndermektedir: "Sizi istemiyoruz!". Bu kötü muamele düşmanlığı açıkça tetiklemektedir.

Taksim Gezi Parkında "24 Ekim 2008 tarihinde akşam saat 20:30'da bankta tek başıma otuyordum. Yanıma dört sivil polis geldi. "Kimliğini alabilir miyiz?" dediler. Ben hemen kimliğimi verdim. Üç polis yanıma oturdu. Bir tanesi çantamı elimden aldı, içine baktı, çantamın içindeki özel eşyalarımı teker teker sağa sola saçtı. Diğeri de üstümü ararken kalçalarımı okşayıp "Oh!" dedi ve "Aktif misin yoksa pasif mi?" diye sordu. Çantamdan eşyalarımı çıkaran polis "Sen veriyor musun yoksa vuruyor musun?" diye sordu. Sonra çantamdan çıkan peruğu gösterip "Al başına tak!" dediler. Ben korkarak "Bunu takamam, sadece düğünlerde takarım" dedim. Korkumdan öyle demek zorunda kaldım. Dört polis de "Gey misin, travesti misin?" diye sordu. Ben de titreyerek ve korkarak "Hiçbirisi değilim!" dedim. Bir polis "Ulan ibne senin bize hiç saygın yok mu! Ayağa kalkarak konuş!" dedi. Ben zangır zangır titriyordum. Bir polis

el feneriyle bileğimdeki bilekliklerime bakarak "Bu ne lan, ne anlama geliyor bu taktıkların?" dedi. Ben yine korkarak "Bizim memlekette böyle bileklik örerek takarlar" dedim. "Yalan söyleme lan ibne, Adıyamanlılar böyle bileklik takmaz! Hem de böyle beyaz, kırmızı, yeşil renk!" dedi. "Derhal onları bileğinden çıkarıp atacaksın!" dediler. Ben korku içinde bir tanesini hemen çözüp yere attım. Bir polis "Öyle olmaz lan! Böyle çıkacak!" dedi; cebindeki bıçağı çıkarttı, kolumu çektii ve bileklikleri kesti. Çantamı karıştıran polis "Sana tek bir soru soracağım, sen de tek bir cevap vereceksin!" dedi ve "Top musun, değil misin?" diye sordu. Ben de korku içinde "Hayır değilim!" dedim. Bana "Sen Adıyaman'ın yüz karasisin!" dedi. Çantamdan sağa sola dağılan eşyaları göstererek "Çabuk topla ve buradan siktir olup git!" dediler. Beni sağlı sollu, tekme tokat dövdüler. "Bir daha seni burada görmeyelim!" dediler. Ben de çantamı koluma alıp koşar adım oradan uzaklaştım.¹¹

"18.12.2008 saat gece 01.15 civarları 5-6 tane sivil polis arkadaşlar gelip bizi Tarlaşında Gel de İçme birahanesi diye bir yerde alındık. 10 tane arkadaş daha sonra itilerek, dalga geçilerek, bazı polis arkadaşların bizi aşığılama, küfür ve tekmeleriyle karakola götürüldük. Orada aşığılamaları bir yana, tuvalete bile gitmemize izin verilmedi. Hatta yaşlı bir travesti arkadaşımızı tekme tokat dövdüler tuvalete gitmeye ısrar ettiğı için. Onun dışında çok bir şekilde polislerden cadde üzerinde şiddet, darp ve dayak yemişliğim olmuştur. Bundan iki, üç ay kadar önce iki resmi polisten resmen meydan dayağı yedim. Olayda anlattığım Gel de İçme birahanesinden çıkartıldım, halen de gözlerimin altı mosmor kaldı. Ağzım burnum kan içinde kalmıştı. Arkadaşım savcılığa başvursan uğraşmazlar dediğı için ben de orada bıraktım¹².

Türkiye'de büyük kentlerde Emniyete bağı, yankesicilik ve dolandırıcılık suçları ile mücadele etmek üzere kurulduğı iddia edilen ve "Balyoz Timi" adı verilen ekiplerin özellikle 2007 raporu kapsamında da ortaya çıktığı üzere Ankara'da uzun süredir trans bireylere yönelik şiddetin kaynağı olduğu bilinmektedir¹³. Trans bireylerin karşılaştığı hak ihlallerinin birçoğunda adı geçen ekip bu yıl İstanbul'da da kendini göstermiştir.

11 25 Ekim 2008 tarihinde M.Ç ile yapılan görüşme

12 17 Kasım 2008 tarihinde H.E ile yapılan görüşme

13 2001 yılında ana akım medyanın da verdiği haberlerde de bu timin asayiş olayları ile değil Ankara'da trans bireylerle "mücadele etmek" gayesiyle kurulduğı açık edilmekten çekinilmemişti. "Balyoz Timi", Ankara Emniyet Müdürlüğü görevine kısa bir süre önce atanan Hasan Yücesan'ın, başkentin ana caddelerinde olay çıkaran ve mahalle sakinlerini rahatsız eden travestilere karşı Asayiş Şube Müdürlüğü'nden özel bir çalışma istemesi üzerine oluştu. Ankara Emniyet Müdürü Hasan Yücesan, travestilerin gözaltına alınmamak için zaman zaman polise ve ekip otolarına saldırdığını belirterek, özel ekibin bu açıdan çok işlerine yarayacağını söyledi. Özel ekip, bir amir yönetiminde iki vardiya halinde, geç saatlere kadar devriye görevi yapacak. "Balyoz Timi", kapkaç olaylarına ve bar-pavyon tarzı içkili yerlerde meydana gelecek olaylara da müdahale edecek. Emniyet Müdürü Yücesan, "Ekip çok iyi eğitilmiş akli başında çocuklardan oluşuyor. Kendi alanlarıyla ilgili meslektaşlarının istediğı her türlü asayiş olayına müdahale edebilecekler" diye konuştu. Asayiş Şube Müdürlüğü, Ankara'da polise kayıtlı olan 250 travestinin 110'nun barlarda ve çeşitli eğlence merkezlerinde, diğerlerinin ise ticaret dahil olmak

"04 Ağustos 2008 tarihinde Tarlabası Bulvarı Balo Sokak girişinde otobüs durağında biz dört beş arkadaş duruyorduk. 4 sivil kişi yanımıza geldi. Direkt, hiçbir şey sormadan, bizleri tekme tokat dövdüler. Bize ağır hakaret, küfür ettiler. Bir daha buralara çıkmamamızı söylediler. "Siz pis travestilere burası yasak" dediler. "Artık bundan sonra biz 'Balyoz Timi' olarak buradayız, gece-gündüz size göz açtırmayacağız. Biz 16 sivil ve resmi polisiz, sizin kökünüzü kazıyacağız, sizi yok edeceğiz" diyerek bizi bir hayli dövüp hırpaladılar. Ben senelerdir buradayım; böyle ekip ve böyle polis görmedim. Kendilerine 'Balyoz Timi' diyorlardı. Öyle aşağılayıcı sözler sarfediyorlardı ki duymamak için ellerimle kulaklarımı kapadım. "Ne o? Götünü siktirirken utanmıyorsun da biz kızınca mı utanıyorsun!" diyerek tekmelediler. "Bundan böyle bizi iyi tanıyın, biz 'Balyoz Timi'yiz!" " dediler.¹⁴"

LGBTT Hakları Platformuna Ankara'da 2007 yılı boyunca Kabahatler Kanunu uygulamaları esnasında ortaya çıkan hak ihlalleri ile ilgili yapılan başvurular 2008 yılında da devam etmiştir. Platforma başvurulduğu kadarıyla trans bireylere 46 kere idari para cezası uygulanmıştır. 8 âdetine itiraz kabul edilmemiş, 9 tanesi iptal edilmiş, geriye kalan itirazlar henüz sonuçlanmamıştır¹⁵. 2007 yılına kıyasla idari para cezası uygulamasının azaldığı gözlemlenmekle birlikte, yargısal tutumun birlik içinde olmaması kişilerin hak arama yollarına başvurudan imtina etmesine de sebep olmuştur.

Kabahatler Kanunu uygulaması açıkça keyfi gözültüne sebep olmakla birlikte trans bireylerin yasadışı alıkonulduğu alanlarda- karakol, polis aracı gibi- aşağılayıcı muamele gördükleri ve kabahatler kanunu uygulamasının bizatihi kendisinin bir kötü muamele olduğu kaydedilmiştir. Ayrıca bu uygulamanın trans bireylerin sosyal yaşam alanlarından dışlanmaları, izolasyonları için etkili araç haline getirilmeye çalışıldığı tespit edilmiştir.

"07 Ekim 2008 tarihinde arkadaş ziyaretinden ticari taksi ile evime geldim. Yolun karşısına geçip evime girmek üzereyken peşimden iki kişinin geldiğini gördüm. Komşularımın misafiri zannettim. Ben içeri girdim bina kapısı kapandı. Arkamdan gelen insanların bina kapısını açtırmak için zile bastığını gördüm. Ben de kibarlık olsun diye bina kapısına yönelip kapıyı açtım. Sonra polis diyerek gözültüne almaya çalıştılar. Polis oldukların

üzere çeşitli işlerde çalıştığını bildirdi. Emniyet yetkilileri, sayıları zaman zaman değişen 40-50 travestinin de sokak ve caddelerde bekleyerek müşteri aradığını, bazen duran araçlara zorla binmeye çalıştıklarını, bazen de kendilerine ait özel otomobillerle müşteri bulmak için trafiğin tıkanmasına sebep olduklarını belirtti."

<http://www.ntvmsnbc.com/news/100005.asp>

14 08 Ağustos 2008 tarihinde S.A ile yapılan görüşme

15 17 Aralık 2008 tarihinde Pembe Hayat Derneği avukatları Senem ve Hakan ile yapılan görüşme

söylediklerinde kimliklerin görmek istedim. "Biz polisiz ne kimliği" deyip "sen malum şahıssın bizimle geleceksin" dediler. "Benim üzerinde malum şahıs olduğuma göre nasıl bir iddia var öğrenmek istiyorum" dediğimde "sana hesap mı vereceğiz" dediler. Ben de "burası benim oturduğum bina, kimliğinizi göstermeden, suçumun ne olduğunu, beni neden gözaltına aldığınızı söylemeden götürüyorsunuz. Benim ismim ve oturduğum adres şu an her şey belli. Kimliğimi ibraz etmem için bari müsaade edin dememe rağmen beni götürüyorsunuz" dedim. "Bundan sonra gerekirse binadan kovulman için gerekirse bütün zillere basarız. Binadan kovulman için. Seni rahat bırakmayız dediler. Hala olayın ne olduğunu anlamadan neden gözaltına alındığımı anlamadan Esat Karakoluna zorla götürüldüm. Karakolda hala bir açıklama yapılmadan göz altında gece 01:30 a kadar tutuldum, elimden telefonlarımız alındı. Esat karakolu komiseri "bundan sonra adım dahi atsanız gözaltına alınacaksınız. Sizi gözüm görmesin" diye tehdit etti. Para cezası yazarak serbest bıraktılar. Cinsiyet kimliğimden dolayı zorla düzenledikleri evrakları imzalatarak gözaltına alındıklarını para cezası yazarak verdiler. Bu ikinci yaşadığım olay. İlkinde evimin, ikincisinde binanın içinden alındım"¹⁶.

"1 Kasım 2008 tarihinde Hoşdere civarında arabamdan indiğim anda Fort transit bir beyaz oto yanıma yaklaştı. Beni gözaltına almaya çalıştılar. Ben gözaltına alınma gerekçemi sordum. Sonra "polis olduğunuzu nerden biliyim bana kimliğinizi gösterir misiniz" dedim. Bana ne polis olduklarına dair kimliklerini ne de neden gözaltına alındığıma ilişkin bilgi vermeden arabamdan kimliğimi dahi almama izin vermeden kolumdan tutarak beni gözaltına aldılar. Arabalarına bindirdiklerinde iki kişi daha vardı. İkisi de transeksüeldi. Arabalarında yarım saat dolaştırdıktan sonra Kavaklıdere Polis Karakoluna götürüp kabahatler kanununa göre ceza yazacaklarını söylediler. Arabamdan inmemin kabahat olmadığını söylediğim de beni azarlayarak susturdular. Sonrasında arabamdan kimliğimi almadığım için kimlik bilgilerimi sordular. Ben de "isterseniz müsaade edin arabamdan gidip kimliğimi alayım" dedim. Fakat müsaade etmediler. Kimlik bilgilerimi polise söyledim. Kavaklıdere Polis Karakolunun bilgisayarları çalışmadığı için bizi Esat Karakoluna götürüp kimlik bilgilerimizi doğruladıktan sonra Kavaklıdere polis karakoluna götürülürken arabanın içinde bana "lan sessiz olun" tabirinde bulundu bende "benimle bu şekilde konuşmaya hakkınız yok ben T.C. vatandaşım T.C.'nin bana verdiği pembe kimliği taşımaktayım ben bir kadınıym" dedim. Bunun üzerine "sen kadın değilsin, sen ibnesin" dedi. Bunun üzerine tekrar "bana bu şekilde hakaret etmeye hakkınız yok ben t.c. mahkemelerinin vermiş olduğu kadın kimliğini taşıyorum siz kanunların üstünde mi görüyorsunuz kendinizi" dedim bana "sus lan konuşma" diye bağırdı bende "kendimi

neden savunmayayım elbette ki savunacağım” diyince “siktir lan” deyip “ biz seni Allah nasıl yarattıysa öyle görüyoruz anandan kadın olarak mı doğdun lan” dedi “ben kadını” dedim “sen ne dersen de” diyince “sus lan” deyip şoför olan arabayı durdurup arabanın içinde üstüme saldırdı.Elimi büküp saçımı yolup sırtıma vurdu bunu yaparken hem sözlü hem de fiziksel saldırıda bulunmaya devam ediyordu.Sonrasında direnmedim Kavaklıdere Karakoluna gittiğimde kabahatler kanununa göre ceza yazdılar.Bende evrağımı istedim” size evrak yok siz itirazda bulunuyorsunuz adresinize gönderirler” dedi. Şiddete uğradığımı beni göz altına alan polislerden şikayetçi olacağımı söyledim. “Bizde şikayetçi olursan senin bize mukavemet ettiği söyleriz” diyip vazgeçirdiler, beni korkuttular, tehdit ettiler. “Şikayetçi olursanız sizi çok kötü yerlere götürürüz yerinizi dahi bulamazlar” dedi. Bende aynı gün öğlen 13:00 sıralarında savcılığa gittim şikayette bulundum adli tıpa gönderildim.¹⁷”

“07.10.2008 tarihinde saat 23.30 sıralarında Bağlar caddesinde D.K, Görkem ve ben arkadaşlarla sohbet ediyorduk. Hyundai marka gri renkli bir hususi araç yanımıza yaklaştı arabanın plakasını görmedim. Şoför mahallinden birisi inip bize “buradan çabuk kaybolun” diye bağırdı bizde neden kaybolmamız gerektiğini sorduğumuzda “ben kaybolun diyorsam kaybolacaksınız” dedi. Hemen akabinde arka taraftan birisi camını açarak” ben şimdi size gösteririm” dedi. Sonuçta bu ülkenin vatandaşsıyım ve neden kaybolmam gerektiğini anlamadım. Sonrasında resmi araçlar gelerek bize kaybol diyen kendilerini polis diye tanıtan kişiler aracılığıyla gözaltına alınarak resmi ekip otosuna bindirilmeye zorlandık. Ben beni hangi gerekçeyle gözaltına aldıklarını sordum polisler kimlik bilgilerimi ibraz ettim. Şu an için cinsiyet kimliğimi gerekçe göstererek seyahat hakkımı engellediklerini söyledim. Herhangi bir aranmam veya mahkemelik olayımın olmadığını çevreyi rahatsız etmediğimi benimle ilgili bir şüphe varsa GBT’min sorulmasını beni sadece evime yakın bir yerde durduğum için gözaltına alamayacaklarını söyledim. Fakat zorla resmi polis otosuna sokmaya çalıştılar konuşmama dahi neredeyse izin verilmeden keyfi olarak gözaltına alındım. Karakola götürüldüğümde amirlerinin bizim travesti olduğumuz için gözaltına alındığımızı söyledi. Gözaltı gerekçemizde fuhuş iddiasıydı. Biz eğer o sırada fuhuş yapıyorsak fuhuş yaptığımız kişilerin nerde olduğunu sorduk. Zaten böyle kişiler ortada yoktu. O anda fuhuşta yapmıyorduk. Yasalardaki haklarımı bilen bir kişiyim fuhuş yapıyor olsam dahi fuhuşun suç olmadığını söyledim. Bize karakolda 125 ytl para cezası keserek gece 01.30 a kadar bekletip serbest bıraktılar arkadaşlarımla birlikte. Şunu gördüm ki cinsiyet kimliğim

dolayısıyla ben travesti olduğum için istedikleri anda amirlerinden memuruna kadar kolluk kuvvetleri bu ülkede beni istedikleri zaman gözaltına alma hakkına sahipler.¹⁸

Aynı olayda yer alan Görkem ise polis şiddetinin trans bireyleri gündelik yaşamdan uzaklaştırdığı, trans bireylerin görünürlüklerini ortadan kaldırmaya çalıştığını açıkça ortaya koyuyor:

"Benim gözaltına alındığım sokakta ailem oturmakta. Her aile ziyaretine gittiğimde aynı korkularla aileme gidiyor olmak beni ürperten bir sendrom, ailemi ziyaret edemez hale geldim. Bir alt sokakta kendim ikamet etmekteyim her dışarıya çıktığımda aynı sıkıntıyla karşılaşmak zorunda kalıyorum¹⁹".

Ve D.K, idari para cezası uygulamasını şu şekilde anlatmıştır:

"Bu cezanın bugünlük bir ceza olmadığını; travesti ve transeksüelleri her gördüklerinde gözaltına alıp bu cezayı kestiklerini biliyorum. Bu, yasaya uygun olmayan davranışların insanlık onurum üzerinde ciddi bir yıpratma yarattığını düşünüyorum²⁰".

LGBTT Hakları Platformuna yapılan başvurular gereğince polis şiddetinin hakaret ve taciz düzeyinde sıklaştığı ve trans bireylerin aşağılayıcı muameleye tabi tutuldukları tespit edilmiştir.

"09 Temmuz 2008 tarihinde ben arkadaşım Buse ile yolda yürürken bir tane polis ekibi yanımda durdu, içerisinde 3 tane polis memuru vardı ve bize direk arabaya binin dedi. Bizde hangi gerekçeyle arabaya binmemiz gerektiğini sorduk. Kızarak arabadan aşağı indiler. Ellerinde coplarla etrafımızı çevirdiler. Arabaya bineceksiniz diye ısrar ediyorlardı bende olağan üstü hal mi var, sokağa çıkma yasağı mı var binmeyiz dedim. Evet, sokağa çıkma yasağı var ama travestilere geçerli bu yasağın çıkmayacaksınız sizi burada gezdirmeyeceğiz ibneler toplar diye hakaret etmeye başladılar. Ben çok sinirlendim ne diyorsunuz ya ben TC. Vatandaşım ben yolda yürürken beni keyfi olarak arama zorla arabaya bindirme hakkın yok senin yaptığın bir ihlaldir suçtur dedim. O zaman yolda gezen herkesi alacaksınız dedim. O anda yanımdan aile geçiyordu. O zaman onları da alacaksınız dedim. Polisler bize hala hakaret etmeye devam ediyorlardı. Ben ise bana hakaret edemezsin hakkın yok ben bir vatandaşım ve sen benim güvenliğimi korumakla yükümlüsün benim özgürlüğümü kısıtlayamazsın buna hakkın yok dedim. Diğer polis memuru sen bir pis ibnesin sen vatandaş değilsin diyince kriz geçirdim kendimi

18 08 Ekim 2008 tarihinde Deniz ile yapılan görüşme

19 08 Ekim 2008 tarihinde Görkem ile yapılan görüşme

20 08 Ekim tarihinde D.K ile yapılan görüşme

yerden yere vurdum.Buse arkadaşım beni sakinleştirirken diğer polislerde geri çekildiler.Bırak ibne kendi kendini öldürsün diyip arabalarına binip gittiler.Buse beni evime getirdi ama o kullandığı laf hala kulağımda çınliyordu. Sen vatandaş değilsin demesi çok zoruma gitmişti.O zaman bu devlet benden neden vergi alıp bana neden T.C kimliği veriyor diye Buseye bağıryordum.Kendi içimde polislerin bana uyguladığı insanlığı düşünüyor bunlar nasıl insanlar diye polislerin insanlıklarını sorguluyordum.Polislerin bu tavrını kafama çok takmıştım polislerin yaklaşımından dolayı kendimi çok yalnız ve bu ülkede kendimi yabancı gibi hissediyordum.Zaten polislerin bizlere uyguladıkları şiddet çok bariz bir şekilde kendini gösteriyor.Psikolojim bozuldu her şeyi kafama takar oldum.Kaygılarım endişelerim ve korkularım fazlalaştı ve psikologa gittim.Bana seralin ilaç verdiler. 4-5 ay kullanmam gerektiğini söylediler halen kullanıyorum. Ama kendimi iyi hissettiğim söylenemez. Her polis arabası gördüğümde saklanmak istiyorum ve beni görmelerini de istemiyorum.²¹”

30 Trans Bireyler
"14 Ekimi 15'e bağlayan gece saat 00:00 civarında yanımda Derya ile yürüyorduk. Balyoz ekibine ait Beyaz transit ileriye park etmiş durumdaydı. Üç kişi bir anda üzerimize koşuşturarak geliyordu. Biz de kaçmaya başladık. Yakaladılar. Arabanın yanına götürdüler. Kimliklerini göstermelerini istedik. Gösterdiler. Kollarımızdan zorla tutarak araca bindirdiler. "Bizi neden alıyorsunuz "diye sordum. Onlar da artık travestileri ve hayat kadınlarını nerde görsek alacağız isterseniz markette olun dediler. 20 dakika kadar aracın içinde dolandırdılar. Haklarımızı bildiğimizi söylediğimizde bu seferde "fuhuş yapıyorsunuz, binmezseniz de biz ne yapacağımızı biliriz. Biz hevesli değiliz sizinle uğraşmaya hergün birkaç kişi götürmezsek kızıyorlar" dediler. Müdürleri, travestileri gece görmek istemiyorum demiş. Bizi sürekli aşağıladılar. Sonra Esat karakoluna götürdüler.10 dakika kadar sürdü işlemler. Sonra karakoldan bize yazılan cezaları alıp çıkmak istediğimizde onlarda ceza tutanağı olmadığını söylediler. Balyoz ekibi bu arada gitmişti. Ne zaman karakol git derse o zaman gidersiniz dedi. 1 saat kadar tuttular sonrada gidin dediler. Esat karakoluna götüren sivil araçtaki polisler cinsel taciz ve sürekli cinsel içerikli konuşmalar yapıyorlardı"²².

Kabahatler Kanunundan başka, kolluk kuvvetlerinin genel eğiliminin hukukun yasa dışı kullanımı suretiyle kötü muamelenin zeminini hazırlamak olduğu tespit edilmiştir.

Azra, 2008 yılının Ocak ayında, İzmir Alsancak'ta gece 03:00 dolaylarında, "bir yaya olarak trafik kurallarına aykırı davrandığı için işlem

21 12 Temmuz 2008 tarihinde Derya ile yapılan görüşme

22 15 Ekim 2008 tarihinde Deniz ile yapılan görüşme

yapılacağı” söylenerek sivil polis arabasına bindirilmiş ancak otoparka götürülüp, polislerce feci şekilde dövüldükten sonra sokağa bırakılmıştır. İzmir Cumhuriyet Başsavcılığınca soruşturma sürdürülmektedir²³.

“Kadıköy’de polis caddede görünce 40 YTL-100 YTL arasında değişen para cezası kesiyor. Senin kimliğini alıp polisler kendileri imza atıyor. Para cezası, trafik işgali adı altında kesiliyor. Sokakta yürürken bile ceza kesiyorlar”²⁴.

“Haziran ayı sonlarına doğru, çalışmak için caddeye çıktığım günlerden biriydi. Müşteri beklerken emniyete bağlı seks işçilerini gözaltına alan, yakaladığında ceza yazan veya şiddet uygulayan gerek fiziksel gerekse psikolojik şiddete maruz bırakan bir birim olan Balyoz ekibinin geldiğini gördüğümde beni gözaltına almamaları için ve ceza ödememek için kaçmak zorunda kaldım. Balyoz timinden bir kişi arabadan inip beni kovalarken bir duvardan atlamak zorunda kaldım. O anda düştüm ve bacağımda acı hissettim. Hastaneye gitmek için tekrar caddeye çıkıp taksi durdurdum. Tam binecekken balyoz timi durumumun kötü olmasını söylememe rağmen beni gözaltına aldı. Arabanın içine bindiğimde birkaç arkadaşım daha vardı. Bize ceza yazılacağını düşündük sorduk bizi nereye götürdüklerini söylemediler. Canımın çok acıdığını söylememe rağmen hastaneye gitmek istediğimi söylememe rağmen beni ve arkadaşlarımı Ankara Anafartalar Karakoluna götürdüler. Avukatımızı aramak istiyoruz dememize rağmen izin vermediler. Karakolda bir transeksüelin hırsızlık yaptığını ve bizi teşhise sokacaklarını hırsızlık yaptığını düşündükleri insan ile birlikte teşhis ettireceklerini söylediler. Bizi zorunlu olarak teşhise sokup bir kâğıt imzalattırıp serbest bıraktılar. Teşhis bittikten sonra serbest bıraktılar. Hastaneye gittik. Hastaneye gittiğimde bacağımın kırıldığını öğrendim. Tam bir ay otuz gün evimde bacağım alçı içinde yattım”²⁵.

Neticeten, 2008 yılında da işkencenin münferit olarak anıldığı, keyfi gözaltının inkâr edildiği bir coğrafyada cezasız ve çaresiz bırakma taktikleri ile baskılanmaya çalışılan trans bireylerin en temel insan haklarının açıkça ihlal edildiği izlenmiştir.

4. TEKİNSİZ SOKAKLAR, GÜVENSİZ EVLER: GİDECEK YER KALDI MI?

23 10 Aralık 2008 tarihinde KAOS GL İzmir avukatı Elif ile yapılan görüşme

24 11 Ağustos 2008 tarihinde O. ile yapılan görüşme

25 05 Ağustos 2008 tarihinde İ.S ile yapılan görüşme

Trans bireyler çoğunlukla formel istihdam alanından dışlanmakta ve seks işçiliği alanında yaşamını kazanmaya zorunlu hale gelmektedir. Bu durum trans bireylere kaçınılmaz olarak yer altına itildikleri, güvenlik sorunun yoğun olarak yaşandığı bir dünya vaad etmektedir. Müşteri ile sokağın şiddeti trans bireylerin yaşamlarına yönelik büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

13 Mart 2008 tarihinde Belma, Eskişehir’de sokakta kendisine küfürlerle hakaret ederek saldıran beş kişi tarafından ilk önce ilişkiye zorlanmış, direnmesi neticesinde yüzünden ve vücudundan ağır bir şekilde bıçak darbesiyle de yaralanmıştır. Zanlılar yakalanmış ve serbest bırakılmıştır. Soruşturma devam etmektedir²⁶.

Trans bireylerin maruz kaldıkları bu tip şiddetin ardında genellikle saldırganların bir araya gelmek ve sokak çetesi oluşturmak gibi bir eğilimleri olduğu tespit edilmiştir. Kendilerini ahlaki kodlarla tanımlayan bu gruplar Türkiye’nin her yerinde karşılaşılan transfobik şiddetin tipik özelliklerini taşımakta ve etkin olarak takip edilmemeleri, adli yönden cezalandırılmamaları neticesinde çok şiddetli ve dahi ölümlerle sonuçlanabilen saldırılarla karşı karşıya gelinebilmektedir.

"01 Eylül 2008 tarihinde, 00.00 gibi Ankara Reşit Galip caddesinde bekliyordum. Beyaz broadway marka araçla yanımda durdular bana lubunya diye seslendiler. Ben onlara cevap vermeden uzaklaştım. Arabanın içi bayağı kalabalıktı, yedi kişi vardı. Ben oradan uzaklaşmaya çalışırken beyaz doblo bir araç durdu. Tanışabilir miyiz dedi bende tanışabiliriz dedim. Amacım beyaz broadwaydeki kişilerden kurtulmak ve evime ulaşabilmektir. Beyaz doblo araçtaki arkadaşına rica ettim beni evime bırakır mısın beni rahatsız ediyorlar diye, bırakırım dedi. Biz hareket ettikten sonra broadway marka araç bizi takip etmeye başladı. Bizi takip ettiklerinin farkına vardığımızda paniğe kapıldık. Evimin önüne döneceği sokaktan panik olup bir üst sokağa döndü. Orası da çıkmaz sokaktı. Takip ettikleri araçla bulduğumuz aracın arkasına arabalarını park edip aracın hareket etmesini engellediler. Kendi bindikleri aracın içinden inerek bizim bulduğumuz araca yöneldiler. Her iki taraftan zorlayarak kapılarımızı açtılar. Arabadan inen aşağıya biz narkotikten polisiz dediler. Bizde kendilerini polis olarak tanıttınca indik. Ben polis olduklarına dair kimliklerini görmek istedim fakat sana kimlik mi göstereceğiz lan ibne diye hitap ediyorlardı. Bir yandan da küfürler yağıyorlardı. Dört kişi beni diğer üç kişi de yanımdaki diğer arkadaşımı dövmeye başladılar. Ben siz ne biçim polisiniz dediğimde biz böyle polisiz dediler. Yanımdaki arkadaşın ceketini ve telefonunu benim ise çantamı almaya çalıştılar elimdeki telefonu zorla

26 14 Mart 2008 tarihinde Belma ile yapılan görüşme

aldılar.İkimizi de orda iyice dövdükten sonra araçlarına binip uzaklaştılar.Ben olayın korkusuyla arka sokaktaki evime koşarak gittim.Olayı ev arkadaşşıma anlattım.Ev arkadaşşım polise şikayet edelim dedi bende neden polise şikayet edelim ki zaten yapan narkotikten polislermiş dedim sonrasında Esat Karakoluna telefon açmaya karar verdim.Esat karakolundan polisler geldi beni karakola götürdüler.Karakola gittiğimde benimle birlikte dayak yiyen arkadaşıta ordaydı.Onun orda olması polislerin benim ifademe inanması açısından beni rahatlattı.Esat polis karakoluna ifademizi verip şikayetçi olduk.Adli tıbbı rapor almak için polisler tarafından sevk edildim.Esat karakoluna geldiğimde yedi şahsın yakalandığını gördüm²⁷”.

“2 Aralık gecesi saat 04.00 sıralarında evden çalışmak için dışarıya çıktım. Tarlabasında evimin bir sokak önünde dört tane tanımadığım şahıslar önümü kesip bıçak çekip benim cebimde ne var ne yok istediler. Benim üzerimde bir şey olmadığı için hiçbir şeyimi alamadılar ve sonra takma adı Elçin olan arkadaşşım iki polise gidip derdimizi anlattık ama bizi dinlemediler ve biz de evimize gittik orada yarım saat filan geçti. Evimizi bastılar, benim kapımı açamadıkları için arkadaşşıma, evlerine ve canlarına kastettiler. Olayın olduğunda polise gidip şikâyet ettim ama hiç ilgilenmeyip üstelik bize spreı sıkıp gönderdiler²⁸”.

“Ekim ayı başlarında Mersin Pozcu Pastanesinin karşısındaki durakta oturuyordum. Ayağım burkulduğu için yürümekte güçlük çekiyordum. Daha ne olduğunu anlamadan plakasını polise verdiği bir araçtan 2 kişi indi ve bir tanesi küfürler ve tehditler savurarak bijon anahtarı diye tabir edilen demir levreyi bana fırlatıp kaçtı. O sırada ben ani bir refleksle kafayı eğdim ve otobüs durağının camı tuzla buz oldu. O levye kafama gelmiş olsaydı şu an hayatta olmayacaktım. Ayağım sakat olduğu için kaçma gibi fırsatım da olmadı. Bu olaydan bir ay sonra sanırım yine aynı yerde bir grup çete gelmeye başladı. Yaşları 18 ile 28 olan 6-8 kişi gelip bana ve oradaki diğer travesti arkadaşşıarımdan her gün onlara para vermezsek orda çalıştırmayacaklarını söylediler. Yine aynı yerde telefonla görüşme yaparken 20-22 yaşlarında bir genç geldi. Direk hiçbir konuşma bile yapmadan bana yumruk ve kafa attı. Ne olduğunu anlamadan kaçtı. Kaşım patladı ve kafamda şişlikler oldu. Bu olayı ve diğer olayı polise gidip şikâyet ettim. 03.03.2009’da mahkemem var Mersin’de. Bunun gibi birçok olay oluyor ama çaresiz kalıyoruz. Bu olaylardan sonra da psikolojim çok bozuldu. Kendimi eve kapattım ve acaba sıra ne zaman gelecek ve ne zaman öldürüleceğiz diye bekliyorum²⁹”.

27 01.09.2008 tarihinde Sevilay ile yapılan görüşme

28 18 Aralık 2008 tarihinde M.K ile yapılan görüşme

29 25 Aralık 2008 tarihinde S.A ile yapılan görüşme

Sokakların trans bireyler için barındırdığı tehlike, ev içini de güvensiz hale getirmektedir.

"Ocak ayı başında cadde üzerinde anlaştığımız iki kişiyle evimize gittik. Ücretlerimizi alarak ayrı odalara geçtik. Anlaşmamıza göre bir defa cinsel ilişkiye girmek için anlaştık. Bir kere birlikte olduktan sonra salona geçtik. Benden tekrar ilişkiye girmek için ısrarda bulundu. Bende anlaşmamıza göre bir defalığına anlaştığımızı söyledim. Benden su getirmemi istedi, suyunu içtikten sonra tekrar onunla ilişkiye girmeyeceğimi söylediğimde elindeki bardakla bana saldırdı. Başıma aldığım darbe ile kaşım yarıldı. Zorla sehpanın üzerindeki telefonumu alıp kaçtılar. Esat karakoluna başıma gelen olayı evime çağırarak tutanak tutturdum. Karakoldan gelen polisler tutanağını tutup gittiler. Herhangi bir haber daha çıkmadı. Uzun süredir sürekli öldürülmek korkusuyla yaşıyorum³⁰".

"10.12.2008 günü saat 05.00-05.30 suları gibi bar çıkışından Tarlabasında bulunan eve doğru yürüyordum. Tahminen 10-15 kişilik bir grubu yol üzerinde gördüm ve aynı arabadan 2 şahıs Ş. Takma isimli travesti arkadaşımızı çevirerek bıçak çekip sinkaflı küfürlerle üzerinde ne var ne yok çıkar ver dediklerini bana anlattı. Ben de bu olay üzerine köşe başında bekleyen ekip otosuna arkadaşım ile beraber gittim. Ekip otosunda bulunan memura bizi tartaklayıp gasp etmeye çalıştıklarını söyledim. Bunun üzerine polis memuru beni ve arkadaşımı umursamaz bir tavır ile azarlayarak ilerideki ekibe gitmemizi emretti. Ben de siz görevde değil misiniz şu an mağduruz dediğimde, bana ve arkadaşşıma tartaklayarak gözümüze biber gazı sıkıp iteledi. Ben de bunun üzerine arkadaşşıma dönerek lanet olsun, bugün bir şey var, eve dönelim, polis bile umursamıyor dedim. Eve geldik. Ben ikinci katta bulunan evime çıktım. Aşağı yukarı orası beş on dakika geçmeden apartman giriş kapısının tekmelerle zorlandığını, bağrışmalar ile birlikte kırıldığını duydum. Daha sonra apartmanda oturan diğer travesti arkadaşlarımin kapılarına saldırıldığını duydum. Aynı anda benim kapıma da geldiler ve tekmelerle kapımı zorla kırıp içeriye ellerinde bıçak, demir levye ve kadın tahta sopalarla 4 kişi evimin içine girdiler. Evin içine sinkaflı küfür ve tehditlerle odalara dağıldılar. Masa üstünde duran çantamda bulunan 90 YTL param ile cep telefonumu alarak küfür ve tartaklayarak başka paran yok mu diye sordular. Başka paramın olmadığını söylediğimde önce köpeğime tekme atıp daha sonra saçlarımdan tutarak ve kafamı eğip gözüme diz kapağı ile

5-6 kez hızlı bir şekilde darp etti. O anda göz kapağımın patladığını, yüzümden akan kan ve ağrıdan anladım. Bu arada diğer kişiler

televizyonumu ve uydu kutusunu sökmeye çalışıyordu. Bir tanesi de evimde bulunan telsiz telefonumu cebine soktu. Bu arada aşağımda oturan kapısını kırmaya çalışıp kıramadıkları travesti arkadaşım polisi arayıp olayı ihbar etmiş. Şahıslar evimi gasp etmeye çalışmaları sırasında polis bastı ve şahısların 3 tanesi polisler tarafından etkisiz hale getirilirken bir tanesi mutfağın camından kaçmayı başardı. Bu arada ambulans çağırıldılar. Beni hastaneye kaldırıp şahısları emniyete götürmüşler. Ben hastanede acilen göz ameliyatına girdim. 2 saat ameliyattan sonra odaya getirildiğimde kendimde değildim. 1 gün sonra kendime geldiğimde kaçan 4. şahsın yakalandığını hastaneye gelen polisler tarafından öğrendim. 5 gün hastanede yattıktan sonra evime geldim. Psikolojim çok bozuk bir halde, hala korku içinde yaşıyorum.³¹”

Aynı binada yaşayan G.Ö bu saldırıyı aktarırken polisin kayıtsız tutumunu da ifade etmektedir:

“Olay günü sabah 6.30 sularında oturduğumuz binaya saldırıyla başladı. Kapı zorlandı. Sonra kapı önündeki büyük taşla demir kapıyı zorlayarak içeri girildi. Şahıslar 4 kişiydi, bu şahıslar bina içinde. Ellerini kollarını sallayarak kendi kafalarına göre bütün binadakilerin kapılarını zorlamaya başladılar. Elllerinde bıçak, sopalar vardı. Hepsi binanın içine dağılıp herkeste ne var ne yok çıkartmalarını söylediler. Bunun üzerine üst kattaki arkadaşın kapısını kırıp içeri girdiler. 15-20 dakika kadar arkadaşına eziyet etmeye başladılar sonra. Arkadaşım ve ben polisi arayıp haber verdik. Polisi 3. kere aramamıza rağmen bize çok yakın olan bir mesafedeyken bile 20 dakika sonra gelebildiler. Yani aramamız sonuçta sanki bize inanmamışlar gibi. İlk aradığımızda dikkate almamışlar gibi. Tekrar tekrar aradık. Bunun üzerine binaya gelenler eziyetlerine devam ediyorlardı. Kapılar zorlanıyordu. Onlar kapıyı açıp belki bizi öldürebilirlerdi. Ama sanki bunu biz uyduruyormuşuz gibi davrandılar. Neyse ki son aramamız sonucunda geldiler ve şahıslar suçüstü yakalandılar. Ancak üst kattaki arkadaşımızın gözü patladı ve gasp edildi. Belki canımıza da kıyabilirlerdi. Yani insan hayatı bu kadar ucuz mu? Toplumun diğer fertlerinden farkımız nedir ki bu kadar uzun sürede ilgilendiler. Neden o an olayı iyice dinleyip ona göre adresi alıp ilgilenmeye çalışmadılar? Bizim bu binada canımıza da kastedilebilirdi”³².

LGBTT Hakları Platformuna yapılan başvurular gereğince, trans bireylerin ev satın alma ve kiralama gibi pazar ilişkilerinden dahi dışlandıkları tespit edilmiştir.

“İzmir Alsancakta yaşadığım evi ilk aldığımda binaya girer girmez alt katta oturan kişi, bu binada sizi oturtmam ta ki bu benim oturduğum

31 17 Aralık 2008 tarihinde A.K ile yapılan görüşme
32 18 Aralık 2008 tarihinde G.Ö ile yapılan görüşme

daireyi alana kadar dediler. Gerekçesini sorduğumda piyasa değeriyle 50 milyarlık evini 80-85-hatta 90 milyara alacaksınız diye zorladılar. Sizde para çok dediler. Ama yine de ben evi aldığımda sorun yaşamayacağımı düşündüm. Evimi satın aldım. İki ay kadar bir süre evimin tadilat sorunlarıyla uğraştım ev çok bakımsızdı. Evimin iki ay sonra tadilatı bittiğinde evime taşındım. İki gün sonra sabah 10:00 civarında alt komşu yani kendi evini bana zorla satmaya kalkan komşum kapımı çaldı ve benim dairemde onun dairesine su geldiğini iddia etti üstümü giyip tesisatçı çağırırım dedim ve o ara sürekli küfür ediyordu. Şahsıma ve aileme ağza alınmayacak küfürler ediyordu. O ara da erkek kardeşi elinde demir çubukla bana saldırmaya çalıştı. Korktum kapıyı kapattım. Erkek kardeşi küfür savuruyordu. Bende telefon açıp polis çağırdım.Polisler geldi karakola gidip ifade verdim avukat eşliğinde ve karakolda işim bittikten sonra tesisatçıyı aldım eve götürdüm.Tesisatçı benim dairemde sorun olmadığını üstümdeki yani en üst dairenin tesisatlarından kaynaklandığını söyledi.Yine de sorun çıkmasın diye bana ait olmayan masrafın karşılığı olan 50 ytl verdim ve tamir ettirdim.Ama buna rağmen seni burada oturtmayacağız diye öldürme tehditlerinde bulununca korktum eşyayı kendime ait dairemde çıkarıp daha önceki oturduğum eve tekrar taşındım.Evime dönerken beni öldürmekle tehdit eden insanlar tarafından takip edildiğimi gördüğümde daha da paniğe kapıldım.Psikolojim çok kötü olduğundan Ankara'daki arkadaşlarıma yanına geldim.Şu an evimi saltığa çıkardım.Ankara'ya gelmeden önce evimi aldığım emlakçıyı tekrar evi başkasına satması için eve götürdüğümde binanın içinde o kişiler tarafından evimi kiraya vereceğimi düşünmüş olacaklar ki ne seni nede kiracını bu evde barındırmayacağız diye küfürler ettiler.Cinsiyet kimliğime yönelik küfürler etmeleri beni çok sarsmıştı ve uzun süre kendime gelemedim ağladım.Yeni yaptırdığım çelik kapımın dış cephesini çok kötü derecede çizdiler"³³.

Sokakta seks işçiliği yapmak zorunda kalmanın ortaya çıkardığı tehlike evlere de sirayet etmekle birlikte, ev yaşamları açısından da iktidar başlı başına bir tehlike olarak ortaya çıkmaktadır. 2008 yılında da ev baskınları ve ev kapatmaya yönelik uygulamalar devam etmiştir.

"23.01.2008 günü akşam saat 22.00 sıralarında telefonum çaldı. Müşteri olduğunu söyleyen bir erkek şahıs benle pazarlık yaptı. "2 kişi olduklarını, başka arkadaşım olup olmadığını" sordu. Ben "tek çalıştığımı" söyledim. 10-15 dakika içinde evime geldiler. İçeri girdiler. Uzun boylu olanı içeriye odaya aldım. Üstünü soyunmak istemedi. "İlk önce sen soyun" dedi. Bu arada parayı peşin almıştım ve ilişkiye girmek üzereyken kimliğini çıkarıp, "ben polisim" dedi. Kimlik okunmuyordu. Rozetini

görebiliyordum. Bana giyinmemi söyledi. "Çok çirkinmişsin, kadın mısın, erkek misin belli değil" dedi. Sert bir şekilde "niye bu işi yapıyorsun" diyerek "sizlerle uğraşmaktan bıktık" diye bağırdı. İçeride bulunan diğer şahıs da kimliğini gösterdi. "Şimdi şilleri ve balyozu getiririz" dedi. Emniyete götürülmek üzere minibüse bindirildim. Beyaz sivil bir minibüstü. Yolda bana "ben Ayaşlıyım, bizden hep erkek çıkar, sizin gibi ibneler çıkmaz, bana bir tane Ayaşlı gönderemezsin. Gösterirsen sana istediğin destek" dedi. Emniyete Ahlak şubeye teslim ettiler. Emniyette isimle bayan polisler dalga geçtiler. Bakışlarıyla beni rahatsız ettiler. Taciz ettiler. Sonra bana para cezası kestiler. Yaklaşık 1 saat sürdü bu işlem. Avukatım gelmese gece ikiye kadar beni tutacaklarını söylediler.18.02.2008 günü Karşıyaka Polis Karakolunda görevli bir memur evime gelerek "yarın evi terk edin, mühürleyeceğiz" dedi. 19.02.2008 günü saat 12.00 gibi evi mühürlediler. Aynı gün yürütmenin durdurulması kararı verildi ve buna rağmen açılmadı. Psikolojik olarak çöküntü yaşıyorum. Canım sıkıldı. Hareketleri canımı çok sıktı. Orası benim yuvam"³⁴.

"15 Mayıs akşamı saat 22:00-23:00 sıralarında kapı çalındı. Camdan baktım, "Kim o?" diye seslendim; "Polis" dediler. "Kapıyı aç" dediler, ben de indim açtım. Şimdi tanıyorum polisleri, semtimizin sivil polisleri. Ekip numarası 8317. Polisleri şahsen tanıyorum, isim olarak değil. Nasıl yardımcı olabileceğimi sordum. "Sen mühürü kırmış, mühürlü evde oturuyorsun!" dediler. Ben de "Hayır, bu ev mühürlü değil. Mühürlü olması için bana bir gün önceden haber verilmesi ve benim imzamın olduğu tutanak tutulması gerekir" dedim. Ben "Neden böyle gelip bunu iddia ediyorsunuz?" diye sorduğumda "Kaymakamlıktan emir var" dediler. O zaman o emri okumak istediğimi söyledim, bana göstermediler. "Kimliğini al, karakola gel" dediler. Ben de kimliğimi aldım karakola gittim. Karakolda yine iddia ettiler; ben de aynı cevapları verdim. İfade vermedim, avukatımın gelmesini bekledim. Avukatım geldi, ifade verdim. Daha sonra beni serbest bıraktılar. Aradan 2 gün sonra 17 Mayıs 2008'de gündüz saat 3 sıralarında evde oturuyordum. Kapı çalındı, camdan baktım. Tahminen 10-15 kişi, resmi sivil karışık polisler. İndim aşağıya, kapıyı açtım. Beni dışarı attılar. "Ne oluyor?" dedim. Evinizi mühürleyeceğiz dediler. "Neden bir gün önce haber vermediniz?" diye sordum. "Öyle emir aldık" dediler. Elektrikimi-suyumu kapattırdılar; dolaptaki gıdaları, içecekleri döktürdüler. Giyeceğim elbiselerle kedimi alıp çıktım. Çok mağdur durumda kaldım. Arkadaşlarımın yanında kalıyorum şu anda. 3 aylığına evimi mühürlediler"³⁵.

"22 Mayıs 2008 tarihinde yaşadığım evime akşam saat 8.30 gibi gittim. Kuafördeydim. Arkadaşlarım da evdeydi. Salonda misafirim

34 20 Şubat 2008 tarihinde Mine ile yapılan görüşme

35 21 Mayıs 2008 tarihinde H.T ile yapılan görüşme

olduğunu söylediler. Direk salona geçtim. Arkadaşımınla sohbet ederken kapı çaldı ve evimde temizlik işlerine bakan kadın kapıyı açtı iki memurun geldiğini bana söyledi. Kapıya çıkarak içeriye oturmaları için davet ettim. İçeri giremeyeceklerini söyleyerek evdeki şahısların hepsini emniyete davet ettiler. Kendimizden emin bir şekilde emniyete gitmeyi kabul ettik. Hangi nedenle gideceğimizi söylemeyip orada öğrenebileceğimizi söylediler. Bizi evdeki bütün arkadaşlarla birlikte aşağıya indirip ekip otosuna bindirdiler. İzmir Ahlak Büro Amirliğine götürdüler. Olayı sokaktan geçen iki insanı alarak bu evde fuhuş yaptığımıza dış tutanak tutturup şahısları bizi teşhis etmeleri için ve kendi hazırladıkları raporla bizleri teşhis ettirip ev arkadaşlarımı sermaye beni de ev çalıştırmakla itham ederek ifademi almak üzere teşhis odasından çıkartıp hakkımızdaki tutanak tutmak için tekrar Ahlak Büro Amirliğine götürerek hepimize ayrı ayrı yerlerde tutanak tutmak istediler. Avukat isteğimize tepkili davranarak aman olacak imzalayın çekin gidin evinize yalnızca kapama gelir diyerek bize baskı yapmaya çalıştılar .Avukat konusunda direndiğimiz için ve suçu kabul etmediğimiz için ertesi gün öğleden sonra 4.30-5.00 civarında savcılığa sevk edildik. Savcılığın tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk etmesi üzerine 10. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından serbest bırakıldık. Bu arada 1 hafta içerisinde yaşadığımız evimize 1 aylık kapatma cezası geldi ve ev kapatıldı. Burası bizim yaşadığımız ev olduğu için itiraz hakkımızı kullanarak avukatlarımız gereken işlemleri yaptı. Bu 10 gün içerisinde savcının serbest bırakılmaya itiraz ederek 13. Sulh Ceza Mahkemesince hakkımızda tutuklama kararı çıkartılarak aranmamız çıktığını evin kontratı üzerimize olan diğer arkadaşımın GBT sorgulamasında öğrenmiş bulduk. Arkadaşım tutuklanarak cezaevine konuldu. İlk mahkemeye kadar 59 gün suçsuz bir şekilde özgürlüğü kısıtlandı. Bu arada ben firari olarak 59 gün boyunca başka bir ilde arkadaşlarımın yanında kaldım. İlk mahkemeye katılarak serbest bırakıldık. Ama halen mahkememiz dışarıdan devam etmektedir. Bu haksız suçlama karşısında ben bulunduğum İzmir ilinden bütün düzenimi terk ederek Ankara'da yeni bir hayat kurmaya çalışıyorum. Sadece emniyetin haksız yargısız infazı yüzünden beş yıllık yerleşik düzenimden oldum"³⁶.

"Zührevi hastalıklar ve Fuhuşla Mücadele Komisyonunun 09/06/2008 tarih ve 183 sayılı kararı ile 30 gün kapatılmasına karar verilen evin sakinleri, İzmir 4.İdare mahkemesince görülen Yürütmenin Durdurulması ve İşlemin İptali davaları olayın üzerinden geçen 6 aya rağmen hala karara çıkmamıştır. Başvurumuzun üzerinden 6 ay geçmiş,30 gün için verilmiş olan kapatma kararının uygulaması da bitmiş ve etkili başvuru hakkı hiçe sayılarak Karşı tarafın cevap süresinin

kısaltılması talebimize rağmen ,karşı tarafa 30 gün cevap süresi verilmiş ve davamız adeta konusuz bırakılarak hak arama özgürlüğü de işlevini yitirmiştir³⁷”.

"20 Aralık Cumartesi saat 22.30 civarı D. Sokak'ta 4. Katta G. Lakaplı travesti arkadaşımın evine ziyaret amaçlı gitmiştim. 10 dakika sonra aşağıya indim, arkadaşılımla pastaneye gidecektim. Binanın önünde dururken müşterinin biri geldi, fiyat sordu. 30 ytl dedim. Sonra 4. kata çıkıp G.'den izin istedim. Arkadaşım da izin verdi, herhangi bir yatak parası teklif etmedi. Müşteri benim travesti olduğumu anlayınca kalmak istemedi. Müşteriyi gönderdikten sonra 10 dakika sonra ben aşağıya incedim. Merdiven başında sivil polis gözüme fener tuttu, apartmanda ana elektrikler yoktu. Ben polisim diye kimliğimi istediler, verdim. Ondan sonra kendim aşağı indim, arkadaşımın kapısını çalmadılar. Ben aşağı inerken 4 travesti arkadaşımı binanın içine sokmuşlar. Ben aşağı inerken herhalde müşteriyi dövmüşler. Sen burada ne arıyorsun diye. 4 arkadaşımın birini kapıda bekletmişler, polisler binanın içinde bekliyorlar. Ben indikten sonra caddede arabaya bindirdiler. Hakaretler şöyle oldu. Müşterime "Sen travesti mi yapmaya gidiyorsun, gey misin?". Bize de "Siz gey misiniz? Müşterilerle nasıl yatıyorsunuz?" gibi aşağılayıcı şekilde gülüyorlardı. 4 arkadaşımı başka arabaya bindirdiler. Karakola götürdüler. Benimle müşteriyi Taksim İlyardım'a götürdüler. Ben arabada arkadaşımı aramak zorundayım. Arkadaşımı aradım. Öndeki polis "Kapat lan!" diye bağırdı. Ama benim aramaya hakkım var. Sonra Asayişe çıktık, orda da müşteriyi, o şahsı tokatladılar, tekmelediler, sesleri geliyordu. "Sen nasıl ibneyle yatarsın" diye. Çocuk yatmasa da onlar yattı biliyor. Beni dönen koltuğa oturttular. Arkanı dön diyo, bütün tuğlaları say burada diyo sert bi şekilde. Ben de "ne tuğlası sayayım. Tuğla saymak için mi geldim." Dedim. 5 dakika sonra saydın mı diye sert girişiyo. Ben de saymadım diyince döverim seni diye karşılık veriyor. Benim yanıma geldi, bana vurucaktı tekmeyle, ben de beni bunun için mi getirdiniz diyince durdu. Savcılığa çıktığım için dövemedi, hakarete bulundu. Ordaki arkadaşlarıma da orayı temizlik yaptırdıklar, yerleri sildirdiler, 62 YTL para cezası yazmışlar. Saat 1-1,5 civarı onları saldırlar, hiçbir şey okutmadan imzalattılar. Onları gönderdikten sonra beni nezarethaneye aldılar. Orda ben telefon açabilir miyim avukatıma dedim. Açtırmadılar. Yarım saat sonra burada avukat var ister misin dediler. Kendi avukatım var dedim. Avukat F. Geldi, o gelmeden ifade vermek istemedim. İfadede beni fuhuşa yer temin etmekle suçluyorlar, kızlar imzalamış. Hiç kapı çalmadılar, olmayan şeyleri yazmışlar. Eve girdik, uygunsuz pozisyonda yakalamışlar gibi. Ev bana ait değil, ben başka yerde oturuyorum. Ev G. Lakaplı travestiye ait. Sonraki gün 1,5'a kadar beni karakolda tuttular. Hiç kimse ilgilenmedi. Su yok

yemek yok. F. geldikten sonra ifade verdim. Anlattım olanları. Pazar 1,5'ta savcılığa gittik. Savcılıkta da ifademi verdim. Ondan sonra eve gittim³⁸”.

Trans bireylerin içinde yaşadığı evlere yönelik baskın ve mühürleme tehdidi başlı başına kötü muamele örneği haline gelmektedir. Özellikle trans bireylerin görünürlüğünün artması ile ev alanına yönelik baskılar da artmaktadır.

5 Temmuz 2008 günü Alsancak Kıbrıs Şehitlerinde Kaos GL İzmir Ve İzmir Travesti ve Transeksüel İnisiyatifi tarafından yapılan ve davalara katılım çağrısı içeren ve “Nefret Suçları Politikadır” başlıklı basın açıklamasının ardından, gece yarısı trans bireylerin yoğun olarak yaşadığı Alsancak Bornova sokak İzmir Emniyeti Ahlak ve Asayiş Ekipleri tarafından ablukaya alındı."Siz misiniz basın açıklaması yapan","gösteririz basın açıklamasını" gibi ifadeler kullanan polis memurları, evlere zorla girmeye çalışmış, trans bireylerin yaşadıkları apartman kapıları kırılmış ve yolda gördükleri trans bireyleri döverek karakollara götürmüş ancak gözaltı işlemi de yapmayarak keyfi ve usulsüz bir şekilde saatlerce karakolda bekletmiştir. Tüm sokakta adeta "sokağa çıkma yasağı" ilan eden polisler, bakkala giden trans bireyleri bile saçlarından sürüyerek darp etmiştir. Kaos GL İzmirli avukat gönüllülerin olay yerine gitmesi üzerine polis amirleri ile görüşülmüş ve polis sokaktan çekilmiştir. Daha sonra da, Kaos GL İzmirli avukatların civardaki karakolları gezmeye başlaması üzerine, usulsüz bir şekilde tutulan trans bireyler serbest bırakılmışlardır³⁹.

5. TRANS-KAPATILMA: İÇERİDE OLMAK

Türkiye Cumhuriyeti, bilindiği üzere cezaevi rejimi itibariyle yoğun hak ihlallerinin yaşandığı bir ülkedir. Yerel ve uluslararası insan hakları örgütlerinin yıllardır sayısız kere yayınladığı raporlar bu durumu tespit etmekte ve insan onurunun cezaevlerinde de korunabilmesi için önerilerini sunmaktadır.

LGBTT bireylerin cezaevinde karşılaştıkları hak ihlalleri ise çoğunlukla bildirilmediği için en görünmez alanlardan biri haline gelmiştir. Bu konuda uluslar arası genel standartlar dışında Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü⁴⁰ “kuruma yerleştirme” başlığı altında 69. maddesinde özgün bir hüküm bulunmaktadır:

38 23 Aralık 2008 tarihinde A.B ile yapılan görüşme

39 17 Temmuz 2008 tarihinde Kaos GL İzmir avukatı Elif ile yapılan görüşme

40 06 Nisan 2006 tarihili Resmi Gazete.

"Cinsel yönelimi farklı hükümlülerin diğerlerinden ayrı odalarda kalmaları sağlanır⁴¹".

Türkiye mevzuatında cinsel yönelimin tanındığı tek hüküm olma özelliğine de sahip olan bu düzenlemenin LGBTTBireyler için ne şekilde tatbik edildiğini yaptığımız görüşmeler, Platforma ulaşan mektuplar ile tespit ettik. Eşcinsel bireylerden bu konuda herhangi bir bildirim gelmediği için sadece imkânlarımız ölçüsünde trans bireylerin tanıklıklarına yer verebildik.

"Cezaevine girdiğim zaman, hâlâ inanmıyordum, demir kapılar, sesler... Hâlâ mesela demir kapılara karşı irkilirim. Bir soba, dört beş tane ranza... Aynı yere koymuşlardı beni, soba tütüyor, nerde olduğunu bilmiyorsun, ben neden buradayım diye sorguluyorsun, yalnızsın, sabaha kadar uyumamıştım bu nedenle. Ertesi gün bir gardiyanın tacizine uğradım akşama doğru, "gel, yukarıda televizyon seyredelim" dedi. Küçük bir cezaeviydi girdiğim, Alaca cezaeviydi. Daha çok ürkmüştüm, kendimi daha çok savunmasız hissetmiştim, demir kapılar, duvarlar, ranzalar ve ben. Bağırırsam ne olur, nereye gider ses? Uyumamıştım, ranzanın bir köşesinde bacaklarımı kolumun arasına alıp oturmuş ve ağlamıştım sabaha kadar. Baktılar ki olay ciddi boyutta, ben de sonuna kadar savunacağım, bizi Sungurlu Cezaevine götürdüler.

Sungurlu Cezaevinde üst araması yapılıyor ama tamamen çırılçıplak yapılıyor, arayacak kişilerin hepsi de erkek gardiyanlar. Benim aranmam geldiğinde soyunacaksın dediler elbette, ben de aranmak istemiyorum, soyunmayacağım diye direttim. Müdürü çağırttım, transeksüel olduğumu söyledim, erkeklerin aramasının benim için yıpratıcı olduğunu, benim bedenimin birileri tarafından kontrol edilip aranmasının benim açımdan çok acı verici olacağını söyledim ve "ne yapacağız, senin aranman gerekiyor" dediklerinde doktor kontrolü altında aranmayı kabul ettim.

Sonra beni tek kişilik bir hücreye yerleştirdiler, beton yatak, beton yatak üzerinde pis bir yatak, yatağın üzerinde kahverengi, üzerinde armalı bir battaniye. Bir duvarla tuvaletin ayrılmış, iğrenç bir kokunun içerisinde yaşa diyorlar sana, tamamen bunalıma girdim. Bunu yaşamamın benim insanlığımı kaybettiğini düşünmeye başladım, yemek yememeye başladım, ölüm bu noktada bir kurtuluştı, 7-8 gün yemek yemedim, psikolog geliyor, müdür geliyor ikna etmeye çalışıyor, duvarlarda önceden yatmış kişilerin yazılarını okuyordum, ulaşacağım kimse yoktu. Tek ulaşacağım yine ailemdi ve ben aileme durumuma ilişkin yazıyordum. Çok

⁴¹Cinsel yönelim değil ancak cinsiyet kimliği itibarıyla kurumlarda düzenleme olduğunu hatırlatmakta fayda görüyoruz.

açık yazarsan durumunu bu mektup gitmeyecek demişlerdi. Sadece hatır sorma üzerinden mektup yaz demişlerdi.

Derken savcı durumun ciddiyetini anlamış, savcı geldi, "kalk ayağa" dediler savcı geldiğinde, benim ayağa kalkacak halim yok sendeliyorum, adam benim gözümün içerisine bakıyor, ben hiçbir şey söyleyemiyorum adama, sadece gözyaşı döküyorum. Durumum bu, bu insanlık mıdır, diyemiyorum sadece ağlıyorum. Sonra savcı "bunu bir koğuşa yerleştirin" dedi. O gün apar topar bir koğuşa yerleştirildim.

Ertesi gün fotoğraf çekme, hastaneye gitme gibi şeyler başladı. Bunlar da travma yaratan şeylerdi, transeksüel olduğum için her girdiğim muayene odasında doktorların gülüşmeleri, insanların bakışlarıyla taciz edilmem çok bunaltan bir şeydi ve "ben transeksüelim, tek kişilik yerde tutuluyorum, durumum çok kötü, kendimi iyi hissetmiyorum" dediğimde bir doktor "anal muayene yapacağız parmakla" dedi. "Nasıl yani" dedim. Askerler orda bakıyorlar, doktor da "ben anal muayene yapmak istiyorum sana, pozisyonu al" dedi. Eldiveni taktı, benim için inanılmaz korkunç bir deneyimdi, terler döktüm ve sonra döndü "hayır sen daha önce hiç ilişkiye girmemişsin" dedi. "O yüzden ayrı yerde tutulacaksın" dedi. Tekrar askerlerin içinde üstümü başımı giyindim. Hani bir yere kadar direniyorsun, bir noktadan sonra bu işkence bitsin ne yapıyorlarsa yapsınlar, ne kadar yatacaksam yatayım, diyorsun, biran önce buradan kurtulmalıyım diyorsun.

Herkes banyosunu yaptıktan sonra hamam gibi bir yer vardı, yarım saat içerisinde duş alıp çıkmam söyleniyordu. İlk gittiğim günlerde elimizde para yoktu ve kadınlar koğuşundan benim geldiğimi duyunca şampuan, lif, sabun gibi ihtiyaçlarımı gönderdiler, kadınların dayanışmasını gördüm yani. Bu beni mutlu etmişti.

Böyle günler yaşadım ve üç aylık yargılamanın sonunda ben cezaevinden çıktım. Çıktığımı da anlamadım, tahliye demiş hâkim, ben hâlâ durumum çok kötü diye anlatmaya çalışıyorum, neyse çıktığımda rüya gibiydi. Tecridin insanların hayatında çok ciddi problemler yaşattığını, bir insanın tek kişilik koğuşlarda ve hücrelerde tutularak insansızlaştırılması, onursuzlaştırılmasının, bütün hayatında çok ciddi olumsuz yansımaları olduğunun farkına vardım. Ne olursa olsun, kimin ne suçu olursa olsun tecridin bir insanlık suçu olduğunu bütün kalbimle söyleyebilirim. Bizler doğarken suçlarla doğmuyoruz. Bir şekilde suçlara itiliyoruz ve bu suçların içerisinde kendi yaşamlarımızı kaybettirmeye yönelik suçlar işleniyor, aslında bunun farkında değiliz. Çevre, şartlar ve yaşatılanlar, görüşlerimiz bizi cezaevlerine sokabiliyor. Cezaevleri biraz bilmediğimiz bir dünya. Binlerce insan içeride.

En son da işte 2008 Ocak ayında cezaevine girdim. Bir gün evdeyim, o gün de toplantım vardı, bahane arıyorum gitmemek için, evde kalasım var, kafamı dinlerim diyorum. Polis geldi bir kâğıtla bu olaydan 7 yıl sonra. Ceza yatacaksınız diyor kâğıtta, üç ay on beş gün. Tabii ben bunu anlamadım o an. Üç ay on beş gün bana yıllar gibi geldi o an, o tramvayı yıllar önce yaşamıştım çünkü.

Cezaevine araba yaklaşmaya başladığında bu arabanın lastikleri keşke arka arkaya dönse diye düşündüm. O kadar kendimi kötü hissediyordum, belli etmiyorduk birbirimize, en azından dinleneceksin üç ay diyorlardı, tatil yapacaksın diyorlardı ama öyle olmuyor. Tek travmam soyundurulmamdı benim, cezaevine nasıl gireceğimi düşünüyordum. Kadını ve benim bedenime benim istemim dışında herhangi bir insanın dokunması beni rahatsız eden bir şey. Birçok gelişmiş alet var ve hâlâ bu yapılıyor. Direndim ve sadece üst tarafımı açmam söylendi, eşofmanlarımı indirmedim, eşyalarımı seçerken cihazlar ötmesin diye özellikle seçmiştim. Yine tek kişilik bir hücreye götürüldüm. Orada arkadaşlarımdan ayrılmak çok zordu, Selay, Senem, Tuna vardı. Girdim cezaevine ama çok zordu benim için. Burası biraz daha moderndi ama ne olursa olsun yine tek kişiydim.

Gardiyanlar cezaevine bir transeksüelin geldiğini duymuşlar ve herkes gelip bakıp gidiyordu. O demir kapı her açıldığında yatağımdan fırlıyordum, çok rahatsız ediciydi. Hrant Dink'in ölüm yıldönümüydü, arkadaşlarım şu an şuradadır, şunları yapıyorlardır diye onları düşünmeye çalışıyordum. Orada 22 gün tutuldum. 22 gün boyunca havalandırma hakkım yoktu, dışarı çıkartılmıyordum, Çorum'da da böyleydi, koydukları yer erkeklerin kısmıydı. Sadece kütüphanesinden istediğim zaman yararlanabiliyordum. Her görüşe çıktığımda, her avukatım geldiğinde üstüm aranıyordu, taciz eder gibi arandığı da oluyordu. Kimlikteki isimle hitap ediliyordum, bu benim için çok sorunlu bir şeydi. Bunları müdürle konuşmak için dilekçe yazdım ve anlattım. Sonrasında ismimin Buse olarak söylenmesinde bir sakınca olmadığını söylediler ama bazıları inadına söylüyorlardı zaman zaman. Mazgal dedikleri küçük bir yer var ve oradan insanlığını unutturacak bir şekilde yemekler veriyorlar.

Ben 22 gün tek başına kaldıktan sonra orada mücadeleyle arkadaşlarıma yanına geçtim. Transeksüeller üç kişilik ve en köşedeki koşullardan yararlandırılıyordu. Bir araya getirilmiyorlardı. Dokuz kişilik koşullar da vardı ama açmıyorlardı. Her şey için bir gerekçe gösteriyorlardı. Ben arkadaşlarıma yanına geldiğimde daha da rahatlamıştım. Artık onlarla sabahlara kadar oturup çok güzel paylaşımlarda bulunabiliyorduk. Diğer koşullardaki arkadaşlarımızla konuşabiliyorduk. Volta atıyorduk, okuma yazma bilmeyen iki arkadaşımız vardı onlara okuma yazma öğretebiliyorduk. İnsanın hayatındaki en önemli

şeylerden bir tanesi eğitim hakkıdır. Orada eğitim hakkı bir transeksüel olduğun için göz ardı edilebiliyordu. Herkes haftada üç dört gün okuma yazma kursuna gidebilirken transeksüel arkadaşlara haftada bir gün veriliyordu. Gerekçe olarak da "sizin güvenliğinizi sağlayamıyoruz" deniliyordu. Ama biryandan da sınavlara 30 tane öğrencinin içerisinde sokabiliyorlardı.

Her birey için çok zordur cezaevinde olmak ama açık olan gey, lezbiyen, biseksüel, travesti ve transeksüelleri için daha da zor. Açık olduğu bilinen LGBTT kişilerin tamamen tecrit altında tutulduğu bir yer cezaevleri. Hiç aklımın ucundan geçmezdi cezaevine gireceğim. Suçlu kim ortada...⁴²"

"Tutuklandığım ilk gün Adliye nezarethanesinde yalnızdım, kimlik ismimle özel olarak alaycı bir şekilde bağırıyorlardı. Cezaevine götürülecekken beni bir türlü yerleştirecek araba bulamadılar. Tek başıma araca bindirdiler. Bir tane tutuklu polis vardı. Onla beraber özel götürdüler.

L1 tipi cezaevi önüne getirildik. Sıraya dizildik. 1 saat kadar dışarıda bekletildik. Dışarıdan ilk girişte nöbetçi erkek asker dışarıda üst araması yaptı herkesin ortasında. Elle taciz edildiğimi söyleyebilirim. Sonra bina içine girdiğimizde bir arama odasına tek başıma aldılar. Ancak camdan herkes görebilirdi itiraz etmeseydim. Üç asker vardı. Soyun dediler, ben de kadın tarafından aranmayı istedim, orada kadın görevli de mevcuttu. Onlar da reddettiler. Kimlikte erkek kaydı olduğu için onlar arayacaklarını söylediler. Sonra tekrar soyun diyince ben de 3 kişinin ortasında soyunamam dedim. Onlar da sert bir şekilde çıkıştılar ancak tartışma sonucunda tek asker kaldı ve çırılçıplak soyunmamı istediler. Kilodumu çıkarmam için zorladı. Üzerime yürüdü. Çıkardım. Otur kalk yaptılar, saçlarımın içine kadar aradı. Giyinmemi söylediler. Gardiyanlara teslim edeceklerini söyleyerek beklettiler. Bu esnada alaycı tavırları devam ediyordu. Gardiyana teslim edilmek üzere tekrar küçük bir odaya alındım, gardiyanlar 2 kişiydi ve yine soyunmama istediler. Ben itiraz ettim ama ikisi de kaldı, göğüslerimle de dalga geçtiler, karı gibi olmuşsun diye alaycı konuşmalarıyla soyunmamı izlediler. Soyunduktan sonra el araması yaptılar çıplak vücuduma, bence tacizdi. Neden bunu kestirmedin diye güldüler. Sonra giyindim ve cezaevinin içine doğru. Girişte yine tekrar ayakkabı çıkarttılar vs...

Beni hemen "top koğuşu" olarak bilinen koğuşa götürdüler. 3 kişiydik. Tutukluluğum boyunca bu koğuştaki kaldım. Cezaevine ilk

42 Kaos GL'nin yaptığı "Türkiyede Eşcinsel Olmak" başlıklı söyleşilerden Buse ile yapılan "Eşcinsel ve Tutsak Olmak!" başlıklı 21 Eylül 2008 tarihli söyleşiden alıntılanmıştır, tamamı için: <http://www.kaosgl.org/node/2045>

gittiğimde hiçbir şeyim yoktu. En temel ihtiyaçlarımı bile param varsa ancak karşılayabilecektim. Zaman geçti. Bu arada gardiyanlar kimlik ismimle sürekli sesleniyor ve beni rencide etmeye çalışıyorlardı. Sayımlarda 3 kişi olduğumuzu bilmelerine rağmen, bizi kış günü bahçeye çıkartıp, sıraya dizdirip sayım yapıyorlardı. Havalandırmadan onların istediği kadar faydalanabiliyorduk. Erkek cezaevine konduğumuz için bir kadın olarak görülüyorduk ve bu açıdan talep edebileceğimiz hiçbir şey karşılanmıyordu. Bu yönde talebimiz olduğunda (mesela toka, cımbız, ağda, sutyen gibi) burası sahneye çıkacağınız yer değil diye reddediyorlardı. Ama biz mahkemeye çıktığımızda herhangi bir sıkıntı yaşamak istemiyorduk. Koşullar arası maç ya da eğlence tertip edildiğinde biz mahrum ediliyorduk. Can güvenliğinizi sağlayamayız diyerek sosyal yaşamdan uzaklaştırıyorlardı. İhtiyaçlarımız erkek taleplerine göre karşılanıyordu. Erkek tarağı veriyorlardı mesela... Etek giymemiz mümkün değildi. Erkek iç çamaşırı kullandık. Koşuştan sadece hastalanırsak çıkıyorduk. Revire giderken diğer koşuştakilerin tacizine uğruyorduk. Koşuştan çıkmak için revire gitmek istiyorduk. Atölyelere çıkmak için başvurduk ancak hiçbir zaman bizi götürmediler. Hep çıkartacaklar diye bütün gün hazırlanıyorduk ama hiç çıkartılmadık. İşliğe gitmek üzere başvurduk, reddettiler. Kurslar için başvurduk, cevap bile gelmedi. Gelse de sizi alamayacağız dediler.

Sıklıkla gardiyanların tacizine uğruyorduk. Uysal davranmazsak hakaret ediyorlardı. İsimle hitap ediyorlardı.

Ben girdiğimde cezaevinde 5 trans vardı. Yeni gelenler oldu ama hiçbirimizle iletişim kurmamıza izin vermediler. 3 kişi ile sınırlıydim. Haftada 2 gün sıcak su veriyorlardı. Çamaşır yıkıyorduk tekrar soğuk akmaya başlıyordu. Banyoyu dahi tamamlayamıyorduk. Burası eviniz değil diyorlardı. Yemekler çoğunlukla pişmemiş oluyordu.

Bence kadın cezaevinde tutulmalıyız. Ama bu düzen devam edecekse diğer mahkûmların faydalandıkları bütün haklardan bizim de faydalanmamız gerekiyor. Can güvenliği sağlanamayacak bir şey değil. Bir insan olarak insani açıdan bunların sağlanmasını zorunlu görüyorum⁴³.

AŞAĞILANMA, TACİZ, GÜNDELİK ŞİDDETİN ORTA YERİ: **GEYLER ve BİSEKSÜEL ERKEKLER**

Türkiye’de biseksüel erkekler ve geyler; çalışma hayatı, sağlığa erişim hakkı, askerlik gibi alanlarda ciddi sorunlar yaşıyorlar. Bu sorunları aile, sosyal çevre ve mahalle baskısı ile harmanlandığında Türkiye eşcinsel ve biseksüel erkekler için zor bir yere dönüşüyor.

Gey ve biseksüel erkekler hayatın her alanında doğrudan ve dolaylı ayrımcılığa uğramaktadırlar. Bununla beraber, gey ve biseksüel erkeklere yönelik fiziksel şiddet çok yoğun olarak yaşanmaktadır. Nefret suçlarında, özellikle de nefret cinayetlerinde gözle görünür bir artış var.

2008 yılında gey ve biseksüel erkeklere yönelik insan hakları ihlallerine ve Platforma yapılan başvurulara ve medya taramasına baktığımızda karşımıza cinayetle sonuçlanan nefret suçları, askerlik sürecinde yaşanan ayrımcılık ve gündelik hayat içerisinde maruz kalınan sokak şiddeti çıkıyor.

1. HİÇ KİMSE, KİMSESİZ DEĞİLDİR ÇÜNKÜ!¹

2008 yılı yaşam hakkı ihlallerinin yaygın ve buna bağlı soruşturmaların etkin yürütülmediği bir yıl olarak yine kayıtlarımıza geçti. Eşcinsel birey Ahmet Yıldız’ın ve Taksim Gezi Parkındaki seri katil vakası medyaya yansıyan ve Platform olarak takip ettiğimiz yaşam hakkına yönelik ihlallerin başında yer alıyor.

Ahmet Yıldız, 17 Temmuz 2008 tarihinde İstanbul’da öldürüldü.

"Eşcinsel olduğu için yakın çevresinden tehdit aldığı iddiasıyla savcılığa suç duyurusunda bulunan Marmara Üniversitesi öğrencisi Ahmet Yıldız (26), önceki gece dondurma almak için Ümmühan Darama'nın işlettiği Üsküdar'daki kafeye geldi. Bu sırada sokağa hızla giren Mercedes

¹ Ahmet Yıldız cinayetinin aydınlatılması amacıyla internet üzerinden başlatılan Ahmet Yıldız Kimsesiz Değil başlıklı kampanya çağrısı için: <http://tr-tr.facebook.com/group.php?gid=27384673091>

otomobilden inen bir kişi kafeye yöneldi. Saldırgan, kardeşleriyle birlikte vitrini düzenleyen Ümmühan Darama'nın yanındaki Ahmet Yıldız'a ateş etti. Kurşunlardan biri, Ümmühan Darama'nın sol bacağını sıyırdı. Ahmet Yıldız, otomobiline binerek kaçmaya çalıştı. Saldırgan otomobile doğru 5 el ateş etti. Ahmet Yıldız göğsüne isabet eden 3 kurşunla yaşamını yitirirken saldırgan kaçtı²."

Ahmet Yıldız'ın öldürülmesinin ardından LGBTT Hakları Platformu açıklama yaparak olayı kınadı. 1 Ağustos 2008 tarihinde yaptıkları basın toplantısında, Ahmet Yıldız cinayetinin aydınlatılmasını isteyen Kaos GL ve Pembe Hayat LGBTT Dernekleri, "Ahmet Yıldız'ın hayatı namus için mi ortadan kaldırıldı? Yoksa bir nefret cinayeti mi söz konusu? Ya da öldürülmesinin ardında başka bir neden mi var? Henüz bilmiyoruz. Bildiğimiz gerçek ise Ahmet Yıldız bir eşcinseldi! Ailesi tarafından cinsel yönelimi nedeniyle dışlanan ve buna hiç de yabancı olmayan bizlerle durumunu paylaşmış olan bir eşcinsel. Bu toplumda insanlar sırf kadın kadına ve erkek erkeğe yaşamak istedikleri için öldürülebiliyor. Sırf cinsel yönelimleri ya da cinsiyet kimliklerinden dolayı öldürülen gey, lezbiyen, biseksüel, travesti ve transeksüeller şimdiye kadar düştükleri yerde öldükleriyle kaldılar. LGBTT bireyleri öldüren katilleri, namus adına aileleri saklayıp korudu, yargı sürecinde ise ağır tahrik indirimi ile hafifletilmiş cezalar aldılar" demek suretiyle Ahmet Yıldız cinayetinin takipçisi olduğunu deklare ederken aynı zamanda medyanın da sorumlu ve duyarlı davranması gerektiğini söyleyen Platform üyeleri, "Medyada çıkan haberlerde, Ahmet Yıldız'ın "eşcinsel olduğu için" öldürüldüğünün altı çiziliyor. Ancak bir insanın cinsel yönelimi veya cinsel kimliği nedeniyle nefret cinayetine maruz kalmasının insan hakları ihlali olduğu belirtilmiyor. Eşcinsellere yönelik sistematik şiddetin cinayete kadar varmasıyla ortadan kalkan hayatlardan "magazin malzemesi" çıkarmaya çalışmaktan vazgeçilmeli. Eşcinsellerin hayatlarını zindan eden ve canlarına kasteden homofobiyi körükleyecek ve yeniden üretecek yayınlardan vazgeçilmeli. Nefret söylemiyle yayılan haberlere ve yorumlara aracılık ederek homofobiyi azdırmaktan ve yeni eşcinsel cinayetlerine davetiye çıkarmaktan vazgeçilmeli. Eşcinseller de bu toplumun bir parçasıdır ve ayrımcılık suçtur! Medyadan sorumlu davranıp haber takibi yapmasını ve bir an önce bu cinayetin aydınlatılmasına yardımcı olmasını bekliyoruz!" diyerek hem medyayı hem de İstanbul emniyetini göreve çağırdılar.

Aynı açıklamayı İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne Bilgi Edinme başvurusu kapsamında gönderen Kaos GL Derneği halen Emniyet Müdürlüğünden her hangi bir yanıt alamadıklarını söyledi³.

2008 yılında yaşam hakkına yönelik bir diğer ihlal ise, medyaya "*Altı ayda 5 kişinin boğazını kesip kuyuya attı*" şeklinde yansıyan olaydı. Cinayetlerin zanlısı olarak tutuklanan Ö.Z yıllardır eşcinsel ve biseksüel erkeklerin uğrak yeri olan Taksim Gezi Parkında mağdurlarını bulduğunu belirtirken "*zayıf, narin ve kibar erkekleri paraları için öldürdüm*" dedi⁴.

Dünyada homofobinin tetiklediği suçlarda çoğunlukla failer tarafından gasp, hırsızlık gibi nedenlerle işlendiği savunması yapılmakla birlikte bu eylemlerinden kişilerin cinsel yönelimleri nedeniyle uğradığı nefret saldırıları olarak kaydedildiğini hatırlatmak isteriz. Bunun gibi, Platform olarak bu cinayetlerin nefret cinayeti olduğunun ve takibinin bu esas çevresinde yapılması gerektiğini altını çizmekte fayda görüyoruz.

Bu cinayetler Türkiye'de biseksüel erkek ve geylerin yaşamak zorunda kaldıkları gizli bir yaşamın cinayetle sonuçlansa bile halen gizli kalıyor olmasını gözler önüne seriyor. Medya bile haberi gizli kapaklı veriyor. Türkiye'de heteroseksist kültür homofobi ile besleniyor. Çoğu insanın kendi cinsel yönelimiyle barışmıyor olması sonrasında eylemleri nefret cinayetlerine dönüşebiliyor. Ataerkillik erk olmayı yüceltirken biseksüel veyahut eşcinsel cinsel yönelime sahip insanlara karşı nefret suçlarını da körüklüyor. Eşcinsel ve biseksüel erkekler de görünür olamadıkları için cinselliklerini gizli kapaklı yaşamak zorunda kalıyorlar. Bu da onları daha fazla şiddete açık hale getiriyor. Bunun gibi ihlalleri gizlemeyip hakkını aramak için, karakola, adliyeye giden biseksüel erkek ve geyler ise "adaletin bu mu dünya" dedirten ayrımcı uygulamalarla ve kararlarla baş başa kalabiliyorlar. Özellikle eşcinsel ve biseksüel erkeklerle yönelik nefret cinayetlerinde zanlılara haksız tahrik indirimi yapılarak eşcinsellere yönelik adaletsizliğin ölümden sonrada devam etmesi sağlanıyor.

2. HER YER BİZE DAR!: SOKAĞIN ADALETİ

Sokak, biseksüel erkekler ve geyler için zaman zaman tehlikeli bir alana dönüşüyor. Cinsel yönelimleri nedeniyle biseksüel erkekler ve geyler sokakta tacize ve şiddete uğruyor.

Fiziksel şiddete uğrayan bireyler karakollara gidip şikâyetçi olmaktan çekinmekle beraber şiddet olayının polise yansıtacağını

3 22 Aralık 2008 tarihinde Kaos GL Derneği genel sekreteri Ali Erol ile yapılan görüşme
4 20 Kasım 2008 tarihli haber, <http://haber.mynet.com/sayfali/yasam/Altı-ayda-5-kisinin-bogazini-kesip-kuyuya-atti/20Kasim2008/X1227166063062/0>

düşünerek tıbbi yardım alamamaktadır. Şiddet yaşayan bireyler cinsel yönelimleri nedeniyle suçluluk duygusuna kapılabilmekte ve kendilerine psikolojik baskı uygulayabilmektedir.

Fiziksel şiddetin çok yoğun olarak yaşandığını biliyoruz. Ancak bunların kayıt altına alınması noktasında şiddete maruz kalan bireylerin bunu gizleme eğilimlerinden ötürü sorunlar yaşanmaktadır. Bu ihlallerin raporlanması aşamasında gey ve biseksüel erkekler, ifşa olacakları endişesi ile raporlamaktan kaçınmaktadırlar.

"5 Eylül 2008'de gece saat 01.00 da arkadaşlarımla Ankara Emek'teki evinden Esat'ta bulunan kendi evime doğru yola koyuldum. Sevgilim ile aram bozuk idi ve moralim bozuktu dolayısıyla arkadaşlarımla ısrarlarına rağmen onlarla kalmayacağımı söyledim. Stresli ve gergindim yürümenin iyi geleceğini düşündüm. Daha öncede böyle yürüyüp evime gitmişim nasılsa. Bakanlıklar tarafına doğru komutanlıkların olduğu caddeden hızlı hızlı yürüyordum. İnönü bulvarından Tunus yönüne doğru meclisin emniyet genel müdürlüğüne bakan tarafından kaldırılma yürürken bir araba yanımda durdu ve arabanın içindeki kişi bana arabaya binmemi söyledi. Çok korktum tepki vermedim hızlı hızlı yürümeye başladım. Daha sonra adam arabadan indi kolumdan tuttu ve arabaya binmem için zorladı. Elinden kurtuldum ve karşı tarafa geçtim. Emniyet genel müdürlüğü önünde duran polislerden birine durumu anlattım, fakat beklediğim ilgiyi göremedim. Polis önce beni süzdü ve kulağımdaki küpeye baktı, daha sonrada ekip göndereceğini söyledi. Bende bekleyemeyeceğimi ve korktuğumu söyledim. Kızdı ve dediğini yapmamı söyledi bağıarak. Bende ekip gelene kadar karşıda bekleyemeyeceğimi söyledim ve evime doğru yola koyuldum (ayrıca nizamiyede görevli oldukları yerden ayrılamayacaklarını söyledi polisler). Meclis alt binasına çıkan alt geçitten karşıya geçerken adamın karşıda arabasıyla beklediğini gördüm. Korku ve şaşkınlıkla Olgunlar tarafına koşmaya başladım. Adam arabasından inip beni sokak ortasında yakaladı ve "ibne" diye küfretmeye başladı. Neden arabaya binmiyorsun diye kızgındı. Sesim çıkmıyordu afallamışım ama direnmeye başladım. Adam karnıma yumruk attı ve o anda kustum, yere düştüm üstüne birde tekme attı. Sonrada korkup kaçtı. Biraz süre geçti oradaki taksicilerin birinden yardım istedim. Adamlar sarhoş olduğumu sandılar, bende başıma geleni açıklamak istemedim normalmişim gibi davranmaya çalıştım. Ama iyi değildim. Taksici beni evime götürdü. O gece uyumadım. Sürekli kâbuslar gördüm. Sabaha doğru ancak üzerimi temizleyebildim. İlk gün kimseye haber vermedim. Daha sonra ablama ve sevgilime haber verdim. Failin eşkalini çok az hatırladığım için savcılığa da başvurmak istemedim. Zaten güvenmiyorum da çıkacak sonuca. O günden sonra çok negatif ruh hali içindeyim. Sevgilimle ve çevremle iletişimimin

artmasına rağmen olumsuz etkileri olayın devam ediyor. Hala insanlara çok fazla güvenemiyorum. Sadece günümü geçirmeye çalışıyorum. Birde lgbtt bireylerin başına gelen olayların azaltılması yolunda daha fazla mücadele yürütülmesi gerektiğine inanıyorum. Olay başıma geldikten ortalama bir hafta sonra bir intihar girişimim oldu. Hastaneye kaldırıldım ve iki gün hastanede kaldım. Etkilerini hala taşıyorum ve üzerini örtmeye çalışıyorum. Düşündükçe ve konuştukça boğulacağımı hissediyorum çünkü dayak yedim ilk defa hayatımda ve bunu atlatmak kolay değil. Hele ki bir biseksüel olarak cinsel birliktelik olarak zorlanıp olumsuz karşılık verince başıma fiziksel şiddetin gelmesi daha ağır. Bu ülkede kolay yaşanmıyor, geceleri sokakta rahat dolaşamıyorum ve bir lgbtt birey olarak bu daha ağır yaşıyorum.⁵”

Kolluk kuvvetlerinin kayıtsızlığı hak ihlallerinin kendileri tarafından da gerçekleştirildiği bir zemine işaret etmektedir. Polis tarafından gerçekleştirilen eşcinsel ve biseksüel erkeklere yönelik baskı da Platforma yapılan başvurular arasındadır.

“15 Ağustos 2008 saat 23.30 sularında partnerimin arabasıyla bir şeyler yemek için Atatürk Orman Çiftliğine gitmiştik. Daha sonra alkollü bir şeyler aldık. Partnerim içkilerimizi içebilmemiz için arabayı bir köşeye çekti. İçkilerimizi içerken arada sırada öpüşüyorduk. Arabanın camları siyah olduğu için kimsenin bizi görme imkânı yoktu. Öpüştüğümüz sırada bir arabanın bizim arabanın yanına yaklaşmakta olduğunu duyduk ama aldırış etmedik. Sonra birden içinde bulunduğumuz arabaya ışıklar doğrultuldu. Gelen polis arabasıydı. Polis sert biçimde arabanın camlarına vuruyor ve dışarı çıkmamızı istiyordu. Arabadan dışarı çıktık. İki polis memuru vardı karşımızda. Kimliklerimizi istediler. Bize hakkımızda şikâyet olduğunu, arabanın içinde ne yaptığımızı soruyorlardı. Bir açıklama yapmaya çalışıyorduk ama dinlemiyorlardı. Oldukça kaba sözlerle hakaret ediyorlar, küfrediyorlar ve bizi polis merkezine götüreceklerini söylüyorlardı. Bu arada Pembe Hayat LGBTT Derneği Avukatı Senem Doğanoglu’nu aradım telefonla. Polislerden biri kiminle konuştuğumu sordu. Avukat arkadaşımı aradığımı söyledim. Bunun üzerine polis memuru sinirlendi. Avukat arkadaşımı aramasaydım olayı halledebileceklerini ama artık kesinlikle karakola götüreceklerini söyledi. Ne demek istediğini tam olarak anlayamadım ve Senem’i tekrar aradım ve konuşması için telefonu polis memuruna verdim. Bu arada partnerimin ricaları, yalvarmaları kâr etmiyordu. Diğer polis memuru ona hakarete ve küfür’e devam ediyordu. Senem ile konuşan polis memuru telefonu kapattıktan sonra arkadaşımın durumumu-yani eşcinsel olduğumu-bildiğini söyledi-şaşırmıştı galiba-. Ben de açık bir eşcinsel olduğumu ve

⁵ 23 Eylül 2008 tarihinde K.Ö ile yapılan görüşme

bunu ailemdeki bazı üyeler de dâhil pek çok kişinin bildiğini söyledim. Yüzünün ifadesi değişti. Partnerime eşcinsel olup olmadığını sordular. O, hayır cevabını verdi. Bunun üzerine hadi benim "hasta" olduğum için erkeklerle beraber olduğumu, peki onun ne halt etmeye bunu yaptığını söyleyerek tekrar hakaret etti. Ne yapacağımı bilemiyordum, polis merkezine götürülmemiz ve daha sonra olayın mahkemeye havale edilmesi halinde çıkabilecek Rezaletten çok korkmuştum. Bir ara ağlamaklı oldum. Bu arada partnerim yanıma gelerek yanımda nakit para olup olmadığını sordu. Üzerimde çok az nakit olduğunu söyledim. Neden diye sordum? Polise rüşvet vermek için olduğunu söyledi. Polisin neden avukatımı aradığım için bana kızdığını şimdi anlamıştım. Amaç birkaç tehdit savurup, gözümüzü korkutarak para kopartmaktı. Ben ne yapacağımızı düşünürken Senemle konuşan polis yanıma gelerek olayı telsizlere geçmediğini belirterek sert bir ses tonuyla bizi serbest bıraktıklarını söyledi. Doğrusu insafli davranmıştı. Partnerim ile birlikte arabaya binerek hızla oradan uzaklaştık. Olayı tabiri caizse "ucuz atlatmıştık",ama bu olay içinde bulunduğum ruhsal durumumu daha da ağırlaştırdı ve psikiyatra gitmek zorunda kaldım.⁶

2008 yılında eşcinsel ve biseksüel erkeklere yönelik şiddet, taciz ve baskı çoğunlukla kitleseldir ve linçe zemin hazırlayan saldırılardır. 29 Mart 2008'de Stand-up sanatçısı Esmeray'ın Diyarbakır'daki oyunu için bilet standında duran Diyarbakır Piramid LGBTT üyeleri sokakta şiddete ve tacize maruz kaldılar.

"Diyarbakır'a standup gösterisi için gelen Esmeray'ın oyunu için bilet standında bulunmaktaydık, ve saat 15:30 gibi yanımıza iki arkadaşımız geldi arkadaşlarımızla sohbetten sonra arkadaşlarımız sanat sokağında yürürken yaşları 18- 20 aralarında 4 genç tarafından sözlü taciz ve omuz silkinerek tacize bulunuldu ondan sonra bu şahıslar bize doğru gelerek bize de "ibne karı kılıklılar oğlanlar" diye hakaret ettiler.

Biz ilk başta umursamayıp muhatap olmasak da bu şahısların hakaretleri fazlalaşıp insanların içinde yüksek sesle hakarete dönüştü. Piramid LGBTT üyesi Berke hakaretlere daha fazla tahammül edemeyip, "bizi daha fazla rahatsız etmeyin lütfen standın yanından uzaklaşın" dedi. Bunun üzerinde dört kişi bizi tartakladı. Polisi aramamıza rağmen yüz metre ilerdeki Karakol'dan polisler gelmedi. Polisi aradığımızı ve polisin gelmediğini gören saldırganlar ise, bu sefer bize taş ve bıçaklar göstermeye başladı. Ve sonrasında biz stanttan uzaklaşmak zorunda kaldık.⁷

⁶ 12 Eylül 2008 tarihinde D.B ile yapılan görüşme

⁷ 29 Mart 2008 tarihinde Murat Özpamuk ile yapılan görüşme

Sokaklarda tacize ve hakarete uğrayan biseksüel erkeklere ve geylere karşı şiddetlin milliyetçi duygularla beslendiği görülmüştür. 25 Temmuz 2008'de İstanbul'da bir grup gey şiddete maruz kalmıştır.

"Geçtiğimiz Cuma akşamı sevdiğimiz bir arkadaşımızın doğum günü için Tophane Setüstü'nde bulunan Sanatkârlar Parkında toplandık. 25 kişilik grubumuzun amacı hem yeni yaşını kutlayan arkadaşımızın "mutlu gününde" yanında olmak, hem de bu vesileyle diğer sevdiğimiz insanlarla da görüşebilmek ve keyifli zaman geçirmektir. Daha önce de bir başka arkadaşımız için toplandığımız park sıradan akşamlarından birini yaşıyordu. Aileler çocuklarını sallandırıyor, gençler biralarını yudumluyor, âşıklar da koklaşıyordu. Mum üfleyip, pasta kesmek, cep telefonundan müzik dinleyip boğazın eşsiz manzarasında dostlarla olmak o an bir insanın isteyebileceği "neredeyse" her şeydi. Ancak o her şeyi karaya çalmak için pusuda bekleyen sayısız insanın olduğu gerçeği birazdan çıkacaktı meydane...

İki hemcinsin birbirine dokunmasından rahatsız olan bir amca "mutlu geceyi" çatallı, tok ve erkek sesiyle böldü. Ağzından çıkanlar ilk anda "inanılır" gibi değildi. Zira daha önce defalarca duyduğumuz "aşağılamalar, hakaretler ve küfürlerdi" dilinden dökülenler. Ancak boğaz manzarası, arkadaşlar, doğum günü pastası derken bu ihtimal aklımızdan uçuvermişti o gece. Amca diline geleni bizimle paylaşmakta, bizleri kalabalığın içinde kendince yerin dibine sokmakta beis görmüyordu. Bizim içimizden de o köpüklü ağızdan çıkan "kötülüklere" yanıt verenler oluyordu ama "erkeklik" kendine akacak bir mecra daha bulmanın verdiği küstahlıkla dötrnala koşuyordu.

Çevrede bulunan sağduyulu birkaç kişi amcaı ve onun dayanılmaz muhafazakâr erkekliğini dizginlemeye, bize de sükûnet çağrısı yapmaya yeltense de amcanın durmaya niyeti yoktu. Baktı ki "Faşistlik yok tek başına", başladı avaz avaz bağırmaya: "Türkün evladı erkek erkeğe öpüşür mü dostlar!" İçinde "Türk" geçen bir çığılığa yanıt vermekte gecikmeyecekti necip Türk genci. Yetiştirdi hemen. Ve amcanın az önce gözümüze gözümüze soktuğu işaret parmağının yanına yenileri eklenmeye başladı. Birdiler, bin oluyorlardı... "Bunların başını şimdiden ezeceksin!" Amca kan donduran cümleler kurmaya çoktan başlamış, 7/24 cinnet geçirip birilerine saldırmaya meyilli yürekli Türk evlatları da ardından sıraya dizilmişlerdi. "Allah belanızı versin", "Anne babanız sizi böyle görse ne derler", "Bunların başını ezmezsek ilerde çocuklarımızı da yoldan çıkartır bunlar"... İnsan olanın gurunu incitecek bir dolu söz...

Doğum günü keyfi yerini linç edilmenin yıkanmakla geçmeyen ağırlığına bırakmıştı.

İşaret parmaklarıyla bizi mahvedeceklerini söyleyen kitle öfke nöbetine tutulmuş gibiydi. Homofobinin verdiği o tarifi zor gözü dönmüştük kendisine arka çıkacak bir kitle bulmuş, üstümüze üstümüze çöküyordu. Tek çıkışı olan parkta hissettiğimiz tek his sıkışmışlıktı. Ne bir adım atabiliyor, ne "erkekçe" kavga edebiliyor, ne de bir çıkar yol bulabiliyorduk. Tek kalan düştüğümüz denizde yılan karşı gelip, birbirimize sarılmaktı. Sarıldık da...155 numaralı polis telefonunu aradık. Çünkü biliyorduk ki parkın çıkışı bize kapalıydı. Toplumsal erkeklik namus, aile, genel ahlak diyerek tepemizde kuduruyordu.

Bekledik... Bekledik... Bekledik... Bitmeyen bir ızdıraba dönüyordu gece. İlerleyen ve değişmeyen her dakika bir güne, haftaya, aya, yıla eş geliyordu. Tedirginlikle ne yapacağımıza karar vermeye çalışırken "parkı terk edelim" diyenlerle, "kalalım ve istediklerini yapmayalım" diyenlerin münazarası süredursun karşılaştığı "tanımlanamayan erkek nesne" ile cebelleşmek çoğunluğun içinden gelmiyordu. Çünkü öfkeli bir erkek grubunun önünde korkmak sadece eşcinseller için değil, heteroseksist normlara sırtını dayamamış herkes için zordu. Korkuyorduk ama bir yandan da o parktan ayrılmak istemiyorduk. "Buradan da gidersek her yer bize dar" dedi bir arkadaş. Haklıydı. Haklıydı çünkü Cihangir de bile kendimize nefes alacak alan bulamazsak her yer bize cehennem demektir.

Ancak korku galip geliyordu. Parktan çıkma kararı aldık. Tepemizdeki gözlerin yanından geçip, nasıl olursa bir fiske bile yemeden yolumuza gidecek ve parkı "genel ahlaka uygun" linççilere bırakacaktık.

İşte tam o anda, parkın çıkış kapısında ümitsizliğe giderken polis arabaları belirdi. Durumu, tehdit edildiğimizi, hakarete uğradığımızı, linç edilmek istendiğimizi anlattık. Polisin yüzündeki ifade bizi dinlemiyor olduğunu düşündürse de anlattık. Anlattık... Sonra memurun "kim?" sorusuna elimizle provokatör amcağı gösterdik. Memurlar kendisiyle konuştular. Amca da kendince savunma yaptı. Ama biz sohbetlerini bozup, işlem yapılmasını istediğimizi, şikâyetçi olduğumuzu yineledik. Memurlar -istemeyerek de olsa- provokatör amcağı arabaya bindirdiler. Sonra içimizden bir arkadaşımızı otoparka çağırdılar. Daha önce bu tip "davetlerin" karanlık sonlarla bittiğini bilen bizler arkadaşımızı yollamadık. Arabalar gitti... Öylece kaldık. Linççi gürühten kimse yoktu.

Sonra çevrede oturan ve içki içen insanlarla konuştuk. Durumu anlattık... Kimi "sizin yanınızdayız" dedi, kimi ilgilenmedi. Ama biz anlatmaya kararlıydık. Zira örgütlü mücadelemiz de, bireysel mücadelemiz de hep anlatmakla geçmişti, geçmeye de devam ediyordu.

Sonra alkışlarla meşrut merdivenleri tırmandık. Firuzağa kahvesinin önünde durduk ve soluklandık. Doğum günü birden homofobi ve linç

gününe dönen arkadaşımızı sakinleştirmek ve moralini yerine getirmek için en şuh kahkahalarımızı attık meydanda.

Ve sonra alkışlar... Derken az önceki polis otosu yanımızda belirdi. Şikâyetçi olup olmayacağımızı sordu. Döndük, birbirimize "yine" baktık ve "Evet" dedik. "Şimdi değilse ne zaman, biz değilsek kim" dedik.

Karaköy polis karakoluna geldik. Lambdaistanbul'un avukatı olan arkadaşımız karakola gelene kadar "polisin tüm ısrarlarına rağmen" ifade vermedik. Biz de az biraz hak hukuk öğrenmiştik. O esnada memurlar arasında bize telkinlerde bulunanlar oldu: "Şikâyet etseniz de bir şey olmaz. Gelin vazgeçin. Sabaha kadar sürer bu iş." Avukatımız geldiğinde kendimizi daha güvende hissettik. Derdimizi anlattık. Avukatımız komiserle konuştu. Ve içimizden üç kişi şikâyetçi oldu. Kalanımız da tanık.

Şikâyetçi olan üç kişi ekip otosuyla Şişli Etfal Hastanesine götürüldü. Provokatör amca ve onun arkadaşıyla birlikte. Sağlık muayenesi olduk. Kısa sürdü. Çünkü doktor sordu, biz de yanıtladık. Darp yoktu, izi de olamazdı. Ama duyduğumuz onca iğrenç sözün ruhumuzu darp ettiği aşikârdı.

Tekrar karakola döndük. İfadeler verilecek, belgeler imzalanacaktı. Bu işlemlerin hepsi bittiğinde sabah 05.30 olmuştu. Şikâyetçi olan üç kişi, tanık olan 10 kişi bir sürü belge okumak ve imzalamak zorunda kalmıştık. Her belge imzalama seansında memurlar "Boşuna zaman harcıyorsunuz" diyerek "telkinlerine" devam ediyorlardı. Karakolda geçirdiğimiz süre boyunca meraklı, şaşkın, anlamaz, tuhaf, aşağılayıcı, ciddiye almaz bakışlarla muhatap olduk. Ama alıştık. Ne ilk, bir süre daha ne de son olacaktı... İmzalar bitti. Belgeler bitti. İfadeler bitti. Sabrımız bitti. Biz bittik. Uykumuz geldi. Ama memnunduk. "Freak'ler/Tuhaflar" geldi bakışlarıyla girdiğimiz karakoldan "İyi geceler" dilekleriyle çıkıyorduk. Bizim çıktığımız kapı, provokatör amca ve arkadaşının uzun süreceği kesin olan işlemlerinin başlangıcı demekti. Karaköy'den tophaneye yürürken yorgun ama doğru bir şey yapmanın verdiği hisle atıyorduk adımlarımızı. Bunu yapmasaydık nasıl uyuyacağımızı kestiremiyorduk. İyi ki yaptık diyorduk⁸.

Olayda somut bir durumun olmaması gerekçesiyle Beyoğlu Savcılığı kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar vermişti⁹. Biseksüel erkek ve geyler şikâyetçi olmaya çekinirken şikâyetçi olan insanların başvurularının geri çevrilmesi hem biseksüel erkek ve geyleri umutsuzluğa iterken hem

⁸ Olayın tanıklarından Bawer Çakır'ın, 29 Temmuz 2008 tarihli haberi, <http://bianet.org/bianet/kategori/bianet/108679/turkun-evladi-erkek-erkege-opusur-mu>

⁹ Lambda İstanbul avukatı Fırat ile yapılan 10 Aralık 2008 tarihli görüşme

de saldırganları cesaretlendirmekte ve yeni ihlaller için teşvik etmektedir. Çünkü Türkiye’de biseksüel erkek ve geylere yönelik taciz, hakaret, kötü muamele cezasız kalmaktadır.

Linç tehdidi ve eylemleri biseksüel ve eşcinsel erkeklerin yaşam alanlarını daraltmaya devam etmektedir. Evren Güvensoy, Ankara’nın Mamak ilçesindeki Demirlibahçe mahallesinde mart ayı boyunca maruz kaldığı baskıları LGBTT Hakları Platformuna bildirmiştir.

12 Mart 2008 tarihi saat 20:00 civarında Kaos GL’den Ankara Demirlibahçedeki evine dönen Evren Güvensoy yol üstüne bulunan okulun önünde oturan iki kişi tarafından hakarete maruz kalır. “Erkek misin karı mısın lan” sorusuna karşılık vermeyip evine hızlı şekilde ulaşır. 17 Mart 2008 tarihinde saat 23:00 sularında evine dönerken yine aynı yerde bulunan farklı 3 kişi tarafından sözlü tacize maruz kalır. 27 Mart 2008 tarihinde Ankara Demirlibahçe’de ki evinden çıkan Evren Güvensoy ve ev arkadaşı Neslihan 10 gün önce gece sözlü tacizde bulunan kişiler tarafından yine aynı yerde durdurulmak istenir. Durma istemine karşılık vermezler ve yola devam ederlerken “ kılığa bak ibne herif, saçını s... senin” denilerek üzerlerine tükürülür. Olaya sinirlenen Neslihan arkasını döner ve adamlara sözle karşılık verir. Evren’in engellemesi sonucu Neslihan susar ve yola devam ederler bu sırada saldırganlar hala susmamaktadır. “Bir daha bu mahalleden geçerseniz sizi keseriz” denir ve arabayı üzerlerine sürerler. Kaldırımın yüksek kesimine çıkarak kurtulan Neslihan ile Evren polise başvurmaz. Çünkü bilirler ki polis olayı sonlandırmayacak aksine körükleyecektir. Evren yol üzerindeki saldırganlardan çekindiği için bir hafta boyunca tren raylarının arasından yürüyerek evine ulaşır. 30 Mart 2008 saat 17: 00 civarında aceleyle evden çıkar. Acilen yetişmesi gereken işi olduğu için tren yoluna yönelmez. Saldırganların sokağından geçmek zorunda kalır. Aynı saldırganlar yine oradadır. Bu sefer yanlarında küçük çocuklar da vardır. Saldırganların emri ile çocuklar Evren’i taşlamaya başlar. Bu sırada saldırganlar sözlü tacizlerine devam etmektedir. Koşarak uzaklaşan Evren birkaç sıyrıkla kurtulabilmiştir.

Bunun gibi gey bireyler okul yaşamında da damgalanmakta ve şiddete maruz kalmaktadır. Ayrımcılık eğitim hakkına ulaşmaktaki eşitsizlikleri artırmakla eşcinsel ve biseksüel bireyleri bu alandan da dışlamaktadır.

“26 aralık 2008 tarihinde *Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi önünde İ.K., üç kişi tarafından alacak verecek durumu bahane edilerek darp edildi. Ama asıl neden kişinin eşcinselliği idi. Üç kişi tarafından hastanelik edildikten sonra ambulansla KTÜ Farabi Araştırma Hastanesine götürülen İ.K., taburcu olduktan sonra soruşturma açmak için*

darp raporu ile için polis merkezine gitti. Ancak polis, şahısta sadece kas zedelenmesi ve doku travması olduğu için bir şey yapamayacaklarını bildirdi. Kırılma ya da çatlak olmadığı sürece müdahale edemeyeceklerini söyleyen polis ikinci kez saldırı olduğu takdirde tutuklama emri çıkartabileceklerini de ekledi. İ.K. olayla ilgili suç duyurusunda bulundu. İ.K. ve arkadaşları açtıkları soruşturmayı geri çekmeleri yönünde tehdit aldılar. Olay KTÜ Güvenlik Görevlilerinin bulunduğu okul girişinin önünde olduğu halde güvenlik görevlileri olaya müdahale etmedi. Ambulans beklerken bir jandarma sadece ne olduğunu sordu ve durumla ilgilenmeden olay yerini terk etti. Daha önce de kampüs içinde taktığı küpeyi çıkarması için bir grup öğrencinin kendisine gözdağı verdiğini belirten İ.K., evine giden yolun karanlık ve تنها olmasından dolayı tehdit edildiği kişiler tarafından saldırıya uğramaktan korkuyor¹⁰. "Kampusun kapısının önünde bir arabadan üç kişi indi, birinin elinde bira şişesi vardı ve sarhoş olduğu besbelliydi. Ben daha ne olduğunu anlamadan bira şişesini kafamda kırdı. Sonra yumruk atmaya başladılar. Ben kendimi yere atıp cenin şeklinde hareketsiz kaldım. Sürekli tekmeliyorlardı. Ardından beni sürüklemeye başladılar. Bir atm'nin önünde bırakıp tekrar vurmaya başladılar. Bir an ellerimi yüzümden çekip bakmak istedim etrafa, yüzüme bir çizmeyle darbe aldım. Sonra tekrar sürüklemeye başladılar ve bir büfenin önünde bıraktılar. Gözlerimi açtığımda arabaya binip gittiklerini gördüm. Sonrası ambulans ve hastane zaten... Baskı ilk önce okulda bulunan bir kaç tane yerli öğrencinin kişisel baskısıyla başladı. Daha sonra öğrenci derneği adı altında toplanan bir kaç tane şoven faşistin fiziki baskısıyla, hocaların derslerde cinsel yönelim konusunda iğrenç ve akıl karıştırıcı yönlendirmeleriyle devam etti. Mesela dersin birinde, bir hoca "eşcinseller için 'onlar da insan, onlara da saygı duyalım' diyenler var, ben asla saygı duymam" diye fermanvari sözler sarf etti. Hocalar tarafından cinsel yönelim konusunda yönlendirilen insanlarda ciddi bir homofobi oluşması elbette kaçınılmaz sonuçlardan biri"¹¹.

Eğitim hakkına erişimdeki eşitsizlikler çalışma yaşamı söz konusu olduğunda da yaygın olarak görülmektedir. Ayrımcılık ve taciz işyerlerinde eşcinsel bireyler açısından açık birer ihlal olarak kayda geçmiştir.

"Ben işe başladığımda o zamanki patronum eşcinselliğimi göz ardı ediyordu. Yani beni cinsel kimliğim ile yargılamıyor, beni yadırgamıyordu fakat geçtiğimiz yıl patronum kanserden vefat edince işlerin başına sevgili eşi geçti. Eşinin zamanında benim eşcinselliğimden rahatsız olduğunun farkındaydım. Kendimi kastım o işlerin başına geçince. Her fırsatta odama gelip bana eşcinselliğimi belli etmemem gerektiğini oranın ciddi bir iş yeri

¹⁰ Cihan Dağ'ın aktarımı, <http://www.kaosgl.org/node/2296>

¹¹ 31 Aralık 2008 tarihinde İK ile yapılan görüşme

olduğunu söylüyordu bağırıp çağırıyordu. Sonra maaşımda abartılı kesilmeler olmaya başladı. Her defasında her kesinti için bir kılıf uydurdu. Sonra ise olaylar büyüdü. Ben yerele yaptığım bir haberde onun baskısı ve zoruyla, bir haber ajansından izinsiz alınan bir metin kullandım. Bu haber ajansı bunu fark etti ve kurumu mahkemeye verdi. Mahkeme sonunda kuruma yaklaşık 9. 000 YTL para cezası kesildi. Patronumun kendi hatası olmasına rağmen para cezasını benim üzerime yıkmaya çalıştı ve benden 1 yıl maaş almadan o iş yerinde çalışmam için bir belge imzalatmak istedi. Ben buna itiraz edince de aramız iyice bozuldu. Bu sırada ise ekonomik kriz haberleri her yerde dönmeye başlamıştı. Bir gün tüm çalışanlar olarak masamızda iş yerinin ekonomik kriz yüzünden küçülmeye gideceğini açıklayan bir yazı bulduk. Ertesi gün ise ben kendi masamda işten çıkarılma yazımı buldum. Benden sonra o iş yerinden hiç kimsenin çıkarılmadı ve benim işten ayılmamdan bir hafta sonra yerime başka bir hanımefendi işe alındı¹²".

Eşcinsel bireyler; çeteler için her zaman olduğu gibi halen "kolay lokma" olarak temsil ediliyor ve gaspa uğratılıp, taciz edilebilecek insanlar olarak görülüyor. Özellikle internet üzerinden kurulan ilişkilerin cinayetlere dahi zemin hazırladığını bu konuda etkin soruşturmanın yürütülmediği bunun gibi görünürlük nedeniyle çoğunlukla bu vakıaların gizli kaldığını tespit ettik.

"Ailemle birlikte İstanbul Fındıkzade'de yaşıyorum. 22 Mart Cumartesi günü saat 21:00 sıralarında internette mirc programında Gay kanalında tanıştığım biriyle görüşmek için Şirinevler-Kocasinan'a gittim. Orada Gelişim Hastanesi önünde bu şahısla buluştum. 22-23 yaşlarında olan ve isminin Boran olduğunu söyleyen bu şahsın daveti üzerine evine doğru ilerledik. Ara sokaklardan yürüdük ve de bir süre sonra karşımıza 2 kişi çıktı ve Boran denilen şahısla birlikte bu 3 kişi üzerime çullanıp bana dayak attılar. Bunlardan biri ağızımı tutup bağırmamı engelledi. Diğer kollarımı tuttu. Ve Boran denilen şahıs da ceplerimi boşaltdı. Üzerimdeki 18 ytl para ve cep telefonumu çaldılar. Buluşma yerine cüzdanımı götürmemiştim. Büyük bir hırsıyla üzerimde cüzdanımı aramaya çalıştılar. Bulamayınca beni ayağa kaldırıp o şekilde arama yapacaklardı. Ayağa kaldırdıkları sırada fırsatını bulup kaçmayı denedim ama kaçamadım. Ancak olağan gücümle "İmdat, polis çağırın, gasp ediyorlar" diye haykırdım. Yoldan geçen çok az insan vardı ancak hiçbir şekilde müdahale etmediler. O sırada apartmanlardan birinden bir abi cama çıktı ve onlara bağırıp çağırdı ve gaspçılar da beni bıraktılar. Ancak çok sakın bir şekilde bu sefer de pencereden müdahale eden kişiye hakaretler yağdırıp, yürüyerek sakın bir şekilde olay yerinden uzaklaştılar. Ben kaçmaya

¹² Tolga Yıldırım'ın aktarımı, <http://www.kaosgl.org/node/2313>

çalışırken de cebimden çıkardıkları ev anahtarımı da arkamdan bana doğru fırlattılar. Kaçarak olay yerinden uzaklaştım. Üzerimde para olmadığı için minübüse atladım ve param olmadığını şoföre söyledim. Evin yolunu tuttum. Deşifre olmak korkusuyla polise gidemedim. Ancak bildiğim tek şey var bu olayı çok ucuz atlattım. Çünkü şahısların üzerinde bıçak vardı. Bu üç şahsın bu tür olayları organize bir şekilde ve sürekli yaptıklarına eminim.¹³”

”Sabah 6.30 da evimden ÖSS formunu yatırmak için dışarı çıktım. Okullar 8:30 açıldığından internet cafeye gittim. İnternet cafede otururken üç kişi beni gözleriyle taciz etmeye başladılar. Tacizlerden rahatsız olunca cafeden çıktım ve Diyarbakırda bulunan Ofis semtine doğru yürümeye başladım. Konukevinin arkasından geçerken bu üç kişiden biri yanıma gelerek kolumdan tutup beni tenhaya çekmeye çalıştı. Ben karşı koyunca diğer iki kişide yanıma geldi ve bana “seni ibne yaparız, a.. koyarım” gibi küfür etmeye başladılar. Aramızda çıkan itiş kalkış sırasında beni sol kolumdan bıçakladılar, daha sonra eve gittiğimde vücudumun farklı yerlerinde de bıçak darbeleri olduğunu gördüm. Ve üç kişiden biri boynumdaki altın kolyeyi çalmış. Etraftaki insanlar müdahale ederek bizi ayırdılar. Ve saldırganlar bizden uzaklaştı.¹⁴”

Sıkça karşılaşılan gasp vakıaları ile başlayan ihlaller çoğunlukla karakolda kötü muameleye dönüşmektedir. Kolluk kuvvetlerinin biseksüel erkeklere ve geylere karşı işlenen suçlarda genellikle failerin tarafını tutmakta ya da mağdurları cinsel yönelimleri nedeniyle aşağılamaya devam etmektedir. Denizlide yaşayan Halil Kandok 29 Kasım 2008 tarihinde maruz kaldığı saldırı ve tacizi şu şekilde aktarmakta:

”Gene saldırıya ve gaspa maruz kaldım. Geceleri bisikletle dolaşmaya çıkıyorum. O gece de daha önce 5-6 defa beraber olduğum ama çıkarıcı tarafını görüp (benden para istemişti) uzaklaşmaya karar verdiğim şahısla karşılaştım şehrin en işlek meydanında. Yanında da tanıdığım bir eşcinsel vardı. Ama ben, çağırmasına rağmen uzaklaştım oradan. Dönüşte tekrar karşılaştım ve durmayınca evime gelmekle tehdit etti beni. Evde yaşlı bir annem olduğu için benim yüzümden onun başına bir şey gelmesi tabii ki beni çok korkutuyor. Tesadüfe bakar mısınız, yarım saat içersinde evimin olduğu caddenin köşesinde üçüncü defa karşılaştım aynı şahısla ve güzellikle ikna edebilirim diye düşünmüştüm beni bir daha rahatsız etmemesi için. Oysa daha önceki deneyimlerimden saldırganların fırsatları kaçırma lükslerinin olmadığını çok iyi biliyordum ama gene uzun vadeli korkularım depreşmişti galiba.

¹³ 23 Mart 2008 tarihinde K.T ile yapılan görüşme

¹⁴ 08 Nisan 2008 tarihinde Emre ile yapılan görüşme

Korkularımın sebebi geçmişte yaşadığım şiddet deneyimlerimin bilinçaltında yer etmesinden çok, eşcinsellerin güvenliğinin olmadığını bilip daha sonra hedef haline gelmek. Çünkü hâlâ eşcinselliğin tahrik unsuru ve savunmada hafifletici sebep olarak görülüp-kullanıldığı gelenekçi düşünce yapısına sahip bir güvenlik ve yargı sistemi var saldırganlara cesaret veren.

Neden kaçtığımı sordu. Beraber olmak istemediğimi söyledim. Sebebini sordu. Sen çıkarıcı birisi diyemezdin ki. Şu anda böyle bir isteğimin olmadığını söyledim. Kolumdan tutup beni zorlamaya başladı götürmek için. Güvenilir biri olsa ve başıma bunların gelmesini önleyeceğini bilsem onunla beraber olurum ama ne zamana kadar korktuğun bir kişiyle zarar görmemek için durumu idare edebilirsin ki. O eninde sonunda fırsatını bulup amacına ulaşacaktı. Ben onu eve götürmek istemediğim için nereye gidebiliriz ki? dedim kolumdan tutup çekiştirirken. Benden sigara parası istedi. Üzerimde para olmadığını söyleyince suratıma bir tane vurdu. Elimde bisiklet olduğu için kaçarken çok şiddetli şekilde asfalta yuvarlandım. O kadar şiddetli düştüm ki kalkamadım. Onun için çok güzel bir fırsat oldu yere düşmem tekmelemesi ve yumruklaması için. Kalkıp kaçınca kadar darbe aldım. Peşimden kovalıyordu hâlâ. Yakalayamayacağını anlayınca bisikletime yöneldi. O an anladım bisikletimi götürebileceğini. Bisikletime binip kaçarken yakaladım ve bisikleti tekmeleyerek düşürdüm onu ama o beni tekrar kovalamaya başladı bıçaklayacağını söyleyerek. Tekrar bisikletime binip kaçınca yakalayamadım artık.

Geyler ve Biseksüel Erkekler

60

155'i arayıp darp ve gaspa uğradığımı söyleyip ekip göndermelerini istedim. Ben saldırganın peşinden koşarken 10 Nisan Karakoluna geldim. Onlar da Çınar Karakoluna gitmemi istediler olayın geçtiği semt onlara dâhil olmadığı için. Ben 155'i tekrar aradım çünkü olay yerini bir-kaç yüz metre farkla yanlış yer söylemişim şiddetin dalgınlığıyla. İki ekip birden geldi bu sefer ama benim yeri yanlış bildirmem, benim yalan söylediğimi düşünmelerine sebep oldu ve bana inanmadılar. Olay yerinin kendileri dâhilinde olmadığını söyleyen polisler götürdü beni 10 Nisan Karakoluna. Hastaneye gidip rapor almamı istediler. Ben adli raporun daha önceki deneyimimden ertesi gün alındığını bildiğim için önce şikâyet dosyamın hazırlanıp gaspın kayıtlara geçmesini istedim.

Prosedürü bilmiyor olabilir, yaşadığım olayların etkisiyle ihmalkârlık veya ayrımcılığa maruz kaldığımı hissedebilirim ama eğer ben saldırganlık yapmıyorsam ne sözel ne de davranışsal olarak güvenlik için gittiğim bir merkezde hakareti hak etmiyorum. Polislerin bağırıp vurmak için üzerime gelmeleri bir ayrımcılıktır. Gece yarısı spora mı çıktın gibi imalı soruları, açık bir şekilde Sen ibne misin, kaç yapıyorsun bu işi, otelde mi

yapıyorsun gibi dalga geçmeleri ise cevap bile vermediğim, hatta kafaya bile takmadığım çok kişisel aşağılamalardı. Ben sadece yaşadığım olayın kaydedilmesini istiyordum ama sanki bunu zorlukla yaptırabiliyorum karakolda. Her şey çok yolunda gidiyor da ben mi paranoya yapıyorum kendimden şüphe etmeye başladım. Sanki saldırıya gönüllüyüm de, keyfi olarak karakolu işgal ediyormuşum gibi bir muameleye maruz kalıyorum.

Hastaneden rapor alıp şikâyet dosyam hazırlandıktan sonra eve gidip, bana saldıran şahsın adını kayıtlarımdan bulup, bisikletin bana ait olduğuna dair belgeyle karakola sabah tekrar geldim ek ifade için. O gece saldırganın yanındaki eşcinsel arkadaşına da ulaşip adının aynı olduğunu teyit ettim ama soyadını kimse bilmiyordu. Saldırkanı yakalattırmak için tanıdığım eşcinsel arkadaşlara yaşadığım olayı anlatıp kişiyi tarif ettim ve tanıyorlardı uzaktan da olsa. Görünce bana haber vereceklerdi.

Birkaç gün sonra tanıdığım eşcinsel arkadaşlardan saldırganın çalıştığı yeri bulup şikâyet dosyamın bulunduğu karakola gidip yakalattırmak istediğimde karakolda daha önceki bulunmalarında homofobiye (o zaman aklıma gelmemişti bu; orada bulunanların bilinçsizce dalga geçmesi veya kendini korumak amaçlı bir eşcinselle karşı mesafeli davranması olarak düşünmüştüm) maruz kaldığımı, bir tanesininse homofobisinin nefret boyutunda olduğunu birebir yaşadım. Şikâyetimi her iki defada da o bölümde olmasına rağmen rapor etmeyip diğer arkadaşlarına havale etmesini işi vardır düşüncesiyle çok olağan karşılamıştı. Ek ifademi yazması için gönderdiği karşı masadaki memurun ek ifade vermişsin zaten demesine saldırganın yakalanması için ikinci defa ek ifade veremez miyim? demem, homofobik olarak düşündüğüm polisin müdahale etme, o sana söylemedi, kes sesini, kes sesini tekrarları benim ona bana kes sesini diyemezsin, bu hakarettir karşılığım ortamın gerilip polisin üzerime yürümesine, karakolda bulunan herkesin odaya dolmasına, benim karakolda 155'ten yardım istememe sebep oldu.

Odadan çıkarılıp danışma bölümünde yazdırdım saldırganın çalıştığını düşündüğüm yerin adresini. Ama ek ifademın dosyama yazdırılıp imzalamam gerektiği için tekrar o polisin bulunduğu odaya götürüldüm. Polis bana vaaz vermeye başladı. Olayın olduğu günde karşılaşmışız, daha önce de karşılaşmışız (Daha önce karşılaştığımızı o an hatırlayamadım.)Olayın olduğu gün buraya geldiğinde ben sana bir şey yaptım mı, (Doğru bir şey yapmadı, sadece ifademi diğer memurun alması için yönlendirdi.) biz burada kimseye ayrımcılık yapmıyoruz, senin özel hayatın da kendini ilgilendirir ama sen çok acelecisin." (Aceleci?! Sadece saldırganın adresini yazdırmaya geldim ve yazdıramadan susturulmaya çalışıldım. Oysa ek ifadem 8 kelimedenden oluşan bir adresti ve 1 dakika sürmeyecekti.) Sözlerine karşılık bile verdimiyordu. Önce ben konuşayım sonra sen konuşursun" diyordu. Ek ifademi yazdırıp çıktım.

Bu öfkeyle başka bir şikâyet dosyamın bulunduğu diğer karakola gittim. Bir buçuk yıl önce beraber olduğum kişilerden birisi telefonumu çalmıştı ve o şahsı yakalattıramamıştım. (Yolda giderken, bana kes sesini diyen polisle dışarıda da karşılaştığımı ve sokakta da bana efelendiğini, üzerime yürüdüğünü hatırladım.) Telefonumu çalan şahıs benden önce de başka bir eşcinselin parasını ve eşyalarını çalmış ve en son olarak da başka bir eşcinselin 1500 Lirasını çalmıştı. Parası çalınan arkadaş olaydan haftalar sonra yakalattırabilmişti bu kişiyi ve eşkâli belliydi artık. Nasıl olsa ceza alır diye ben ek ifademi hep ertelemiştim, yani telefonumu çalan kişinin adını soyadını yazdırmamıştım. Ama parası çalınan eşcinsel Şikâyetimden vazgeçmezsem bu kişi beni daha sonra rahatsız eder diye mahkemede şikâyetçi olmayacağını söyleyince bana, ben bu kişinin peşini bırakmamaya karar verdim. Ek ifademe bu kişinin adını yazdırıp şikâyetçi olduğumu belirttim.

Yaşadığım şiddet ve gasp olaylarından yasal olarak belki lehime bir sonuç çıkmayacak ama en azından eşcinsellik adına kayıtlara veri olarak geçer. Çünkü ben hâlâ yargıdan ve güvenlikten homofobiye maruz kalıyorsam, Adın karakollarda pekiyi anılmıyor (İyi anılmamak da eşcinselliğimden başka hiçbir şey değil), merak ettik diye kişisel olarak kimlik bilgilerimi kaydeden polislerle karşılaşıyorsam, gaspa uğradığım zaman mahkemede Sen erkekleri yatağa atmak için iftira mı atıyorsun? diyen bir yargıyla karşılaşıyorsam fazla umutlanmamam gerektiğinin bilincindeyim tabii.¹⁵

Bunun gibi yargıç ve savcı tutumları da çoğunlukla homofobi ile beslenebilmekte ve adil yargılanma hakkına erişimde eşitsizlik ve adalet yollarına başvurulması açısından isteksizlik yaratabilmektedir.

"Antalya'ya ailemin yanına gelmiştim. İnternette tanıştığım bir çocuk vardı ve bizim evin yakınında buluştuk. Arabayla gelmişti. 19 yaşlarında birisiydi, gel yukarı çıkalım migrosta bişeler içelim derken arkadan birisi boğazıma sarıldı. Bıçakla 3 kişi beni arabada gasp ettiler. 2 telefonumu, 4 kredi kartımı hüviyetimi, paramı... Sonra bana arkana bakmadan yürü dediler ve çekip gittiler. Ben doğru eve geldim ve karakola gitmeye karar verdim. Ailemin haberi yok tabii gittim alayla karşılandım. Zanlıların eşgalini verdim plakasını verdim msn yazışmalarını verdim. Plakadan 2 kişi yakalandı karakola getirildi. Sabah eve yolladılar beni gidebilirsin dediler. Ben doğru arkadaşım vardı avukat ona gittim anlattım durumu bana dedi ki her şey ortada bugün savcı hakim karsına çıkarır doğru cezaevine yollar dedi. Gittik adliyeye birde ne görelim avukat arkadaş da şaşırırdı gaspçılar ellerinde kelepçe bile yok. Avukat arkadaş sordu niye dedi

¹⁵ <http://www.kaosgl.org/node/2210>

polis memuruna o da dedi ki senin adamın gey dedi bunları şimdi savcı bırakır hâkim karşısına yollamaz dedi ve öyle oldu diğer üçüncü gaspçı da adliyedeydi gülüp dolaşıyordu. Bunlar bir çok geye yapmışlar sitelerde tuzak kuruyorlarmış ama diğer geyle aile is çevre nedeniyle şikâyetçi olmuyorlarmış neyse savcı gey olduğum için cinsel ayrımcılık yaptı iddia sadece diye bıraktı¹⁶ ”.

3. İLERİ DERECEDE “PSİKOSEKSÜEL” AYRIMCILIK:

MEHMET ÇİKİ!

Gey ve biseksüel erkekler sadece sokakta değil devlet kurumlarında ciddi ayrımcılığa ve şiddete maruz kalabilmektedirler. Türkiye’de biseksüel erkekler ve geyleğin sorun yaşadıkları alanların başında askerlik geliyor. Biseksüel erkekler ve geylek, askerlik sırasında sorun yaşayacakları endişesi ile halk arasında “çürük raporu” ya da “pembe tezkere” diye tabir edilen rapor almak için askeri hastanelere başvuruyorlar. Rapor alma sürecinin kendisi başlı başına bir kötü muamele yasağı ihlali olarak ortaya çıkmaktadır.

“Isparta’ya askere gittim. Asker kaçağı durumundaydım. 16 Şubat 2008’de teslim oldum. Isparta 40. Piyade Alayı’na düşmüştüm. Refüze olduğum için ordan Manisa Batı Kışla 8. Piyade Alayı’na verildim. Manisa’da 18 Şubat 2008’de teslim oldum. Oraya gidince rutin doktor kontrolüne girdim. Odaya girerken “Merhaba!” dedim. Yüzbaşı doktor, yardımcısını odadan çıkardı, bana “Neden askere geldin?” dedi. İçeri “Merhaba” diyerek girerken benim eşcinsel olduğumu anladı sanırım. Çok samimi bir insandı, bana içten bir şekilde davrandı. “Askerlik yapmak istiyor musun” dedi. İlk başta yapabilirim diye düşündüğümü ama yapamayacağımı söyledim. O da “Tamam o zaman, ben sana yardımcı olacağım” dedi. Komutanıma verilmek üzere bana bir zarfta üzerinde S harfi yazan bir kağıt verdi. S harfi “sexuality disorder” anlamına geliyordu. Sanki anket gibi bir kağıttı. Başka bir şey yazmıyordu kağıtta. Kağıdı bölük komutanına vermemi istedi. Kağıt psikolojik destek formuymuş.

Birliğe 25 kişi teslim olmuştuk. Soyunmamızı istediler. Çavuşlar bizimle alay ediyordu, bize üniformayı giymeyi öğreteceklerdi. Çırlıçplak soyunduk ilk gün. Bir anket doldurduk. Bu anket tugay komutanı tarafından özel olarak hazırlanmış. Hakkımızda her türlü soru var: “Anne-baba öz mü? Kaç kardeşiniz? Psikolojik destek aldın mı? Uyuşturucu kullanıyor musun? Düzenli aldığın bir ilaç var mı? Sağlık problemin var mı? Problemin var mı?” Sosyal ve sivil hayatla ilgili sorular. Sürekli

¹⁶ 27 Aralık 2008 tarihinde Kaos GL Hukuk Danışma hattına R.Y tarafından yapılan başvuru

eğitimdeydik ilk birkaç gün. Bölük komutanını görüp revirdeki doktorun vermiş olduğu kağıdı verme imkanı bulamadım. Acemi eğitimi çok yoğundu. Sonra mecbur kalıp manga komutanına söyledim. Bizi hiçbir yere bırakmıyordu, kendisi uzman çavuştu, durumu anlattım. Doktora gittim vs., olayı aynen anlattım. "Ben eşcinselim, doktor bana yardımcı olmak için rapor verdi" dedim. O da aynı gün takım komutanına anlattı. Takım komutanı da üsteğmen. O beni odasına çağırdı. Konuşmaya başladık, "Emin misin?, vs." dedi. O da çok iyi bir insandı. "Elimden geleni yapacağım" dedi. O da durumu bölük komutanına ilettiler. Ertesi gün bölük komutanı beni odasına çağırdı. Bu arada askerdeki 4. günümüdü. Günler geçiyordu. Bölük komutanı sordu, ben de durumu anlattım. "Askerlik yapmak istiyor musun?" dedi. Ben de "Hayır" dedim. Takım komutanı bana daha önce bu soruya "Hayır!" dememi söylemişti. "Bu benim ruh halime uygun değil de!" dedi. "Yoksa seni asla bırakmazlar!" dedi. Bölük komutanı alayın içinde revire sevk etti. Orada ilk başta görüştüğüm yüzbaşı doktor, asteğmen olan bir psikologla görüşüp hastaneye sevk aldım. Bu işlem normalde 2-3 gün sürüyor. Benim durumumu acil olarak gördükleri ve bana yardımcı olmak istedikleri için beni aynı gün Manisa Askeri Hastanesi'ne sevk ettiler. Hastaneye gitmek için servis var, sıraya giriyorsun. Psikolojik destek alanlar sırada en sona koyuluyor çok acil görülmedikleri için. Hem yüzbaşı doktor hem asteğmen psikoloğun yardımıyla hemen ilk sırada gittim ilk gelen servisle.

Daha önce revirde bir form doldurmuştum: Kita Anket Formu. Bunu Manisa Askeri Hastanesi'ne götürdüm. Hastane çok kalabalıktı. O bölgenin merkezi hastanesi. İzmir, Ödemiş, Urla'dan bile geliniyor. Aslında İzmir'de de büyük bir askeri hastane var ama İzmir'in ilçelerinden bile Manisa'daki Askeri Hastane'ye geliniyor. İzmir Manisa arası yakın, ortalama 30-40 dakika kadar. Hastanede psikiyatri sevisinde sıraya girdim. Sırayla içeri alıyorlar. Sen önce evrağı veriyorsun hemşireye. Hemşire deftere kaydedip numara veriyor, sıra veriyor. Sıram geldi, içeri girdim. Psikiyatrist soğuk, mesafeli, agresif bir adamdı. Kafasını bile kaldırmadan, yüzüme bile bakmadan "Otur!" dedi. Odada kendisi ve hemşiresi vardı. Sandalyeye oturdum. "Neyin var?" dedi. "Eşcinselim" dedim. Alaycı bir şekilde "Eşcinsel ne demek?" dedi. "Sizin anlayacağınız dilde homoseksüelim" dedim. "Peki, Kita Anket Formu'nu ver" dedi. Verdim. "Burda hiçbir ayrıntı yok!" dedi. "Bunu kim doldurdu?" dedi. "Ben!" dedim. O da bana kızdı. "Bunu bölük komutanı doldurmalıydı, revirdeki doktor ihmalkarlık yapmış" dedi. Kita Anket Formu'ndaki sorular şöyle: "Kişi askeriye'ye uyumlu mu? Diğer arkadaşlarının ona karşı tavırları nasıl? Üstlerine ve astlarına karşı tavırları nasıl? Uyuşturucu ve sigara bağımlılığı var mı? Hastalığı ne?". "Cinsel kimlik bozukluğu" yazılmıştı. Orayı ben doldururken boş bırakmıştım, revirdeki psikolog böyle yazdı. Manisa Askeri Hastanesi'ndeki

psikiyatrist yarbaydı. Hastanenin tek psikiyatristi. Kağıdı elinin tersiyle bana doğru iteledi; "Git, yeniden yaptır, öyle gel!" dedi. Ben üzülmüş bir şekilde dışarı çıkıp birliğe döndüm. Durumu bölük komutanına anlattım. O da "Yardımcı olacağım, yarın seni tekrar göndereceğim" dedi. Ertesi iki gün bölükte denetleme vardı. İki gün sonra bölük komutanı beni odasına çağırdı. Kıta Anket Formu'nu birlikte doldurduk. Kendisi ayrıca bir dilekçe yazdı benim durumumla ilgili, yaşadıklarımla ilgili, iki gün gecikme ile ilgili, bölükte denetleme vardı vs. diye.

Hastaneye gittim yine aynı şekilde erkenden. Hastanede sıra aldım yine. Bu arada bölükte eşcinsel olduğum anlaşılmaya başlanmıştı. Hakkımda konuşmalar, bana bakanlar vardı. Göz takibi vs., taciz dolu gözler. Yeni askerler geliyordu bölüğe. Son gün 320 küsur kişi olmuştuk bölükte. Hastanede odaya girince doktor Kıta Anket Formu'na baktı, yine yetersiz buldu. "Senin eşcinsel olduğuna inanmıyorum!" dedi. "Sadece kibarsın biraz; görüntünde bir şey yok; konuşman, diksiyonun güzel; görüntün sıradan erkek, yakışılı bir çocuk! Neden böyle bir şey oldu?" dedi. "Bu görüntüme ilgili değil, ruhumla ilgili bir durum!" dedim. "Kıta Anket Formu yeterli değil, bana belge getir!" dedi. Onlar geyliği feminenlik, translık olarak algılıyorlar. Ben erkeksi görüldüğüm için "İstanbul'a GATA'ya böyle yollarsam durumunda bir şey değişmez" dedi. "Kollarındaki kılları al, kaşlarını düzelt" dedi. "Fotoğraf bile isteyebilirim" dedi. "Benden bunları yazılı bir evrakla isteyin!" dedim. Bunları sadece beni hastaneye sevk etmek için istiyordu. Bunlar İstanbul GATA'daki işlemlerle ilgili değil, sadece Manisa'dan İstanbul'a sevk etmek için istedi. Bunları sözlü olarak istedi. "Yazılı olarak isteyin" dedim. "Hayır!" dedi. "Bunları yap gel!" dedi. Ağladım. Oradaki her gün çok zordu benim için. Geceleri uyuyamıyordum. Bana ilaç verdi: Xanax ve Apranax. İlaç istemediğimi söyledim, odadan çıktım, birliğe döndüm. Bölük komutanı odasına çağırdı, durumu anlattım. Bölükte dokuzuncu günündü. Bölük komutanı "Seni son kez yollayacağım" dedi. Revirdeki psikoloğa gittim, o da "Ben onu ararım, senden ne istiyor öğrenirim" dedi. Yarbay, psikoloğu azarlamış, "Nasıl beni ararsın!" demiş psikolog kendisini arayınca. Pazar günü akşam tuvalete gidip kollarımdaki kılları traş ettim. Kollarım kesildi traş olurken, yakalanmayım diye hızlı hızlı traş olurken, acele ederken.

Tekrar gittim hastaneye. Sıra beklerken bir bayan bana bakıyordu. "Ne oldu?" dedi. Önce "Panik atağım" dedim. Zaten herkese böyle diyordum. Herkes soruyordu "Niye hastaneye gidiyorsun?" diye; herkese "Panik atağım" diyordum. Sonra kadına açık açık eşcinselim dedim, durumu anlattım. Beni perdeli bölgeye götürdü, cımbızla kaşlarımı aldı. "Seni bekliyorum, sonucu haber ver" dedi. Sıra geldi, odaya girdim. Kollarımdaki kılları aldığımı anlattım, kaşlarımı kadının aldığını söyledim. Güldü, "Kadınlara bu kadar mı uzaksın?" dedi, İstanbul'a GATA'ya sevk

etti. Birliğime dönüp resimli, onaylı sevk evrağı almam lazımmış. Ben yeniden birliğe döndüm. Bu basit bir kağıt. Bunun hazırlanması ertesi güne kaldı. Kağıdı alıp tekrar hastaneye gittim, işlemlerim yapıldı. Sonraki gün askeriyeden çıktım, birlikteki 16. günümde İstanbul'daki GATA'ya sevk aldım, Çarşambaydı.

İstanbul GATA'ya gittikten sonra işlemlerin başlaması Pazartesi'ye kaldı. Pazartesi bir form verdiler. 566 soru vardı, doldurdum. Bir form daha verdiler. Bunda da 60 küsur soru vardı. Sonra renkli kalemlerle resim çizdim 17*30 büyüklüğünde bir kağıda. Ağaç, ev ve insan çizdim. Benden insan çizmemi istediler, "Sen kaç tane istersen, nasıl istersen çiz" dediler. Çizdiklerimle ilgili sorular olan üçüncü bir test daha yaptılar. Testler bitti. "Ertesi gün gel, formun sonucunu al" dediler. Yani Salı günü. Gittim, sonucu alıp psikiyatristin yanına gittim. Psikiyatrist ailemden birinin gelmesini istedi. Psikiyatrist çok alaycı tavırları olan bir insandı. Ailemden birinin gelip bilgi vermesi gerekiyormuş. Bana "Çağır hemen!" dedi. "Yoksa birliğine dönüp resimli, onaylı belgeyi tekrar çıkarman gerekir" dediler. "Ailen yarın burda olsun!" dediler. Halbuki ailem Antalya'daydı. Mecbur kalıp kız kardeşimi çağırdım. Kız kardeşim "Tamam" dedi. Aileme panik atak olduğumu söyledim.

Kız kardeşim geldi ertesi gün. Sabah Harem Otobüs Terminali'nden aldım kendisini. Durumun aslında ne olduğunu anlattım yolda yürürken. "Eşcinselim" dedim. Kardeşim "Bana ne bundan, ben ne yapayım!" dedi. Kendisi hukuk okuyor. Tesettürlü bir kız. Kız kardeşim durumumun, cinsel yönelimimin kendisini ilgilendirmediğini; bana yardımcı olacağını söyledi. Sorulara doğru cevap vermesini istedim; "Dürüst ol, gördüklerini söyle" dedim. Kardeşim bu işlemi ailemden gizli yapıyordu, sırrıma ortak oluyordu, ekstra yalan söylemesine gerek yoktu, gördüklerini söylemesi yeterliydi. Bunu kendisine söyledim.

İstanbul GATA'ya girerken kız kardeşim tesettürlü olduğu için giriş kapısında sorun çıkardılar. O kapıdan kaç defa girdim çıktım, asker olduğumu anladıkları için kimse bana soru sormamıştı ama kardeşim tesettürlü olduğu için hemen kapıda ona karşı ayrımcılık yapıldı, sorular sordular. "Niye kız kardeşinle geldin, asker misin?" vs. diye sordular içeri girerken. Ben asker olduğumu, kız kardeşimin görüşme için çağırıldığını söyledim. Kapıda kız kardeşimin kafasındaki boneyi çıkarttırdılar, emanet olarak aldılar. Kafasındaki eşarp kaldı ama altında eşarbin kaymasını engelleyen boneyi çıkarttırdılar. Kapalı ve tesettürlü olduğu için ona karşı da sosyal bir baskı uygulandı. İçeri girdik, görüşmeye geçtik. Tekrar o alaycı psikiyatrist ve üstü olan psikiyatristle görüşecektik. Kız kardeşim önce sosyal hizmet uzmanı veya psikolog olan bir bayanla görüştü. Sonra psikiyatrist ve üstü olan psikiyatristle görüştük. Kız kardeşime sorular

sordular: "Biliyor muydun? Ne zaman öğrendin?" vs. Sosyal hizmet uzmanı bayan da aynı soruları sorup bir kağıt hazırlamış. Kız kardeşim "Tahmin ediyordum ama hiç bu konuyu konuşmamıştık" demiş. Kağıt psikiyatrist ve üstü olan psikiyatriste verilmişti, kız kardeşim onlara da aynı şeyleri söyledi. Kız kardeşim "Bu onun hayatı, beni ilgilendirmez. Ben bu tür konulara muhafazakar bakmıyorum" dedi. Kız kardeşimin muhafazakar olmadığını söylemesi üzerine üst rütbeli psikiyatrist "Ama görüntünüz öyle göstermiyor" dedi. Kız kardeşim "dinsel hayatım ve sosyal hayata bakışım birbirinden farklı, bunu kimseye ispatlamak zorunda değilim" dedi. Kardeşim çıkışınca adam bozuldu. "Seni konseye sevk ettik ama daha önce Manisa'dan almış olduğun resimli sevk kağıdını yenilet gel" dediler.

Manisa'ya tekrar gittim Çarşamba günü; birliğe Perşembe sabahı yeniden teslim oldum, aynı işlemleri tekrar yaptım. Tekrar bir gece yani Perşembe gecesi kalmak zorunda kaldım birlikte. Cuma sabahı işlemlerim bitti, öğlen 14:30-15:00 gibi birliğimden İstanbul GATA'ya dönmek üzere çıktım. Hemen otobüse bindim. İstanbul'a Cuma gece 11:00 gibi geldim. Konsey Salı günü toplanıyor. Pazartesi GATA'ya gittim evraklarımı onaylatmaya, oysa onaya gerek yokmuş. Salı günü gelmemi söylediler. Salı sabahı kardeşimin de gelmesini söylediler. Oysa kardeşimin Cuma günü sınavları başlayacaktı. "Gelmek zorunda" dediler. Alaycı, aksi olan alt rütbeli psikiyatriste "Kardeşimin sınavları başlayacak, başkası gelse olur mu?" dedim. O da "Seni iyi tanıyan, sorulara cevap verebilecek bir arkadaşın gelsin" dedi.

Salı sabahı gey bir arkadaşımınla GATA'ya gittik. Oturduk, sıramızın gelmesini bekledik. Orda bir travesti ve bir gey arkadaş daha vardı. Onlarla sohbet ettik, herkes birbirini rahatlatmaya çalışıyordu. Gey arkadaş Hataylıydı, travesti arkadaş da Bursalıydı. İki de rapor almaya çalışıyordu. Sırası gelince konseye girdi herkes. Önce travesti arkadaş girdi. Ona güldüler. Dışarıya kahkaha sesleri geliyordu. Dışarı çıkınca "Bana sorular sordular, sohbet ettik, eğlendik" dedi. Sonra Hataylı arkadaş içeri girdi. Aslında bu arada alt rütbeli olan, alaycı, aksi psikiyatrist benim Kita Anket Formu'mu kaybetmiş. Tam konseye girmeye 20 dakika kala Kita Anket Formu'mun olmadığı ortaya çıktı. Psikiyatriste gidip "Peki ne olacak?" dedim. O da "Kağıdı yedim, çık dışarıya!" dedi, bizi kovdu. Yanımda arkadaşım E.E. vardı. Dışarıya çıktım. Orda sivil memura durumu anlattım. Memur "Bu kağıdı bulamazsan konseye giremezsin, girsen bile hakkında yeterli bilgi yok" dedi. Bölük komutanı, revirdeki psikiyatrist ve psikolog, Manisa Askeri Hastanesi'ndeki psikiyatristin onayladığı kağıt yoktu. Sivil memur "Ya bul kağıdı ya da bölüğüne dön, yeniden çıkarttır aynı kağıdı dedi." 118'den Manisa Askeri Hastanesi'nin numarasını aldım, Psikiyatri servisini aradım. Psikiyatrist yarbayla konuştum. "Sana yardımcı

olacağım, ben zaten biliyordum böyle hata yapacaklarını” dedi. Formun bir kopyasını saklamış. “Orda faks numarası bul, faks çekeceğim” dedi. GATA’da faks makinesi yok, içerde bulamıyoruz. İçerde santraldeki askerden rica ettim. Bir rütbeli geldi, “Dışarı çıkın!” dedi. “Buraya önemli, gizli evraklar faks çekiliyor” dedi. “Benim evrağım da önemli, gizli, askeri” dedim. Ağlamaya başladım. Taksiyle Kadıköy merkez’e gittik arkadaşım E.E. ile, bir otelde faks bulduk. Manisa’dan faksı gönderdiler. Taksiyle GATA’ya gidip konseye sundum. Konsey’e rapor almak için giren sivil, asker olmayan kişilere (Hataylı gey ve Bursalı travesti arkadaşlara) gülyüzlü davrandılar. Ben asker olarak girdiğim için bana sert davrandılar. Hakaret etmediler ama sert bakış ve konuşmalarla yaklaştılar. Konsey üyesi 10’a yakın kişi vardı. “Tamam, kes!” gibi cevaplar veriyorlardı ben konuşurken. İşlem bitti, dışarıya çıktığımda moralim bozuktu. O kadar serttiler ki “Bitti artık, olmayacak!” dedim. Sonuçları saat 13:30’da vereceklerdi. Sonuçları aldık, bunları GATA içinde imzalayıp, mühürletiyorduk. En son bir bayan imza atıp, mühür basacaktı. Dediler ki “Kimliğin eski, değiştirmen lazım!” Dedim ki “Askerim şu an, değiştirmem mümkün değil; ya Antalya’ya ya da Manisa’ya gitmem lazım”. Mecburen kimlik bilgilerimi, kaydımı Gümüşsuyu’nda ikamet eden bir arkadaşımın evine, Gümüşsuyu Muhtarlığı’na aldurdum. Ertesi gün kimliğimi çıkarttım, Çarşamba’ydı. Daha üst bir heyete girmem gerekiyordu en son. Heyetin Çarşamba günkü toplantısına giremeyeceğimi söylediler. Cuma günü heyete girecektim. “Cuma’ya kadar birliğine dönmen lazım” dediler. Ancak gidip gelme süresi ve gir çık işlemleri yüzünden işim uzayacaktı. İstanbul’da bekledim. Cuma sabah saat 10:30’da gittim. İsimler okunuyordu, adım okundu, içeri girdim. U şeklinde bir masa çevresinde oturmuş bir sürü doktor vardı. Bir doktor bana bakıp “Yapamaz!” dedi, bir kağıda baş parmaklarımla kırmızı mühür bastırdı. “Tamam, 13:30’da gel, sonuçlar dağıtılacak” dedi. 13:30’da gittim, raporun geçici sonucunu verdiler bana, “Al bunu git!” dediler. “Askerliğin son buldu, Manisa’ya gitmene gerek yok” dediler. Asıl raporu eve postalayacaklardı, yani Antalya’ya. Antalya’da ailemin yanında ikamet ediyorum, rapor ailemin evine gelecek. Evraklarım ailemin eline geçebilir diye endişe ediyorum. Geçici rapor 21 Mart 2008 tarihinde düzenlenmişti. Daha hala gelmedi asıl rapor.

İlk kez askere gittiğimde şok yaşadım. Soyun dediler, elime silah verdiler, emir komuta zinciri vs., hepsi şok.

Hastane’deki olaylar da garipti. Psikolojik yıpratma var. Hastanede bir sürü kişiyle görüşmem gerekti, bu kişilerle görüşmeye giderken ağır psikolojik hasta olan kişilerin kaldığı odaların önünden geçtim. Demir parmaklıklar arkasında 6-7 kişi aynı odada kalıyordu, ağır ilaç tedavisi

görüyorlardı. Bu odaların önünden geçtim, önünde veya yanında sırada bekledim görüşmem gereken kişilerin odasına girmek için. Tüm bunları görmek bana acı çektirdi. "Acaba ben ne olacağım, acaba askerlik yapsa mıydım? vs." diye düşündüm. Erkek psikiyatrist ve psikologlar rencide edecek şekilde bakıp konuştular benimle. En düşük rütbelisi bile asteğmen. Hepsi rütbeli. Sen onların altındasın. Ayrıca onlar psikiyatrist veya psikolog. Zaten onların altındasın. Hastanede resmi evrak kaybedildi. Kardeşimi bir daha istediler. Kardeşimin yerine arkadaşımın gelmesi için izin aldım.¹⁷ "

LGBTT Hakları Platformu'na askerlikle ilgili benzer bir başvuru da rapor almak için girişimde bulundu. Ancak eşcinsel olduğunu beyan ettiği halde rapor verilmedi.

"Eşcinsel raporu alarak askerlikten muaf olmak için Çankaya askerlik şubesine yaptığım başvuru üzerine gerekli muayenenin yapılması ve teşhisin konulması için İncekte bulunan Beytepe askeri hastanesine sevk edildim.08.10.2008tarihi saat: 11:40 civarı ilk görüşme için psikiyatristin odasına alındım. Yönelimsel bilgi edinme adına kimliğime dair psikiyatrik bir araştırma beklerken, adli veya resmi herhangi bir rapora belgeye sahip olup olmadığım soruldu.

Sorulan sorular ve cevaplar aynen şu şekilde

1.Eşcinsellikten dolayı polisten herhangi bir ceza aldın mı?

Hayır

2.Eşcinselliğinden dolayı hiç mahkemeye çıktın mı?

Hayır

Hiçbir şekilde benimle muhatap olmayan benimle göz teması dahi kurmayan askeri doktorla 15 saniyelik soru cevap seansının ardından 1 dakika kadar doktorun metni bilgisayara yazmasıyla oradaki işlemim tamamlandı. Sürecin devamı için " belge havale" masasına gitmem gerektiği söylendi. Tıbbi kurula sevk beklerken "askerliğe elverişlidir" diye damgalanmış belgeleri elime tutuşturup nakil için şubeye gitmem gerektiğini söyledi.

Belirli şablonlar üzerinden kendi eşcinsel tanımını yaratmış bir bireyin tamamen kendi inisiyatifiyle beni o şablonlardan birisine ya da birkaçına uymadığım için (sanırım)eşcinsel olarak tanımlamaması üstelik bunu ben kendimi açıkça ortaya koyarken sanki yalan söylüyormuşçasına gerçekleştirmesi kızgınlık hiddet yaratırken ordunun kendi koyduğu kuralları uygulamamak adına beni kendi gerçeği içine sıkıştırması çaresizlik

¹⁷ 25 Nisan 2008 tarihinde M.Ü ile yapılan görüşme

ve umutsuzluk yarattı. Ayrıca kendi yönelimleri kendi varoluşu söz konusu olan bir birey yerine sabit yapılar içine yerleştirilen bir mal olduğum düşüncesi yarattı yaşadığım şaşkınlığı ve aptallığı sanırım uzun süre unutamayacağım¹⁸”.

¹⁸ 08 Ekim 2008 tarihinde V.K ile yapılan görüşme

GENEL AHLAKIN GÖR DEDİKLERİ: LGBTT BİREYLER

Türkiye mevzuatı hakların tanınması yolunda genel ahlaka referansla çok sayıda sınırlayıcı hüküm içermektedir. Genel ahlak özellikle LGBTT bireyler söz konusu olduğunda sıklıkla karşılaşılan hak sınırlayıcı bir gerekçe oluşturmaktadır. Genel ahlak kavramının muğlâklığı başka bir tartışma konusu olmakla birlikte bu sınırlayıcı kategorinin hak ihlali için çok geniş bir zemin yaratıştı da şüphesizdir.

Genel ahlak adı altında LGBTT bireylerin örgütlenme özgürlüğünden ifade özgürlüğüne bir dizi hakkın ihlal edildiği aşağıdaki verilerle açığa çıkmaktadır. Esasen, genel ahlak gerekçesiyle ihlal edilen tekil olarak haklar değil LGBTT bireylerin varoluşudur. Görüleceği üzere hukuk dolayımıyla LGBTT bireylerin varoluşu açığa inkâr ve reddedilmektedir.

1. "CİNSEL EĞİLİM TEŞVİK ve PROPAGANDASI"?!

14 Haziran 2007 tarihinde Lambda İstanbul Derneğinin amaçlarının hukuka ve genel ahlaka aykırı olduğu gerekçesiyle kapatılması talebiyle açılmış olan dava 2008 yılında görülmeye devam edildi. 29 Mayıs 2008 tarihli son duruşmada derneğin kapatılmasına karar verildi. Beyoğlu 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin kapatılmaya yönelik kararının gerekçeleri ise şöyleydi:

"Toplumsal yaşam bir düzeni gerektirir. Bütün varlığı, çevresini egemenliği altına almaya yönelik duygu ve düşüncelerle yüklü olan insan, bizzat kendisini de kendi egemenliği altına alarak benzerleri ile ilişkilerini de bilinçli bir planlamaya sokmak zorunda kalmıştır. Nitekim ilkel dönemlerde bile toplumsal düzeni sağlamaya yönelik kurallar ve kaidelerin ortaya konulduğu anlaşılmakta olup toplumsal barışı sağlamaya yönelik olarak konulan bu kuralların en önemlilerinden biri de hukuk kurallarıdır. Gerçekten hukuk; din, ahlak ve örf gibi diğer sosyal kuralların yanı sıra toplumda düzeni sağlar ve insanların birlikte yaşama iradelerini pekiştirir.

Hukuk; niteliği gereği insanların birbirleriyle olan ilişki ve davranışlarında tipik olanı düzenler, insan davranışlarının bireysel özelliklerinden doğan değişik görünümlerini, bireylerin belli yaşam durumlarında yerine getirecekleri ve ancak somut vicdani kararlarıyla belirlenecek davranış biçimlerini soyut-kavramsal normların içine alamaz.

Buradan bireyler için özgürce davranabilecekleri bir davranış alanı çıkar ki, bu alan hukukun koruyuculuğu altında bulunduğu için, böylece bireyler ahlaka uygun kararlar alıp gerçekleştirmek olanağına kavuşurlar. Hukuka uygun davranış aslında ahlakında bir sitemidir.

Genel ahlak kuralları, insanlığın varoluşundan bu yana her toplumda kendine özgü bir şekilde ve içinde bulunulan zamanın koşullarının ortaya koyduğu, değişken arz edebilen, tıpkı hukuk kuralları, din kuralları ve görgü kuralları gibi insanlar arası ilişkileri düzenleyen, bireylerin öznel ahlak anlayışlarının üzerinde ve toplumun büyük bir çoğunluğu tarafından tasdik edilmiş ve benimsenmiş olan, yazılı olmayan ancak nesilden nesile aktarılarak oluşturulmuş kurallardır.

Davalı derneğin kurulmasının toplumumuzun genel ahlakına aykırı olup olmaması hususunda somut olaya uygulanabilecek istatistiki bir ölçek ve yüzde bulunmasa da, toplumumuzda Ataerkil aile yapısının güçlü bir şekilde mevcut olması, Aile mefhumuna atfedilen kutsiyet, akraba bağları, din ve görgü kuralları, söz konusu farklı cinsel yönelim sahibi erkek ve kadınların azlığı ve bu tür taleplerin dillendirilmeye başlanması olgusunun çok kısa bir döneme tekabül etmesi ve hatta ülkemizin kırsal kesiminden ziyade sadece metropol şehirlerde ortaya çıkmış bulunması hususları hep bir arada değerlendirildiğinde, toplumun aşağı yukarı tamamına yakın bir kesimi tarafından tasvip edilmeyen, ahlaka ve edebe aykırılık olarak kabul edilen ve nitelendirilen bir yapı arz ettiği söylenebilir.

Ulusal yasal düzenlemelerimizde, başta Anayasamız olmak üzere Erkek ve Kadın cinsiyeti dışında farklı bir cinse yer verilmediği, M.K. muzun 40. maddesinde yer alan cinsiyet değişikliğine dair maddenin transseksüel yapıda olup, cinsiyet değişikliğinin ruh sağlığı açısından zorunlu olması ve üreme yeteneğinden sürekli yoksun bulunduğu resmî sağlık raporuyla belgelenmesi ve verilen izne bağlı olarak cinsiyet değiştirme ameliyatı gerçekleştirildiğinin resmî sağlık kurulu raporuyla doğrulanması halinde nüfus sicilinde gerekli düzeltmenin yapılmasına amir bir hüküm olduğu, bunun dışında kalan farklı cinsel yönelim sahibi kişilerle ilgili herhangi bir kanuni düzenlemenin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Uluslar arası yasal düzenlemeler dikkate alındığında, toplum ahlakının korunması, çocuklara yönelik cinsel istismar başta olmak üzere transseksüellikle bağlantılı karmaşık sorunlarda ve hatta dernek kurma

özgürlüğü konusunda sözleşmeye taraf üye ülkelerin farklı hukuksal uygulamalar dikkate alınarak her taraf devletin iç hukukunu ilgilendiren bir konu olduğunun belirtildiği görülmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda somut olay bilirkişi raporu ile birlikte ele alındığında;

Bilirkişi raporunda, davalı derneğin adında yer alan "Lambda" kelimesinin Türkçe karşılığına yer verilmemesinin M. K. nun md. 60 / f.2 kapsamında hukuka aykırılık teşkil etmemekte olduğunu, Dernekler Kanunu'nun 31. maddesinde derneklerin defterlerinde, kayıtlarında ve Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi kurumlarıyla yazışmalarında Türkçe kullanma zorunluluğu öngörüyorsa da, söz konusu zorunluluğun dernek isminde Türkçe olmayan kelime veya kelimelerin bulunmasını yasaklamadığını, dernek ismi bakımından sınırlamanın Dernekler Kanunu'nun 28. maddesinde yer aldığını, inceleme konusunu teşkil eden dernek ismini Dernekler Kanunu madde 28 hükmüne aykırılık teşkil etmesinin de söz konusu olmadığını belirtmiştir.

Dernekler Kanunu'nun 31. maddesi incelendiğinde, "kayıt ve yazışma dili" başlığı altında "dernekler, defterlerinde ve kayıtlarında ve Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi kurumlarıyla yazışmalarında Türkçe kullanırlar." şeklinde düzenlendiği ve bu haliyle de dernek adının Türkçe olması zorunluluğunun bulunduğu, zira söz konusu düzenlemenin dernek adını da ihtiva eder şekilde düzenlendiği (dernek adının Türkçe karşılığının dernek isminde bildirilmesi gerektiği) anlaşılma ile bilirkişi görüşüne mahkememizce iştirak olunmamıştır.

Bilirkişi raporunda, dernek tüzüğü'nün 2. ve 3. maddesinde yer alan, derneğin amacı ve çalışmalarına ilişkin düzenlemelerin bir bütün olarak dikkate alınması halinde dernek üyelerinin toplumsal, sosyal, ekonomik alanlarda yardımlaşma ve dayanışma içinde olma amacını taşıdıkları rapor edilmiş ise de, dernek tüzüğü'nün 2. maddesinde derneğin amacı başlığı adı altında 23 ayrı madde halinde sıralanan amaçları ile bu amaçların hayata geçirilmesini temin için tüzüğü'nün 3. maddesinde 16 ayrı madde olarak açıklanan dernek çalışmaları hep birlikte incelendiğinde, raporda belirtildiği gibi dernek üyelerinin toplumsal sosyal, ekonomik alanlarda yardımlaşma ve dayanışma içinde bulunmalarını temin edecek maddelerin yanı sıra, bu amaçlarını aşar şekilde maddelere de yer verildiği gözlemlenmiştir.

Şöyle ki, Anayasamızın 10. maddesi, herkesin kanun önünde eşit olduğu, kadınlar ve erkeklerin eşit haklara sahip olduğu, hiçbir kişiye, aileye, zümreye ve sınıfa imtiyaz tanınamayacağı hükmünü amir olup davalı dernek mensuplarının da kadın ve erkek sıfatlarıyla bu hükme tabi oldukları, Anayasal düzenlemede kadın ve erkek cinsiyetinin yanı sıra farklı

bir cinsiyet tanımı bulunmadığına göre sadece cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği gözetilerek oluşturulacak örgütlenmenin söz konusu maddenin özüne ve ruhuna ve amaçladığı eşitlik kuralına aykırılık teşkil edeceği, Derneğin amaçları bölümünün hemen hemen tüm bentlerinde davalı dernek mensuplarının kendi cinsel eğilimlerinin tüm toplum katmanlarında eğitici programlar organizasyonu suretiyle teşviki ve propagandasının yapılmasının ön plana alındığı gözlemlenmekle, söz konusu bu çalışmaların yasal ve Anayasal yapıya aykırı olarak azınlığın çoğunluğa tahakkümü sonucu doğuracak şekilde ve anayasamızın 41.maddesinde belirtilen Aile ve çocukların, Anayasamızın 58. maddesinde belirtilen gençlerin hak ve özgürlüklerini tehlikeye girmesine neden olunacağı, Anayasamızın 42/3 maddesinde, eğitim ve öğretim Atatürk ilkeleri ve İnkılapları doğrultusunda çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz. Eğitim ve öğretim hürriyeti Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz” hükmü nazara alınmadan, derneği amaçları bölümünün (a), (d), (L) bentlerinde konu ve içerik belirtilmeden eğitici faaliyetlerden söz edildiği, derneğin çalışmaları bölümünün (e) bendinde yine konu ve kapsam belirtilmeden her düzeyde eğitim ve öğretim kurumu, dersane, kurs açılacağından söz edildiği görülmüş olmakla, derneklerin her konuda ve her düzeyde eğitim ve öğretim kurumu, dersane ve kurs açmak taleplerinin yasal ve Anayasal dayanağının mevcut olmadığı, sadece dernekler kanununun 26. maddesinde belirtildiği üzere, eğitim ve öğretim faaliyetleri için yurt, pansiyon açabilecekleri, bununda bağlı bulunan mülki amirin iznine tabi olduğunun göz ardı edildiği tespit olunmuştur.

Sonuç olarak; tüm dosya muhtevası nazara alındığında, davalı derneği adında yer alan “Lambda” kelimesinin Türkçe karşılığının dernek isminde öncelikle belirtilmemiş olması, ayrıca davalı dernek tüzüğü’nün 2. maddesinde belirtilen amaçlar ve bu amaçların uygulanmasına yönelik dernek tüzüğü’nün 3. maddesinde belirtilen çalışmalar bölümlerinde geçen ve yukarıda belirtilen “hukuka ve ahlaka aykırı dernek kurulamaz” hükmüne ve T.C. anayasasının 41 maddesinde belirtilen “Aile Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ve uygulamasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar” şeklindeki emredici hukuk kurallarına aykırılık teşkil ettiği dolayısıyla T.C. Anayasasının 33/3 maddesi ile A.İ.H.S. nin 11/2 maddesinde belirtilen dernek kurma özgürlüğü kısıtlanabileceği “genel Ahlak ile başkalarının hürriyetlerinin korunması” durumlarının kapsamına girdiği sonuç ve kanaatine ulaşıldığından, davalı derneğin dernekler kanununun 17.maddesi delaletiyle M.K. nun 60/2. maddesi gereğince feshine karar vermek gerekmiştir”.

25 Kasım 2008 tarihinde Yargıtay 7. Hukuk Dairesinde yapılan duruşma sonucu kararın bozulup bozulmadığı konusunda bilgi verilmemiştir.

Açıkça ifade ve örgütlenme özgürlüğünün ihlali olan bu karar LGBTT örgütler dışında diğer hak temelli çalışan kitle örgütlerinin de tepkisine neden olmuştur.

2. LAMBDA'YA BASKIN!

07 Nisan 2008 tarihinde Lambda İstanbul Derneği Beyoğlu 2. sulh Ceza Mahkemesinin verdiği karar gereğince İl Dernekler Müdürlüğü ile Emniyet Müdürlüğünden 12 civarında kamu görevlisi tarafından aranmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğüne internet yolu ile ihbarda bulunan Ömer Yılmaz adlı şahıs dilekçesinde şu konulara değinmiştir: Lambdaİstanbul Lezbiyen Gey Biseksüel Travesti Transseksüel Kadın ve Erkekler Arası Dayanışma Derneği (kısaca Lambdaİstanbul Dayanışma Derneği olarak anılacaktır) yöneticilerinin "travesti pazarladığı", "dernek değilde pazar yeri", "her travestiden evlerde kalma parası ve her travestiden de ilişki karşılığı para aldığını" iddia etmiştir. Ömer Yılmaz devamla, "dernek yöneticilerinin derneğe bağlı fuhuş evlerinden elde edilen paraları kendi aralarında paylaştıkları"; "derneğe gelen müşterileri fuhuş evlerine yönlendirildiğini"; "elde edilen paralarla da yan gelip yattıklarını" Lambdaİstanbul Dayanışma Derneği için "fuhuş çetesi" travesti çetesi dernek değil de fuhuş evi genelevi pazarlama yeri, travesti satış yeri olarak nitelendirmiş ve bu durum için İçişleri Bakanlığına, polise çağrıda bulunarak sokakların bu insanlardan temizlenmesi gerektiğini talep etmiştir. Ömer Yılmaz'ın ihbarı neticesinde 03.04.2008 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğüne bağlı Asayiş Şubesine bağlı polisler Lambdaİstanbul Dayanışma Derneği'nin adresinde ön izleme yapmış ve bu izleme neticesinde dernek binasına travestilerin girip çıktıkları ve ayrıca derneğin lezbiyen gey biseksüel travesti dayanışma derneği adı altında faaliyet gösterdiği tespit etmişlerdir. Yapılan ön izlemeler neticesinde, İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığına başvurarak dernek adresinde 07-08-09.04.2008 tarihleri arasında gece ve gündüz bir defaya mahsus arama, el koyma ve inceleme kararı aldırılması talep etmiştir. Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı ise 07.04.2008 tarihinde nöbetçi sulh ceza mahkemesinden aynı taleple arama yapılmasını talep etmiştir. Aynı gün içinde Beyoğlu 2. Sulh Ceza Mahkemesi 2008/651 Müteferrik No ile 2008/155 Sayı No ile 07.04.2008 tarihli kararında Lambdaİstanbul Dayanışma Derneği'nde sadece 07.04.2008 gününü takip eden 24 saat içerisinde gündüzleyin bir defaya mahsus olmak üzere arama yapılmasına karar vermiştir. Beyoğlu

2. Sulh Ceza Mahkemesi 2008/651 Müteferrik No ile 2008/155 Sayı No ile 07.04.2008 tarihli arama kararına istinaden Asayiş Şube Müdürlüğü Ahlak Kumar Büro Amirliğine bağlı polisler ile İstanbul Valiliği İl Dernekler Müdürlüğüne bağlı görevlilerle birlikte 07.04.2008 tarih ve saat 17.15 te adı geçen dernek binasında arama yapmışlardır. Ancak bu arama neticesinde suç ve suç unsuruna rastlanmamıştır. İstanbul Emniyet Müdürlüğü Asayiş Şube Müdürlüğü 11.04.2008 tarihli yazısında, Lambdaİstanbul Dayanışma Derneği 07.04.2008 tarihinde yapılan aramada ihbarda bahsi geçen iddialar ile ilgili herhangi bir suç ve suç unsuruna rastlanılmadığına dair Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazı ile bildirilmiştir. Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığı 2008/9068 Soruşturma No, 2008/5128 Karar Nolu ve 29.04.2008 tarihli "Kovuşturmaya Yer Olmadığına Dair Karar" ile şüpheli hakkında kamu davasının açılması için şüphe oluşturacak delil elde edilemediğinden kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar vermiştir. Lambdaİstanbul Lezbiyen Gey Biseksüel Travesti Transseksüel Kadın ve Erkekler Arası Dayanışma Derneği isminden de anlaşılacağı üzere travesti ve transseksüellerin de derneğidir. Dernek üyesi travesti ve transseksüellerin dernek binasına gelip gitmeleri son derece doğaldır. Sırf cinsel yönelimleri ve cinsel kimliklerinden dolayı insanların örgütlenme haklarının bu tip asılsız iddialarla yıpratılmak istenilmiş ve yapılan polis araması ile dernek üyesi insanlar rencide olmuşlardır. Gerek polislerin gerekse yargının bu tür konularda daha hassas olması gereklidir. Beyoğlu Cumhuriyet Başsavcılığının 21.11.2008 tarihli takipsizlik kararında geçen "şüpheli veya herhangi bir kişinin ihbarcı olduğuna dair belge ve bilgi bulunmadığı anlaşıldığından kamu adına kovuşturmaya yer olmadığına" kararı asılsız olup dosya münderecatından anlaşılacağı üzere BİMER aracılığı ile ihbarın yapıldığı ve bu ihbarı değerlendiren İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından işlem yapıldığı açıktır¹.

LGBTT bireylerin örgütlenme özgürlüğüne yönelik yargısal müdahalelerle beslenen bu tip vakıalar yaygın homofobik ve transfobik tutumların idari ve adli makamlarca desteklenen tutumlar olduğuna işaret etmektedir.

3. GEÇİCİ BİR SÜRE GENEL AHLAKLIYIZ...

2007 yılında da rastlanan filtreleme programları vasıtasıyla LGBTT örgütlerinin resmi sitelerine erişimin engellenmesine yönelik ihlaller 2008 yılında da devam etmiştir.

¹ 26 Aralık 2008 tarihinde Lambda İstanbul Derneği avukatı Fırat ile yapılan görüşme

Kaos GL Derneği 16 Eylül 2008 tarihinde Telekomünikasyon Kurumuna bilgi edinme başvurusu yapmıştır. Bu başvuruda derneğin web sitesine internet kafelerdeki erişimin engellenmesi yönünde kurum tarafından verilmiş bir talimat olup olmadığı sorulmuştur. Telekomünikasyon Kurumu tarafından verilen 26 Eylül 2008 tarih ve 52032 sayılı cevapta; "İnternet kafelerde, mülki idare amirlerinin gözetiminde kullanılmaya başlanan onaylı filtre programlarında, şikâyetinize konu internet adresine yönelik, Başkanlıkça gerçekleştirilen bir engelleme söz konusu olmadığı, durumun somut olay özelinde, bahse konu internet kafeler ile veya bu engellemeye sebep olan filtre programı üreticisi/yöneticilerine başvurulması" bildirilmiştir. Sayın Bilgisayar Sistem Otomasyon Faaliyetleri Tic. Ltd. Şti.'ye yapılan başvuruda derneğin resmi web sitesine kurum tarafından konulmuş böyle bir engelleme olmadığından, şirket tarafından internet kafeler için yazılan filtreleme programlarında www.kaosgl.org sitesine erişimi engelleyecek bir komut konulup konulmadığı konusunda taraflarına bilgi verilmesi, şayet böyle bir komut var ise engelleme hukuka aykırı olduğundan kaldırılması, aksi takdirde durumun bilirkışı marifeti ile tespit edilerek yasal yollara başvurulacağı, yasal olarak kurulmuş ve faaliyet gösteren derneğin resmi web sitesine erişimi hukuka aykırı biçimde engelleyerek suç işleyen ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulacağı bildirilmiştir. Ancak ilgili şirketten her hangi bir cevap henüz ulaşmamıştır².

4. ANADOLUDA NEFRET SUÇU "VAKİT"İ

Anadolu'da Vakit adlı gazetenin yazarlarından Serdar Arseven 21 Mayıs 2008 tarihli köşe yazısında Kaos GL'nin düzenlediği Uluslararası Homofobi Karşıtı Buluşmaya katılan AKP milletvekili Zafer Üskül'den şu şekilde bahsetmiştir:

"Eğer bu rezalete bir CHP'li vekil imza atmış olsaydı etmedik laf bırakmazdınız! Nedir mesele? Şu, Zafer Üskül adlı AK Parti vekili tutmuş "Cinsel sapıkların" toplantısına katılmış! Affedersiniz, "Şeyne"lerin toplantısında boy göstermiş. O da yetmemiş Kürsüye çıkıp, "cinsel tercihlerinden dolayı ayrımcılığa uğramamalarının teminatı" olarak bugünkü yönetimi göstermiş. Bir de Cinsi sapıklarla, "namuslulara eşit mesafede" olduklarını söylemiş! Ve Daha ne şirinlikler. Ne hazindir ki, Kaos GL adlı "eşcinseller örgütü", İnsan Hakları Komisyonu'nun CHP'li, DSP'li üyelerini davet etmiş de toplantıya... Gelen olmamış! Gay, lezbiyen, biseksüel, travesti, transseksüel ve bilumum cinsel sapıkların düzenlediği etkinliğe, bir tek bu AK Partili vekil gitmiş. Ve haliyle de Meclis adına,

² 10 Aralık 2008 tarihinde Kaos GL Derneği genel sekreteri Ali Erol ve Kaos GL Derneği avukatı Yasemin ile yapılan görüşme

siyasi iktidar adına sadece O "teminat" vermiş. Vay be! AK Partili bir vekil. Hem de, özel ısrarla Meclis'e taşınmış olan bir vekil rahatlıkla çıkıp: "Homoseksüel eğilimlerin teminatı olduklarını" ilan edebiliyor!"

Kaos GL Derneği tarafından yazar hakkında hakaret suçu itibariyle yapılan şikâyetler takipsizlik kararı ile sonuçlanmış, açılmış olan manevi tazminat istemli dava ise reddedilmiştir.

5. ÖLÜM DEĞİL ÇÖZÜM

Bir televizyon programında Kuzey Irak harekâtı sırasında yaşanan ölümleri eleştirerek " Eğer çocuk doğurmuş olsaydım; birileri masa başında 'Sen bunu yapacaksın, o da bunu yapacak' diyecek, ben de doğurduğum çocuğu toprağa vereceğim. Var mı böyle bir şey?" dedi ve bu söylemi üzerine halkı askerlikten soğutmaktan kendisine dava açıldı.

Bülent Ersoy'un "ölüm yerine çözüm istedim" diye kendisini savunduğu dava sürecinde Türkiye'den entelektüel birçok insan destek oldu. Bu desteklere karşı olarak birçok köşe yazarı, politikacı Ersoy'un düşüncülerini eleştirmek yerine trans kimliğine saldırmayı tercih ettiler. Aslında bu dava sürecinde Bülent Ersoy'un trans kimliğine yönelik saldırılar, Türkiye'de transeksüel olmanın ne kadar zor olduğunu gözler önüne sererken, transfobinin bizim karşıımızdaki insanların görüşlerini dinlememize bile engel olduğunu göstermektedir.

Bu saldırılarından biri de AKP Adıyaman Milletvekili Hüsrev Kutlu'dan geldi. Kutlu, aynı zamanda Bülent Ersoy gibi transeksüellerin de milletvekili olduğunu unutarak, "Bülent Ersoy kadar cesur olsaydık, bizde bir yanlarımızı kestirildik" dedi. Bunun üzerine LGBTT Hakları Platformu basın açıklaması yaparak hem Bülent Ersoy'u desteklediklerini hem de Hüsrev Kutlu'yu kınadıklarını belirttiler:

"Bülent Ersoy'un cesaretini destekliyor, Hüsrev Kutlu'nun transfobisini kınıyoruz

Kaos GL, Kaos GL İzmir, İTTİ, Lamdaistanbul, MorEL Eskişehir, Pembe Hayat, Piramid GL Diyarbakır olarak Bülent Ersoy'un "şiddet yerine çözüm" önerisini destekliyor; her ölümlerle birlikte, kaybolan hayatları çaresizce izlemeyi değil konuşmayı seçmiş olmasını saygıyla karşılıyoruz.

Ancak, bütün tartışmaların Bülent Ersoy'un transeksüel varoluşu üzerinden, transfobik saldırılarla yapılması, demokrasiye ve insan haklarına ne çok ihtiyacımız olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

Son olarak, DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'ün "Bülent Ersoy kadar cesur olmadılar" sözüne karşılık, TBMM İdare Amiri ve AKP Adıyaman

Milletvekili Hüsrev Kutlu "Doğru söylemiş. Bülent Ersoy kadar cesur olsaydık, biz de bir yanlarımızı kestirirdik" açıklamasında bulundu.

Bülent Ersoy cesurdur

Transeksüelliği "bir yerlerini kestirmek" zanneden milletvekillerinin olduğu bir ülkede transeksüel olmak gerçekten de zordur ve cesaret ister.

Cinsiyet değiştirme sürecine sürekli vurgu yapılarak kadın varoluşunun yok sayılmasına rağmen bir transeksüelin dimdik ayakta kalması zordur ve cesaret ister.

Fuhşa zorlanırken transeksüellerin varoluşuna sahip çıkması zordur ve cesaret ister.

Transeksüelleri gecelere hapis eden bir zihniyete inat gündüz de var olmak zordur ve evet, cesaret ister.

Yukarıda imzası olan bizler, Kutlu'nun açıklamasını kınıyor ve Bülent Ersoy'un bu ülkedeki bütün zorluklara karşı cesur ve güçlü bir figür olduğunu düşünüyoruz.

Kutlu özür dilemelidir

Sayın Kutlu'nun hiçbir eşcinsel ve transeksüele eşcinsel, transeksüel varoluşunu ne unutturmaya ne de zorla hatırlatmaya hakkı yoktur. Kutlu sadece, kendisi gibi düşünenlerin değil, toplumun her kesiminin milletvekili olduğunu unutmamalıdır.

Kutlu, milletin vekili olarak insan haklarına duyarlı, vatandaşlarına saygılı olmak zorundadır. Sokakta konuşur gibi Meclis'te konuşmaya hakkı yoktur.

Hüsrev Kutlu'nun yaptığı transfobik açıklamalarını geri almasını ve Bülent Ersoy başta olmak üzere bütün transeksüel yurttaşlarından özür dilemesini istiyoruz.³

Bülent Ersoy, davasının ikinci duruşması 19 Aralık 2008 tarihinde Bakırköy 18. Asliye Ceza Mahkemesinde görüldü. Bülent Ersoy'un sözleri fikir özgürlüğü olarak görüldü ve Bülent Ersoy beraat etti.

6. BİR ARADA YAŞAMI SAVUNMAK

"26 Aralık 2008 tarihinde yedi arkadaş, hiv+ alanında çalışan Hacettepe öğrencilerinin organize ettiği partiye katıldık. If Performance Hall adlı barda hepimiz hiv+ hiv- diyebilmenin mutluluğunu yaşamak için bir arada partiye katılmanın mutluluğunu yaşıyorduk. Ama bir süre sonra bu

³ 29 Şubat 2008 tarihli LGBTT Hakları Platformunun basın açıklaması

alandaki çalışan görevli arkadaşlardan bir tanesi travesti ve gey arkadaşlar bu bara girdiği için partiyi organize eden arkadaşı rahatsız ederek bardan çıkmamızı ve hatta bu bara travesti transeksüel ve gey arkadaşların alınmadığını ve bardan çıkarılmamız noktasında ihtar edilmesi sonucunda arkadaşımızı daha fazla sıkıntıya sokmamak için bardan ayrıldık. Transfobinin ve homofobinin her yerde olduğu bilincinde olarak ve Tribal Barın transeksüelleri almadığını bilmemize rağmen Tribali zorlama gereği duyduk. Tribal kapısında yedi arkadaşımız sadece iki transeksüel olduğu için alınmadığı hatta bu barda olan gey ve lezbiyenlerin travesti ve transeksüelleri görmekten rahatsız olduğu söylenerek kapının dışında durdurulduk. Fuat isiminde tanıdığımız bir arkadaş daha önce rant için gey ve lezbiyen camiyayı sadece rant için bir çok dernek kapısında bu bara çekmek için mücadele ederek gösterdiği direnişi bizim içeri girmemiz için çabalamadı çünkü tek gerçek vardı oda rant mücadelesi. Bunun gibi emniyet transların bu bara girmesini istemediğini söylediler. Biz da alkışlarla protesto ederek orayı terk ettik.⁴

"13-14 Eylül'de Kaos GL'nin Olof Palme Center'ın destekleriyle Ankara'da gerçekleştireceği İnsan Hakları Eğitimi için Büyük Anadolu Oteli ile iletişim kurdu. Otelle ilkesel olarak anlaştıktan sonra protokolün hazırlanması için Dernek bilgilerinin otel yetkililerine verilmesinden birkaç saat sonra otel yetkilileri, "toplantı salonlarının daha önceden rezerve edildiğini" ileri sürerek otelin dolu olduğunu söylediler. Benzer bir uygulama ile Bianet, Press Now ve Kaos GL'nin birlikte organize ettikleri 31 Ekim-2 Kasım tarihleri arasında gerçekleşen Yerel Muhabir Eğitimi sırasında oldu. Organizasyon firması üzerinden Namlı Otel ile anlaştık. Ancak eğitimin başlamasına üç gün kala, organizasyonun bir eşcinsel derneği olmasından kaynaklı otel yetkilileri anlaşmayı iptal ettiler⁵."

⁴ 27 Aralık 2008 tarihinde Buse ile yapılan görüşme

⁵ 30 Aralık 2008 tarihinde Umut ile yapılan görüşme

“EŞCİNSELLER DE EŞİTLİK İSTİYOR, VERECEK MİYİZ?” DEVLET KATINDA LGBTT BİREYLER

2008 yılı LGBTT bireyler açısından inkârın yılı oldu. Yılın başından itibaren kamusal otoriteyi temsil eden kişi ve kurumların açıklamaları Anayasa değişikliği için talepte bulunan LGBTT örgütlerin varlığının dahi reddine yönelen, ayrımcılık yaratan ve homofobiyi, transfobiyi tetikleyen açıklamalar olarak kayda geçti.

TBMM Anayasa Komisyonu başkanı AKP milletvekili Burhan Kuzu Anayasa değişikliklerine ilişkin talepleri değerlendirirken şöyle bir açıklama yaptı: *“İnsanların talepleri bitmez. Ama, devlet yönetiminde insanların her talebinin karşılanması mümkün olamaz. Anayasa değişikliği çalışmalarını sırasında eşcinsellerin de talepleri oldu. Halen de geliyor. İstiyorlar diye verecek miyiz? Şu anki koşullarda mümkün değil, kamuoyu buna hazır değil¹.”*

Antalya Gökkuşluğu Eşcinsel Oluşumu, Kaos GL Derneği, Kaos GL İzmir, KAOSİST Eşcinsel Sivil Toplum Girişimi, Lambdaistanbul LGBTT Derneği, MorEl Eskişehir LGBTT Oluşumu, Pembe Hayat LGBTT Derneği’nden oluşan Anayasa LGBTT Komisyonu Burhan Kuzu’ya ithafen yazdığı mektupta ayrımcılığı teşvik ederek suç işlediğini hatırlattı.

“Sayın Burhan Kuzu,

Eşcinsellerin ayrımcılığa karşı anayasal eşitlik taleplerini kimin adına reddediyorsunuz?

AK Parti Milletvekili olarak mı, TBMM Anayasa Komisyonu Başkanlığı adına mı, yoksa sözcüsü olduğunuz Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına mı?

Hükümet tarafından toplumun her kesimini kapsayacağı ilan edilen sivil anayasa sürecinde, aynı toplumun bir parçası olan eşcinselleri baştan dışlayarak ayrımcılık yapıyorsunuz.

Hükümet sözcüleri önce, “istiyor olabilirler ama eşcinsellere eşitlik vermeyeceğiz” diyerek 22. yüzyılı beklememizi önerdiler. Şimdi de siz,

¹ 28 Ocak 2008 tarihli Milliyet Gazetesi,
<http://www.milliyet.com.tr/2008/01/28/siyaset/asiy.html>

anayasa ve yasalarda eşcinsellere yönelik "ayrımcılık" olmadığını söylüyor ve "Onların dedikleri başka. Onlar aynı cinsle evlenebilmek için düzenleme istiyorlar" diyerek eşitlik ve özgürlük taleplerimizi çarpıtmakta sakınca görmüyorsunuz.

Ayrımcılığa karşı taleplerimizi apaçık ilan ettiğimiz ve Anayasa Komisyonu Başkanlığı'na ilettiğimiz halde "aslında derdimizin başka olduğu" imasıyla maruz kaldığımız ayrımcı uygulamaların devamını savunuyorsunuz.

Çalışma hayatında cinsel yönelim ayrımcılığı suçtur!

"Onların işe alınmalarında ya da ev kiralamalarında bir engel yok. Onlara iş veya ev vermeyenlere de niye yapıyorsun denemez" diyerek hem yanılıyor hem de ayrımcı uygulamaları teşvik ediyorsunuz. Bir kişinin sırf cinsel yöneliminden dolayı işe alınmaması veya işten atılması ayrımcılıktır ve ayrımcılık da suçtur. Ayrımcı uygulamaları normal görmek ve teşvik etmek suça ortak olmaktır. Hükümet, vatandaşlar arasında ayrımcılık yapmak yerine, çalışma, barınma ve hayatın her alanında ayrımcılığa karşı yasal güvence sağlayacak düzenlemeleri yapmalıdır.

Önyargı ve fantezileriniz bizden uzak olsun!

Sayın Burhan Kuzu,

Sürekli "onlar" diye ötekileştirdiğiniz insanlar, bu ülkenin vatandaşları, bu toplumun üyeleridir. Önyargı ve fantezileriniz ile lezbiyen, gey, biseksüel, travesti ve transeksüel bireylerin canlarına kastettiğinizin ve hayatlarını çekilmez kıldığınızın farkında değil misiniz? Farkındaysanız eğer ayrımcı uygulamaların suç olduğunu bilmiyor musunuz?

"Dertleri başka, onlar aynı cinsle evlenebilmek için düzenleme istiyorlar" çarpıtmasıyla neyi hedefliyorsunuz?

Sırf cinsel yönelimimizden dolayı kadın ve erkek eşcinseller olarak temel insan haklarından mahrum bırakılmamızın devam etmesini mi?

Sırf eşcinsel olduğumuz için ifade ve örgütlenme hürriyetlerimiz "genel ahlak" ablukası ile kuşatılmasının sürmesini mi?

Baskılanmamızı, engellenmemizi, dergilerimize, derneklerimize dava açılmasını, sürmekte olan davalarla derneklerimizin kapatılmasını mı?

Sırf cinsel yönelim ve cinsiyet kimliklerimizden dolayı işe alınmamamızın; çalıştığımız işlerden atılmamızın, mesleklerimizden men edilmemizin ayrımcı yasalarla sürmesini mi?

Sırf eşcinsel olduğumuz için eğitim hakkımızın engellenmesini mi?

Sırf eşcinsel ve transeksüel olduğumuz için yaşam hakkımızın gasp edilmesini, şiddete maruz kalmamızı, nefret cinayetlerinin sürmesini mi?

Mahkemelerin eşcinsel ve transeksüel cinayetlerini işleyenlere sundukları ceza indirimlerinin devam etmesini mi?

Eğer amaçlanan bunlar değilse Sivil Anayasa'da, "eşitlik"i düzenleyen maddeye, "cinsiyet"in ardından "cinsel yönelim" ve "cinsiyet kimliği" ibareleri eklenmelidir.

Bir kez daha hatırlatıyoruz

Anayasa LGBTT Komisyonu olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasasının tüm vatandaşlarının insan haklarını koruyan ve tüm ayrımcılıkları önleyen maddeleri içerecek şekilde düzenlenmesini önemseyişimizi ve talep ettiğimizi bir kez daha hatırlatırız².

DTP Milletvekili Sebahat Tuncel 16 Nisan 2008 tarihinde Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin'e verdiği soru önergesinde, *"cinsel tercihten dolayı ayrımcılığa uğrayan insanların"* sorunlarına dair Bakanlık bünyesindeki çalışmaları sordu. 19 Haziran 2008'de Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin soru önergesine yanıt olarak Anayasa'nın eşitlik ilkesini düzenleyen 10. maddesi ile TCK'nın 5237 sayılı yasa ve bendlerine dikkat çekti ve *"Yukarıda, yazılı hükümler çerçevesinde herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Bu düzenlemelere göre ayrımcılığın her türü yasaklanmış olduğundan, bu aşamada, soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak bakanlığımızda herhangi bir çalışma bulunmamaktadır"* dedi³.

LGBTT Hakları Platformu 20 Haziran 2008 tarihinde şu şekilde açıklama yapmıştır:

- *"Lambdaistanbul LGBTT Dayanışma Derneği, Anayasa'nın 10. maddesinde LGBTT bireylerin kapsamadığı yorumuyla, 3. Beyoğlu Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından "genel ahlaka" aykırı bulunarak kapatılırken,*

- *Eşcinseller, travesti ve transseksüeller haksız gerekçelerle kolluk kuvvetleri tarafından gözaltına alınarak, taciz ve işkenceye maruz kalırken, hukuksuz bir şekilde para cezalarına çarptırılırken,*

- *Travesti ve transseksüellerin evleri arama izni olmaksızın basılırken ve mühürlenirken*

- *Nefret suçlarına maruz kalan, hatta bu nedenle öldürülen LGBTT bireylerin saldırganlarına cezalarda indirim uygulanırken,*

2 Anayasa LGBTT Komisyonunun 25 Ocak 2008 tarihli basın açıklaması

3 Soru önergesi ve cevap için bkz. Ek 1

- RTÜK, LGBTT bireylerin varlığının bulunduğu dizi, eğlence programı, tartışma programı, vb. yayınlara çeşit çeşit sansür uygularken,

- Yargıtay Kararı nedeniyle boşanma davalarında lezbiyen annelerin çocukları ellerinden alınırken

- Vicdani ret hakkının tanınması yerine, eşcinsellere ve transseksüellere, gayri-resmi uygulamalarla bezeli bir sürecin sonrasında "çürük raporu" veriliyorken,

- Transseksüel ameliyatlarına onay vermek için, bireylerde kısırlık şartı aranırken, cinsiyet düzeltme operasyonları sosyal güvenlik kapsamında yapılmıyorken,

- LGBTT bireyler her an evlerinden, okullarından, öğrenci yurtlarından, işlerinden atılma, dışlanma tehlikesi altında yaşıyorken,

- Kamusal yaşama adımımızı attığımız her yerde "genel ahlak" gibi göreceli bir kavram bizlere karşı kullanılıyorken,

Merak ediyoruz,

Türkiye’de mi ayrımcılık yok?

Mehmet Ali Şahin başka bir ülkenin Adalet Bakanı mı?⁴

"Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilköğretim 8'inci sınıflar için hazırladığı halk kültürü dersi müfredatında 'evlilik' konusu da yer aldı. Dersin halk hukuku ünitesinde töre, gelenek ve göreneklerle teamüllerin anlatılması istendi. Programda halk bilimi uzmanı Öcal Oğuz'un 'Çağdaş Kentin Hukuku ve Töre Cinayetleri' adlı makalesine geniş yer verilerek, bu makalenin öğrencilere aktarılması istendi. Müfredatta halk bilimi uzmanı Oğuz'un makalesinden alıntılar yapılarak, "Son dönemlerde 'eşcinsel' evliliklerin kimi ülkelerde gündeme gelmesine, bunun lehine kimi düzenlemeler yapılmış olmasına rağmen, ülkemizde kamu vicdanı veya 'töreler' bunu onaylamadığı için bu konuda bir yasal düzenleme yapılması mümkün değildir" denildi⁵." Daha sonra Milli Eğitim Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinden yapılan açıklamada "söz konusu metin eşcinsel evliliği kesinlikle onaylayıcı, olumlayıcı, teşvik edici nitelikte değildir. Metnin hiçbir bölümünde bilimsel ve eğitsel olmayan, öğrencinin pedagojik yapısına zarar verici bir husus bulunmamaktadır. Aksine, bazı toplumlarda bu husus yazılı hukuka girse bile Türk halk hukuku gereği ülkemizde bunun mümkün olmayacağı özellikle vurgulanmakta ve kültürel olarak böyle bir uygulama olumsuzlanmaktadır" denmiştir. MEB açıklamasında eserin öğretmenler için rehber kitap olarak hazırlandığını

4 LGBTT Hakları Platformunun 20 Haziran 2008 tarihinde yaptığı basın duyurusu
5 1 Ekim 2008 tarihli Radikal Gazetesi

ifade etmiştir. Evlilik kurumu açısından yapılan bu açıklama eşcinsel varoluşun inkârına veya törel ve ahlaken reddine yöneliktir. En temel insan haklarına erişimde dahi ihlal yaşanmasının meşru zemini oluşturan bu kitap eğitimde ayrımcılığın da kanıksanması ve homofobik, transfobik tutumların yaygınlaşması açısından oldukça tehlikeli görülmüştür.

2008 yılı bir yandan ihlallerin yaygınlaştığı ve görmezden gelindiği bir yıl olduğu kadar bir yandan da kamu otoritelerin inkâr politikalarının zayıflamak zorunda kaldığı bir yıl oldu. Lambda İstanbul tarafından İstanbul Valiliği İl İnsan Hakları Kuruluna iki yıldır yapılan başvurular 2008 yılında netice vermeye başladı.

"Lambdaistanbul Derneği, Beyoğlu İlçesi sınırları içinde olan 19 hak ihlalini 09 Nisan 2007'de İstanbul Valiliği İl İnsan Haklarına kuruluna başvurdu. İnsan Hakları Kurulu 5 ay sonra 18 Eylül 2007'de verdiği yanıtta,

"Yapılan incelemede; iddia ve şikayetleriniz ile ilgili olarak İl Emniyet Müdürlüğünden, Şişli Kaymakamlığından, Beyoğlu Kaymakamlığından bilgi istenilmiş, İl Emniyet Müdürlüğü ve Şişli Kaymakalığının cevabı yazılarında; kayıtlarında ve ilçe dahilinde söz konusu iddia ve şikayetler ile ilgili olaylara rastlanılmadığı bildirilmiştir, Beyoğlu Kaymakamlığının 03.08.2007 tarih ve 2199 sayılı yazısından; İlçe dahilinde bulunan muhtelif yerlerde hayat kadınları ve travesti şahıslar tarafından fuhuş yapıldığı, yoldan geçen şahıslara vücutlarını sergileyerek, bu şahıslara alenen sokak ortasında pazarlık yapıp evlere götürdükleri diğer sokak sakinlerinin rahatsızlık duydukları yönünde şikayetler ve ihbarlara istinaden mahkemeden alınan arama kararı ile Emniyet Mensupları tarafından usulüne uygun olarak arama yapıldığı ve suçüstü ve suç unsuru tespit edilen şahıslar hakkında gerekli yasal işlemlerin yapıldığı anlaşılmıştır.

Konunun 03 Eylül 2007 tarihli İl Kurulu toplantısında değerlendirilmesi sonucunda; ilimizde, özellikle Beyoğlu ilçesinde, emniyet görevlileri tarafından, travesti ve transseksüellere yönelik ihbar ve şikayetler üzerine kamunun huzur, sükun ve düzenini sağlamak amacıyla asayiş görevinin ifası sırasında bir hak ihlali tespit edilmemiş olmakla birlikte; görevlilerin prosedüre titizlikle uymaları; hak ihlallerine neden olabilecek uygulamalara fırsat verilmemesi konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesi görüşüne varılmış olup, İl Kurulu Kararımız 13.09.2007 tarih ve 36028 sayılı yazımız ile İl Emniyet Müdürlüğüne bildirilmiştir."

Bu yanıt üzerine Lambdaistanbul Derneği, Aralık 2007'de bu sefer sadece İstanbul Valiliği İl İnsan Hakları Kuruluna değil, aynı zamanda TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığına 33 vaka için yeniden başvurdu. Ve İstanbul Valiliğinin yaptığı

araştırmanın yetersiz olduğunu ve yeniden yapılmasını da talep etti ve Valiliğin polisin işkence ve kötü muamelesini rutin işlemler olarak değerlendirmesini protesto etti.

Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı 14 Aralık 2007'de tarihinde, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'da 27.02.2008'de İstanbul Valiliği İl İnsan Hakları Kurulu'na yazı yazarak başvurumuz hakkında inceleme yapılmasını istedi. Bunun üzerine İstanbul Valiliği İl İnsan Hakları Kurulu bünyesinde üç kişilik özel bir komisyon kurulmuş. Bu özel komisyon Lambdaistanbul, Taksim İlk Yardım Eğitim ve Araştırma Hastanesi personeli ile görüşüyor. Taksim Polis Karakolunda inceleme de bulunuyor ve genel olarak olumlu bir raporu yazıyor. Bu rapor doğrultusunda 18 Haziran 2008'de İstanbul Valiliği İl İnsan Hakları Kurulu da bir rapor gönderdi bize.

Taksim ilk yardım eğitim ve araştırma Hastanesi'nin vermiş olduğu adli raporların yetersiz olduğu iddiamıza istinaden komisyon hastane personeli ile görüşmüş. Komisyon hastanenin fiziki ve personel yetersizliğinden kaynaklanan problemler var diyor. Yani şikâyetleri destekleyen somut durumlar var diyor komisyon. Kişilerin araç içinde muayene edilmesi polisten kaynaklanmıyormuş, hastanenin yetersiz olduğunu söyleyen hastane yetkililerinden kaynaklanıyormuş. Hastane hem normal acil vakalarına hem de adli vakalara yetişemiyormuş. Komisyonun iki önerisi var:

Kişiler hastaneye karakol sevki olmadan geldiklerinde adli muayene olamamaktadır. Bu durumda hastane kişiyi muayene edip bilgileri kaydetsin ve kişiye adli rapor alma yöntemi hakkında bilgi versin. Beyoğlu bölgesinde adli vakalar için ayrı bir sağlık inceleme birimi kurulsun. Komisyon bu önerisini ilgili yerlere iletcek.

Polislerin lgbtt bireylere karşı hak ihlalinde bulunduğu iddiamıza istinaden komisyon diyor ki: hukuka aykırı ölçüde olmasa da polis kendi kişisel değer yargısı, ahlak ve sorumluluk anlayışı çerçevesinde lgbtt bireylere sert davranıyor.

Karakolun önünden geçen kişilere polisin hak ihlalinde bulunduğu iddiamıza karşılık komisyon diyor ki, taksim Karakolu'nun kösesinde bulunan kafeterya'da yemek yiyen insanların çoğu iddia sahibi veya onlar gibi yaşam sekli olan insanlardan teşekkül etmektedir. Bu gözlemden yola çıkarak komisyon diyor ki bu iddia doğru değil!

Komisyon taksim polis Karakolu'nu fiziki şartları açısından incelemiş ve yürütülmekte olan işlemler hakkında bilgi istemiş ancak mevzuata aykırı bir duruma rastlamamış.

Komisyon diyor ki, hem kurumsal hem de kişisel düzeyde sorunlar var. Polisin zaman zaman hukuk ve mevzuatın kendisine tanıdığı yetkiyi aşması durumu var ancak bu durum polisin kendi kişisel inanç ve ahlaki değer yargılarından kaynaklanıyor. Bundan sonra hak ihlallerinin yaşanmaması için gereken hassasiyet gösterilmeli. Belediyeler, üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek örgütleri ve sosyal hizmetler çocuk esirgeme kurumu işbirliği ile polise ve sağlık personeline insan hakları eğitimi verilmeli.⁶”

6 Lambda İstanbul gönüllüsü Bora ile yapılan 10 Temmuz 2008 tarihli söyleşi, <http://www.kaosgl.org/node/1865>

YERSİZ YURTSUZ LGBTT BİREYLER¹

Mültecilerin yaşadıkları uydu kentler ile Ankara'da LGBTT Mültecilerle yaptığımız görüşmelerde, İran'dan Türkiye'ye geliş nedenleri, Türkiye'ye adaptasyon sorunları ve Türkiye'de karşılaştıkları sorunlar, psikolojik, yasal ve sağlık alanında karşılaştıkları güçlükleri anlatmalarını istedik. Bunun yanında hayatlarını devam ettirebilmek için çalışma, mali yardım, aynı yardımlardan faydalanıp faydalanamadıklarını sorduk.

LGBTT Mültecilere üç başlık altında sorular yönelttik. İran'dan gelme nedenleri, Türkiye'de yaşadıkları sorunlar, Türkiye'de kurumlardan ve sivil toplum örgütlerinden aldıkları hizmetleri değerlendirmelerini istedik.

Bu soruları sormamızın iki önemli nedeni vardı. Birincisi LGBTT mültecilerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek ve bunu raporlaştırmak. İkincisi ise Kaos GL Derneği içinde Mülteci Destek Programı yaratılması aşamasında mültecilerin hangi alanlarda neye ihtiyaçları olduğunu tespit etmek. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda mültecilere yönelik hizmet verecek bir destek programı yaratmak.

Bu rapor çalışması aşamasında, mültecilere yasal destek vermenin yanında özellikle lgbtt mültecilere sosyal ve psikolojik destek vermenin önemli olduğunu fark ettik. Özellikle Türkiye'de uydu kentlerde lgbtt mültecilerin diğer mültecilere nazaran sağlığa erişim, çalışma hakkından daha fazla yoksun bırakıldıklarını, aslında Türkiye'de halen geldikleri ülkeyi yaşamaya devam ettiklerini gördük.

İran'dan Gelme Nedenleri

LGBTT Mülteciler "**İran'dan gelme nedeni**" sorduğumuz da verilen yanıtların çoğu "ahlak zabıtası", "mahallenin imamı", "aile"nin eşcinsel olduğunun öğrenilmesi sonucunda İran'dan kaçmak zorunda kaldıklarını belirttiler. İran'da eşcinselliğin cezasının kırbaçlanmakla başlayıp idamla

¹ Kaos GL Derneğinin; Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti ve Transeksüel Mültecilerin Sorunları Raporu' dur. Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti ve Transeksüel(LGBTT) Mültecilerin sorunlarını tespit etmek amacıyla hazırlan bu rapor Kasım 2007 ve Mayıs-Haziran 2008 tarihleri arasında Kayseri, Eskişehir, Isparta ve Ankara'da LGBTT Mültecilerle yapılan görüşmelerle sonrasında hazırlanmıştır. Raporun hazırlanma sürecinde 70'a yakın mülteci ile görüşülmüştür.

sonuçlanabileceğinin belirten mülteciler, İran'da eşcinsel olduğunun öğrenilmesinden sonra İran'da yaşamının imkansız hale geldiğini, polisin ailelerine, işyerlerine eşcinsel olduğunu söylediklerini ve haklarında soruşturma başlattıklarını belirttiler.

Türkiye'ye gelen LGBTT Mülteciler bir çok insanın algıladığı gibi "daha özgür bir ülke de yaşamak için" mülteci olmuyorlar. Sadece ve sadece "hayatta kalabilmek, yaşayabilmek" için ülkelerini terk ediyorlar.

İran'dan ayrılma nedenlerini sıralayan mülteciler,

"Ailemle kavga ettim. Beni ikinci kez zorla evlendirmek istiyorlardı. Eniştem kendi evimizde bana tecavüz etmek istedi. 21 yaşında dayımın oğlu ile evlendirdiler. Evden kaçtım. Bu konuyu aileme açıklamıyordum evden kaçtım. Eniştem iran'da mitte çalışıyordu. Evden kaçtıktan sonra benim lezbiyen olduğumu anlamışlar. Evden ruta arkadaşımın evine gittim. Arkadaşım ruta'nın işyerini ve evini buldular ve onu da rahatsız etmeye başladılar. Arkadaşlarımız arayıp buldular ve onu tehdit etmeye başladılar. Bu yüzden iran'da nerede olsam beni bulacaklardı. Bu yüzden iran'dan kaçtım."

"Çalıştığım hastanede, hastalardan birisi birkaç kişi dış işlerini yaptırdı. En son muayeneden sonra, dışarıda beni bekliyordu ve beraber yemek yiyelim dedi. Tanıştık, arkadaş olduk. O da gey olduğunu söyledi. ve arkadaş olduk. Ailesi seyahate gittiğinde beni evlerine çağırdı. Yatak odasında çırıl çıplak sarılmış bir şekilde birlikte yatıyorduk, bu sırada sakallı birisi içeri girdi, kemerinde silah bile vardı. Sen ölmeyi hak ediyorsun dedi. Vazo vardı, üzerime attı. Kapıyı dışarıdan kilitledi ve gitti. Benim ve tek şansım evin balkonundan dışarıya attım. Saat 11 gibi eve geldim. Eve gelince beni arkadaşım aradı. Benim babam seni tehdit ederse şaka sanma bu ciddiydi. Benim babam iran istihparat polisinden. Ve babamın tehdidini ciddiye al dedi. Ben ciddiye almadım. Ertesi gün işe geldim, iki sivilin beni sorduğunu söyledi komşularım. Gene şans benden yana idi, çünkü ailem evde yoktu ve sadece komşularımıza sormuşlar. Annesi evde değil, babası altı yaşındayken vefat etmiş. Gece ben çok zor yattım. Arkadaşımın da bu arada telefonunun kapalı idi. ertesi gün işe gittiğimde polikinliğin sahibi, çok fazla hastamız yok eve gidebilirsin dediler. Oysa benim çok fazla görmem gereken hastam vardı. Benim asistanım bir kadındı ve bana o anlattı. Benim tazminatımı ödediler. Üniformalı bir polis gelmiş ve hastahenin müdürü ile görüştüler. Eve döndüm ve artık hava kararmıştı. Eve giderken evin önünde bir arabanın içinde dört kişinin beklediğini gördüm. Ben bunları geçtikten sonra beni takip ettiklerini gördüm. 24 saat çalışan marketlerden birinin içine kendimi attım. Arabanın arka plakası olmadığını gördüm. Artık ağlamak istiyordum, bunlar bana şaka gibi gelmiyordu. Korkmaya başladım. Beş-altı dakika

sonra telefonum çaldı. Telefonumu yabancı biri aradı, seni öldürme şerefi bize sahip olacak, terfi edeceğiz. hep tehdit ediyorlardı beni, evde kimse yoktu. Eve gittikten sonra eşyalarımı toparlayıp, pasaportlarımı toplayıp, ailemle vedalaşamadan kaçıp geldim. Arkadaşımın evine gittim. Evde arkadaşım da kalacağıma ilişkin bir not bıraktım. Ertesi günde trenle bilet alıp Türkiye'ye geldim."

"Lezbiyenim. Yönelimimden dolayı ülkemde can güvenliğim yoktu. Arkadaşım M ile internet üzerinden tanışmıştık. Bir süre sonra M ailesiyle sorun yaşadığı için evden kaçtı ve bana sığındı. M yaklaşık bir hafta evinde kaldıktan sonra M'in babası ve eniştesi evime geldi. M evde yoktu bizi öldüreceklerini söylediler ve beni tokatladılar. Ve sonrasında kaçmak zorunda kaldık.

"Sevgilim evli idi. bir yıldır birlikteydik. Evinde seks yaparken sevgilimin eşi eve geldi ve birlikteyken gördü. Beni tehdit etti, hakaret etti. Daha sonra benim ailemin yaşadığı eve gelip hakaretler etmeye devam etti. Daha sonra polise şikayette bulunmuş. Evden ayrıldım ve bir arkadaşımın evine gizlenerek, kaçış yolları aramaya başladım. Babam "gey olduğum" için beni reddetti. Mümkün mertebe benimle karşılaşmamaya özen gösterdi. Ve Bir gün babam beni öldürmekle tehdit etti. Kız kardeşim İran'dan kaçmamı önerdi. "Kalırsa öldürüleceğimi" söyledi: "Eğer kalırsam ya babam öldürecekti, ya da yasalarca idam edilecektim". "Param ve hiçbir eşyam yoktu depresyona girmiştim, umutsuz ve yalnız hissediyordum. Ne yapacağını bilmiyordum." Bir arkadaşım vize istemediği için Türkiye'ye gitmemi önerdi. "Bir tren bileti aldım, kızkardeşimi aradım ve pasaportumu istedim. Ve bana birazcık da para verdi. ve trene bindim. Türkiye'ye geldim."

"İsfahan şehrinde bir arkadaşının doğum günü partisine davetliydim, gitmek üzereydim. Sokağa girdim. İran'ın özel kuvvetleri (besiyiciler) çevirmişti evin etrafını ve parktaki çocukları yakalamışlardı. Besiyileri görünce sokaktan çıkmaya çalıştım. Arabamla çıkmaya çalışırken arabanın etrafını çevirdiler. "Ne aradığımı, bu görünüşünle ne arıyorsun bu çiçek ne?, partiye mi gidiyorsun" diye sordular. Hemen kaçtım arabayla. Biraz peşimden koşular ama bıraktılar ardını. Eve geri döndüm ve PGLO 'yu aradı ve olayı anlattı. Ertesi gün de o yakalanan çocuklarının durumunu takip etmeye başladım. Bu bilgileri arsham parsıye iletiyordum. Çocuklara işkence etmişler, tanıdıkları kişileri ihbar etmelerini istemişler. Onlarda telefon numarasını ve adresini vermişler. 2-3 gün sonra telefonuna aramalar geldi. Eşcinsel olarak tanındığını ve teslim olması gerektiğini söylüyorlardı telefonda. Yanlış aradıklarını söyleyip kapattım. İşteyken eve gelmişler. Ailesine eşcinsel olduğunu anlatmışlar gelsin kendisini teslim etsin demişler. Eğer iranda eşcinsel olduğunu itiraf ederse hemen idam cezası alır. Bu yüzden gidemezdi ve işten geri döndüğünde ailesinin

şiddetiyle karşılaştı. Çünkü daha önce bilmiyorlardı gey olduğumu. Meseleyi öğrendikten sonra evden atmışlar. Eşcinsellerin pislik olduğunu düşünüyordular. Bunlardan dolayı kaçtı. Hem aile tarafından hem devlet tarafından mağdur durumdaydı. Uçakla ankaraya gelmiş”

“İran İslam Cumhuriyetinde bir geyin yaşaması çok zor. Üniversitede hocalarım bile bana “farklı” bir gözle bakıyorlar. Ya taciz ediliyorsunuz ya da ceza/idam. Sosyal hayatta sürekli tacize uğruyorum. Ailem erkek bir sevgilisi olduğu için sürekli kavga ediyorlardı. İran’da bir gey kendini özgürce ifade edemiyor. Sevdiğiniz kişi ile birlikte yürüyemiyorsunuz çünkü bu yasak ve polis yakalayıp ceza veriyor. Kendisine ait bir arabası varmış. İş dışında sevgilisi Yaşar ile geziye çıkıyorlarmış. Şehir dışında turistik bir yere doğru giderken besiciler yollarını kesip “iki genç o bölgeye gidemez. Siz neden gidiyorsunuz” deyip yollarından döndürüyorlarmış. Toplumun bakış açısı çok kötüydü geylere. Bir parfüm sürdüklerinde hemen “bir erkek güzel kokmaz” deyip kendilerini sıkıştırıyorlarmış.”

Türkiye’de karşılaşılan zorluklar

Ülkelerini terk eden LGTT mültecilerin çoğu, ailelerinden habersiz, sevdiklerini, dostlarını, işlerini ve bütün birikimlerini bırakıp sadece bir sırt çantası ile Türkiye’ye geliyorlar. Sırt çantası ile geldikleri Türkiye’de onları nelerin beklediklerini, sürecin nasıl gelişeceğine ilişkin her hangi bir bilgiye sahip değiller. Türkiye’ye kaçarak geldikleri için her hangi bir birikimleri yok. bu da Türkiye’de yeni bir yaşamın farklı sorunlarla başlaması anlamına geliyor. Ekonomik, psikolojik ve sosyal sorunlar yaşıyorlar. Bir insanın yaşamını devam ettirebilmesi için ihtiyacı olan en temel barınma hakkı, sağlığa erişim hakkı ve çalışma haklarından faydalanamıyorlar.

Bütün bunlara ek olarak lgbtt mülteciler, Türkiyeli eşcinseller için bile yaşamın çok zor olduğu, Van, Kayseri, Isparta, Antep, Nevşehir gibi uydu kentlere yönlendiriliyorlar. Bu şehirlerde sürekli olarak cinsel yönelimleri ve cinsiyet kimlikleri nedeniyle ayrımcılığa ve şiddete maruz kalıyorlar.

Uğradıkları şiddet olaylarını ise polisle ilişkilerinin kötü olmaması için çoğu zaman bildirmiyorlar. Bu şehirlerde yaşamak istemeyen lgbtt mülteciler, Ankara, İstanbul, İzmir gibi büyük şehirlerde kaçak olarak yaşıyorlar. Bu şehirlerde kaçak olarak yaşadıkları için hem İçişleri Bakanlığı ile sorun yaşıyorlar hem de diğer mültecilerin az da olsa faydalandığı sağlık ve diğer sosyal yardımlardan faydalanamıyorlar.

Sosyal Yaşam

Türkiye'ye geldiğinde bu ülke de ne kadar kalacaklarını bilmedikleri için adaptasyon sorunu yaşıyorlar. Bunun yanında yaşamak zorunda kaldıkları şehirler genellikle Türkiyeli eşcinsellerin görünür olamadıkları şehirler. Bu şehirlerde lgbtt mülteciler hem yabancı düşmanlığından kaynaklı hem de homofobiden kaynaklı şiddet ve ayrımcılığa maruz kalıyorlar. Bir çok vatandaş, Türkiye Cumhuriyeti devletinin mültecilere iyi maaş ve kira yardımı verdiğini, sağlık hizmetlerinden sorunsuzca faydalanabildiklerini düşünüyorlar. Bu yüzden de sosyal yardım mekanizmaları mülteciler için işlemiyor.

"Sokakta insanlar, tükürüyorlar, hakaret ediyorlar. Her yere e-mail attık. Burası güvende değil diye attık. Şiddete uğradığımız acil müdahalenin gerçekleşmesi gerekiyor. pazara gidiyoruz. Bize satış bile yapmak istemiyorlar. 7den 70'e kadar herkes bize top diye hitap ediyorlar. En önemli meselemiz süreler çok uzadı."

"Geldiğimiz günden beri bizi kötü davranıyorlar. Bir iki kere taşladılar. Dışarı çıkmaya cesaret edemiyorum, korkuyorum. Geceleri dışarı çıkıyoruz. Gündüz evden dışarı çıkmıyoruz. Halka bize bakıp top diye hakaret ediyorlar. Bu bizi çok rahatsız ediyor. Kavga etmeye girişemiyoruz, polis bizi geri gönderebilir diye korkuyoruz. Defalarca arkamızdan geldiler ve motorlarla bizi taciz ediyorlar, birkaç kere tekmelediler. Bir kere arkamdan kafama tekme attılar. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma fonuna başvurduk, kabul etmediler. Vali'nin yanına gittim, Bülent Ersoy musun sen dediler? Ve bana hakaret ettiler. Geldikleri günden beri üç tane ev değiştirdik. Üç tane evden kovulduk. 6-7 aydır kalıyoruz. Merkezden uzakta bir evde kalıyoruz. Ev kirası 100 ytl ödüyoruz. Cuma günleri caminin önüne gitmiş. Her ikisi hem valinin yanına çıktım. Ve ret edildim. Eğer isterseniz valinin yanına gittim. Sosyal yardımlaşma fonundan genel olarak mülteciler faydalanamıyorlar."

"Binlerce sorun yaşıyorsun. İlk defa kendi ülkemden çıkıyordum ne yapacağımı bilmiyorum. Dil bilmiyorum kimden yardım isteyeceğimi bilmiyorum. Buraya geldiğimde de korktum, beni yakalayıp iran'a götürecekler diye. Yiyecek ve içecek, ve kıyafet konusunda sıkıntılarım var. bahai'liler laptoplarıyla geliyorlar biz sırt çantamızla çıkıp geliyoruz. Direk kayseriye geldim. Kayseri polisin başvurum. Kayseri'ye Bülent Ersoy'u büyükanne diyorlar."

7 kişi eşcinsel bir evde yaşıyoruz. Çalışamıyoruz. Ekonomik sıkıntıları var. sağlık problemleri var. dış hastalığı var ve gidemiyor. Dış sağlığı için bir şey yapabilir misiniz. Ben çok siyatik damarı var. ilk soğuklarda sorun yaşamaya başladım. Sinirleri bozuldu. Polise bile imzaya gidemedi. Ve beni zorladılar tekrar zorladılar. Ve ben gitmeye başladım."

İmzaya gelmek zorundasın dediler. Yalan söylediğimi zann ediyorlar. Sadece alay ediyorlar ve yardım etmiyorlar. Tek yardım ekmek yardımı alıyoruz. Asam'a bile geldim. Asam'da yardımcı olmadılar. Bir kere kıyafet yardımı ettiler. Halen kıyafete ihtiyacı var."

"Sorunlarım çok fazla. En önemli sorunum ev sorunum var. altı kere ev değiştirdim. Komşular fark ettikten sonra beni alay edip tehdit ediyorlar. Lezbiyen yahey ile birlikte yaşıyor. Yok iyi anlaşıyoruz. Birbirimizi iyi anlıyoruz. İş bulamıyorum, hem mülteci hem de eşcinsel olduğum için iş vermiyorlar. Psikolojik sorunlarım var. ön görüşme için 10 aydır bekliyorum. Zaman nasıl geçecek bilmiyorum. Sinirlerim çok bozuk. 3 saat boyunca boş boş duvara bakıyorum.

Param bitti. Az param vardı şimdiye kadar onunla idare ettim. Biraz borçluyum. Gey arkadaşlarıma borcum var."

LGBTT Mültecilere Şiddet ve Ayrımcılık

Türkiye'nin her yeri LGBTT bireyler için eşit fırsatlar sunmadığı gibi LGBTT bireylerin yaşamını da zorlaştırabiliyor. Bugün Türkiye'de 28 uydu kent var. bu kentlerde Türkiye'li LGBTT bireylerin açık bir şekilde yaşaması nerdeyse imkansızken, LGBTT Mülteciler bu kentlere yerleştiriyorlar. Özellikle transeksüel ve travesti mültecilerin bu kentlerde barınma, çalışma imkanları nerdeyse imkansızlaşırken bütün LGBTT mülteciler şiddete, tacize, ayrımcılığa uğrayabilmektedir. Kayseri, Isparta, Ankara'da görüştüğümüz LGBTT Mültecilerin hepsi şiddete, tacize uğradıklarını belirttiler.

"Arkadaşımdan biri Ankara'ya gidiyordu gece. Onu yolcu etmek için durağa gittik. Bir araba geçiyordu o esnada ve üzerlerine arabayı sürmüş. Ayrıca Türkçe bazı kelimeler söylemiş ve geçip gitmiş. Arkadaşları o arada servise binip gitmiş. Daha sonra eve dönerlerken aynı arabayı parketmişler ve içindekiler yürüyerek arkadaşlarından gelmişler. Orospu top, ibne gibi kelimelerle hakaret etmişler. Hülya'yı dövmeğe başlamışlar o sırada sopa çıkarmışlar ve dövmeğe başlamışlar.

7 kişilemiş ve 6 sı dayak yemiş. Arabanın plakasını almışlar ve polisi aramışlar ve daha sonra şikayetçi olduk."

"Çok sorun yaşadık çünkü burası tutucu bir yer ve İran'a benziyor. Çok alay ediliyor, evi çarşıda olduğu için gündüz dışarıya çıkamıyor. Çıkarsa esnafın kendini izlediğini ve gösterdiklerini ve dalga geçtiğini söylüyor. Fırına gidiyor alışveriş için, oradaki satıcı bu bayanın işini hallet diye bağıyor mesela. Kalabalık bir caddede yürürken imzaya giderken, genç gruplar laf atıyor ve elle taciz ediyorlar."

LGBTT Hakları Platformuna, başvuran transeksüel mülteci A.T. İçişleri Bakanlığının kendisini yönlendirdiği iki şehirde de şiddete uğradığı için Ankara’da kaçak olarak yaşıyor. Ankara’da kaçtığı şiddet onun yakasını bırakmıyor. En temel insan haklarından biri olan barınma hakkında mültecilerin ne kadar zorluklar çektiğini gösteriyor, A.T.’nin yaşadığı şiddet.

"Ben Ankara da bir ev tuttum.Ev tutarken ev sahibi bana cinsiyet kimliğimin ne olduğunu sormadığı için bende herhangi bir sorun yoktur düşüncesiyle kiralık evlerini tuttum.Ev mobilyalıydı ve ev için stobaj ve emlakçı parası vermiyecektim.Acil olarakta ev tutmak zorundaydım.Evi tuttum ve 200 ytl önden 300 ytl kira ödedim.Bir hafta sonra benim kiraladığım eve geldi.Kapımı çalanın ev sahibim olmasından dolayı kapıyı açtım.Ev sahibim ben seninle seks yapmak istiyorum yoksa bu evi sana vermezdim.Bende sinirlendim ve kapımı kapattım.Ertesi gün sabah 8:00 civarında beş kişi ile odun ve demir sopalarla kapımı çaldılar ve zorla evime girdiler.Ben polisi aradım ama çok iyi türkçe konuşmadığım için adresi veremedim.Sonra kapıyı kırıp içeriye girmeye çalıştılar.Bir gün önce gelen ev sahibim transeksüel olduğumu anlamamıştı ve onunla cinsel ilişkiye girmediğim için küfürler ediyordu.Evimin kapısını kırdıklarında evin bir bölümünde olan odaya kendimi zorla attım.Beni öldüreceklerini düşündüm korktum ve 2. Kattan kendimi aşağıya attım.Sonra ambulans geldi ve beni dış kapı hastanesine götürdü.Olaydan sonra 2 polis otosu yanıma geldi eğer polis otosu gelmeseydi beni öldüreceklerdi.

Polisin Tavrı

Şiddete, tacize uğrayan LGBTT Mülteciler, haklarını arayamadıklarını çünkü polise başvurdukların da polislerin genellikle, "bu davadan hiçbir şey çıkmaz, boş yere şikayetçi olmayın", "hadi barışın konu kapansın" gibi uzlaştırıcı bir tavır sergilediklerini çoğu zaman da "siz de yolda yürürken belli etmeyin" gibi mağdur lgbtt mültecileri yargılayıcı bir tavır sergilediklerini belirttiler. Uydu kentlerinin genellikle Türkiye'nin küçük ve muhafazakar kentlerinin olmasının yanında İran'dan gelen siyasi mültecilerinin de "siz adımızı kötüye çıkartıyorsunuz, İran'ın yüz karaları" gibi tavır sergilediklerini belirttiler.

Yabancılar Şubeleri ile genelde sorun yaşamadıklarını ancak imza günlerinin şehirden şehre değişiyor olmasına anlam veremediklerini dile getirdiler. Özellikle transeksüel mülteciler sokağa çıkmaya korkarken hergün imza atmak için karakola giderken sürekli tacize uğradıklarını belirttiler..

Her hangi bir hastalık geçirmeleri durumunda polisin tolerans gösterdiğini, hasta olduğunu belgelenmelerini istediklerini dile getirdiler.

Özellikle bazı transeksüel ve efemine geyler imzaya gittiklerinde polislerin dalga geçtiğini veyahut işlerini uzattıklarını dile getirdiler.

“Bir gece eve dönerken iki kişi takılmış peşlerine ve saat soruyorlarmış durmadan. Arkadaşlarından biri dönüp Türkçe bilmediklerini söylemiş. Neden cevap vermiyorsunuz diyerek kızmış şahıs. Daha sonra saldırmışlar ve dövmüşler.

Ertesi gün polise gitmişler ama polis ilgilenmemiş ve kayda geçirmemiş olayın olduğu an gelecektiniz diye.”

LGBTT Hakları Platformuna, Van Kadın Derneği vasıtasıyla Mülteci O.A. başvurarak Emniyet Genel Müdürlüğü'ne gönderdiği dilekçeyi bize ulaştırdı. Dilekçesinde mülteci bir gey olarak Van'da yaşadığı sorunları aktaran O.A'nın dilekçesini yayınlıyoruz.

Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Şubesi Müdürlüğüne

Ben O. A İran uyruklu bir mülteciyim ve geçici olarak üçüncü ülkeye gitmek üzere VAN ilinde mecburen ikamet etmekteyim.

Bu yazı belki size sunu çağım son dilekçe yazı olacaktır, çünkü artık feryadımı kime hangi makama bildirilmeliyim bilmiyorum ve artık son ümidim olarak korku ile bu dilekçeyi yazmaktayım.

Ben bir eşcinsel olarak VAN ilinde mecburen kalmaya mahkum kalan bir sığınmacıyım ve kendi ülkemden kaçmış Türkiye devletine sığındım ve BMMYK tarafından kabul edilmiş dosyama rağmen ve de daha önce kritik halde sevk dilekçesine makamınıza verdiğime ve hiç bir cevap almadığıma rağmen, kendi ülkeme yaşadığım hemen hemen değil daha kötü olaylarla yaşadım ve de yaşamaktayım ve üstelik bana yardım eden beni anlayan beni güvenli bir ilde yerleşen bir makam yoktur ve tanıdığım polis yada makamlardan çok korkuyorum artık, sebebini sormuş olursanız biraz detaylı arz etmekteyim.

Kaç ay önce kendim Ankara Emniyet Müdürlüğüne gönderdiğim dilekçe, ilk defa Van polisi tarafından niye bize sorununu söylemiyorsun direk kendi başına Ankara'ya yazdığını bir soru ile karşılaştım ve cevapsız bıraktım çünkü bağırarak yetkili “biziz, biz sana cevap vericeğiz, diğeri değil dediler”.... Artık o günden beri kaç ay geçiyor ve o dilekçeden sonra benimle mülakat yapıldı ve sadece imza saatim değişti yani aynı günler sadece öğleden sonra, o mülakat tan sonra benden bir imza alındı :artık bundan sonra başına ne gelirse buraya yabancı şubeye şikayet

etmemelisin ve bende mecburen imza atıldım , ondan önce de bir kavga nedeniyle karakola şikayetçi olarak baş vurdum ve rezil olan ezilmiş olan asıl suçlu olan ben oldum ve bin kere de pişman olan ben yine oldum.... neden??? TÜRK devletinde polis eğer bize kötü davranırsa vay milletin haline onlar acaba bizimle nasıl davranacaklar??? O akşam karakolda istemediğimiz ve daha önce hiç bir polisten daha önce duymadığımız galiz küfürleri maalesef duyduk ve daha doğrusu çok korktuk hatta bizim sığınma başvurumuzu iptal, direk sınır dışı edeceğiz bir kaç kere tehdit bile aldık ve bizi oradan küfürle kovarak artık bu sebeplerle buraya gelmeğin (ib...ler) ancak bıçaklanarak yada büyük paralar kayıp ederek buraya gelmelisiniz anlaşıldı mı??diye bizi kovdular...artık hem karakol polisinden hem yabancı şube polisinden hem VAN milletinden kokarak güvensiz ve korku içinde yaşamaktayım,ondan sonra kaç kere sokakta dövüldüm kaç kere küfür duyduk kaç kere sözde ve gerçekten tacize uğradığımı kaç kere ölüme ve dövmeye tehdit alındım ve kaç kere serserilerden kaçtığım sayamıyorum ve de kimsem yok artık dertlerime anlatıyorum , benimle mülakat yapan polis bana yardım etme yerinde ne zaman imzaya gidersem her kesin önünde laf atarak bağıra bağıra sende geldin kendini zorla eşcinsel yaptın sende eşcinselimsin? ama bunu Türk devleti kabul edemez diye türlü türlü laf dinliyorum , yada başka polisten (ib...) kelimesine duymaya mecbur kalıyorum ,o kavgadan sonra bir İRANLİ eşcinsel düşmanlık yaparak yabancı şubesine gitmiş ve polise söylemiş ki ben OMİD in eşcinsel olduğunu kabul etmiyorum aynı kişi her yerde oturmuş ve beni rezil etmeye kalkmış ve yaşadığımız ilişkilerden bahs etmiş ve enteresan şu ki VAN polisi bana hiçbir şey sormadan diğer İRANLİ eşcinselleri teker teker çağırılmış ve benim hakkında soru sormuş ki çoğumsu daha önce benimle ilişki yaşamışlar ... benim eşcinsel olduğum olmadığımı bir kaç İRANLİ mi kanıtlamalı gerekiyor? bence VAN polisi bunu bilere k yapıyor ve benimle ikinci muamele yapıyor ben gerçekten çok tehlikeli bir ortamda kendimi hayatımı korumaya çalışıyorum ve polis benim cinsimi benden sormadan soruşturmaya çalışıyor ,artık benim için imzaya gitmekte bir kabus olmuş ,ben polislerden yada makamınızdan bir soru seriyorum?aya eşcinsellik her kes ile yada her beğendiğimiz kişi ile yada çok affedersiniz para karşılığına yatmak mıdır???eğer cevabınız evet dir o zaman VAN polisi ve milleti haklıdır ama eğer cevabınız hayırsa o zaman neden VAN polisi benimle böyle davranıyor? bir yandan bana öyle laflar bir taraftan tam tersine....

Şimdi ben sadece iki olay size anlatayım bakınız ben bu cehennem VAN da nasıl yaşıyorum?1- ben bir araçta oturmuşum kaptan geliyor yanımda ve bana takılıyor ve gel aşağıda birlikte yatalım diye açık açık isteğini söylüyor ,ben 50 kişi yanında hemen bir tepki göstersem rezil olan ben olurum o kültürsüz şerefsiz Kürt olmuyor...2- bir otelde kalıyorum akşam başka bir odada beni gören bir namert Kürt beni görünce beğeniyor

ve açıkça diyor ya benim odama gel bu gece yada rezillik çıkaracam,,,ben adamı kovuyorum o beni tehdit ediyor senin yüzünü hiç unutmam nerde seni görürsem param parça ederim sen ölmüşsün artık diye beni tehdit ediyor....

Sayın makamlar bunun gibi olaylar her günde bu cehennemde yaşamaktayım ve inanın çok hayatımdan korkuyorum resmen azap içinde yaşıyorum ve her şeyi doğru ve açık bir şekilde ama korkarak çünkü bu dilekçenin cevabı de sert bir tepki olacağına da çok korkuyorum ama hiç çarem yok artık dayanamıyorum benden hiç bir şey kalmamış ,bunu da ekleyim ben fahişe değilim ,ben kendime değer veren bir insanım içki ,sigara bile kullanmıyorum ama eşcinselim ve burada çok zor durumdayım ve çile çekiyorum resmen işkence gibi her gün her yerde yüce ATATÜRKE küfür eden hain ve kültürsüz Kürtler arasında böyle yaşamak insanı bir şey mi?,bana yardım etmek bu kadar zor mu TÜRK devleti için?ben sadece sizden beni bu geçici süre için güvenli ve kültürlü bir ilde sevk etmemi saygılarımla talep ediyorum .

Gereğini yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Sağlık Alanında Karşılaşılan Güçlükler

Sağlık sorunları yaşadıkları zaman, için bürokrasisinin çok fazla olduğunu, çoğu zaman Valilik bünyesindeki sosyal yardımlaşma fonundan zamanında hastaneye sevk edilmediklerini, edildikleri zaman da "hastane yetkililerinin mültecilere ilişkin süreci" bilmedikleri için zorluk çıkardıklarını belirtiyorlar. Bunun yanında soğuk algınlığı gibi hastalıklarda ise zaten bürokrasi çok fazla olduğu için hiç başvuru yapmadıklarını belirtiyorlar. Bütün bu süreci atlatarak hastanede görüşmesini tamamlayan mültecilere ise en az birkaç ay sonrasına randevu verildiğini, randevu tarihi için yeniden sevk almaları gerektiğini belirttiler. Görüştüğümüz mültecilerden hiçbiri uydu kentlerde sağlık hizmetlerinden yeteri kadar faydalanamadıklarını belirttiler. Mültecilere sağlık sorunlarını sorduğumuzda deri hastalıkları, diş sorunları, soğuk algınlığından doğan ve kronikleşen sorunlarının devam ettiğini belirttiler.

Bunun yanında BMMYK sürecinde psikiyatry veyahut psikoloğa yönlendirilen lgbtt mülteciler, yönlendirme sırasında kendilerine net bir şekilde neden yönlendirildiklerinin anlatılmadığını bu yüzden dosyalarından kaynaklı bir problem olduğunu düşündüklerini dile getirdiler.

BMMYK'nın Ankara'da anlaşmalı olduğu Özel Çankaya Polikliniği gibi bir merkezin Kayseri'de olmasının sağlık sorunlarının çözümü için önemli olduğunu dile getirdiler.

Psiko-Sosyal Destek

Psikolojik destek alamadıklarını, desteği alma noktasında ise tercüman kullanıyor olmanın zorluklarından bahsettiler: “Çünkü hiçbir zaman derdimi bir tercüman benim gibi anlatamaz ve ben bir tercümanın yanında hiçbir zaman kendimi rahat hissedemem” diye tanımladılar.

Türkiye’den eşcinsel bir organizasyonun kendileri ile ilgilenmesinin hem psikolojik olarak rahatlattığını ve bizi daha sık görmek istediklerini belirttiler. sosyal destek açısından eşcinsel örgütlerle düzenli iletişim içinde olmalarının LGBTT mültecilerin Türkiye’ye adaptasyonu açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

“Sizinle görüştüğümüze çok sevindik. Burada onlarca insan bizimle görüştü. Bize söz verdiler. Bizi anlayıp anlamadıklarını bilmiyoruz. Bu yüzden bu tarz görüşmeler bizi yoruyor ama siz de bizim gibi eşcinselsiniz ve bizi anlayacağınızdan eminiz, iyi ki geldiniz, sorunlarımızı dinlediniz”

Cinsel Sağlık

Cinsel Sağlık alanında bir sorunları olup olmadığını sorduğumuz da ise, görüştüğümüz LGBTT mültecilerden çoğu cinsel sağlık alanında sorun yaşadıklarını belirttiler. Cinsel sağlık alanında bir kontrolden geçmediklerini ancak “fiziksel belirtilerden” sorunlarını tespit ettiklerini dile getirdiler.

Türkiyeli bir eşcinselin kendi sosyal güvenliğini kullanarak zührevi hastalıklarını tedavi ettirmesi nerdeyse imkansızken lgbtt mültecilerin bu alanda yaşadıkları sorunları dile getirebilmeleri ve tedavi imkanlarından faydalanmaları imkansızlaşıyor. Bunun yanında çoğu zaman zührevi hastalıklar alanında karşılaşılan hastalıklarda doktor hastanın “eşcinsel” olduğunu fark etmesi ile birlikte tedavi etmeyi rededebilmektedir. Bu nokta da Kayseri’de cinsel sağlık alanında sorun yaşayan LGBTT Mültecilerin cinsel sağlık hizmetlerinden faydalanmaları mümkün değildir. Cinsel sağlık alanında yaşadıkları sorunlar için Ankara’da tedavi koşullarının yaratılması gerekmektedir.

Maddi sıkıntısı olan LGBTT Mülteciler, kondom ve kayganlaştırıcı kullanmadıklarını dile getirdiler. Bu noktada LGBTT mültecilere ücretsiz kondom ve kayganlaştırıcıya ulaşmaları sağlanmalıdır.

“Yaklaşık bir buçuk aydır makatım da kanama ve kaşıntı var. Doktora gittim, doktor mikrop olduğunu söylemiş ve 6 adet ilaç verdi. Kullandım ama geçmedi.

Ekonomik Durum

Uydu kentlerde LGBTT mültecilerin bir iş bulması nerdeyse imkansız. Sokakta rahatça yürümeyen LGBTT mültecilerin bir işte çalışması nerdeyse mucize olarak tanımlanabilir.

İş bulamayan ve 6 ay ile 3 sene arasında Türkiye’de kalan mülteciler her hangi bir iş bulamadıklarında ekonomik zorluklar çekiyorlar. Bu da mültecilerin kaçak işçi olarak ucuz iş gücü olarak görülmesine veyahut fuhuşa sürüklenmelerine neden olabilmektedir.

“İnsanların bakış açısı İran’dan farklı değil. Maddi sorunlar gün geçtikçe artıyor.”

“İnsanlar beni anlamıyorlar. İş bulamıyorum. Psikolojik olarak kötü bir durumdayım. İş başvurularım hem olumsuz sonuçlanıyor. Maddi olarak sıkıntı çekiyorum. Tek çarem çalışmak ama iş bulamıyorum.”

"Bu şehir de yaşamak zor. Özellikle insanlar bana ve arkadaşlarıma bakışlarından rahatsız oluyorum. İş vermiyorlar bize. Bir iş buldum. Bulaşıkçı olarak çalışmaya başladım. Çalıştığım yerde diğer çalışanlar sürekli olarak beni taciz ettiler. Çalışanlar sakalımı kesmememi kesince kıza benzediğimi söylediler. Bir yanda da bana seks tekliflerinde bulundular. İşte çalışırken sürekli olarak "elle tacizde bulunanlar, beni sıkıştırırlar oldu." Şehrin tutucu olduğunu bildiğim için makyaj yapmıyorum, buna rağmen insanlar benimle dalga geçiyorlar. Tembel bir insan değilim, ama yaptığım bütün başvurularda bana Ankara'ya git, 100 İstanbul'a git diyorlar."

Sosyal Destek ve Yasal Süreç

Kayseri dışında Antep, Eskişehir, Isparta’da mültecilerin sosyal ve yasal destek alabilecekleri merkezlerin olmaması LGBTT Mülteciler için kente uyum sürecini zorlaştırmakla beraber sorunlarını çözümsüz bir hale getirmektedir. LGBTT mülteciler, mültecilik alanında çalışan derneklerin sadece BMMYK süreçlerinde değil aynı zamanda Polis başta olmak üzere yerel kurumlarla ve stk’larla ilişkilerinde yönlendirici ve kolaylaştırıcı bir rol üstlenmelerini bekliyorlar.

Türkiye’de eşcinsel derneklerin vereceği her türlü sosyal desteğe ihtiyaçları olduklarını söylüyorlar. Eşcinsel derneklerin Türkiye’de yaşadıkları sorunların önlenmesi açısından önemli bir işlevleri olacağını belirttiler.

"İlk geldiğinde kimseyi tanımıyordum. X'ye geldim ve polise başvurdum. Evden dışarıya çıkmıyorum. Evden çıkmadığım için her hangi bir sorun yaşamıyorum. Alışverişi arkadaşlarım yapıyor. Gey arkadaşlarla aynı evi paylaşıyorum, param olmadığı için temizlik yemek gibi işleri yapıyorum bunun karşılığında kira ödemiyorum. İlk geldiğimde faturaların ödenmesine katılıyordum. Artık ancak param kalmadı. Arkadaşlarım çok yardımcı oldu ve bana sürekli destek oluyorlar.

Geylerle birlikte yaşıyorum, lezbiyen bir arkadaşım yok. Ailemi çok özleyorum. Türkiye'den bir an önce gitmek ve öğrenim hayatıma devam etmek istiyorum."

Ön görüşme tarihlerin çok ileri bir tarih verilmesinden dolayı rahatsızlar. Bu süreç içerisinde ne yapacaklarını ve yaşamlarını nasıl devam ettireceklerini bilmiyorlar. BMMYK'daki dosyalarının bir an önce belli olması durumunda her türlü zorluğa katlanabileceklerini dile getirdiler. BMMYK'nın yoğun bir çalışma takvimi olduğunu ancak ön görüşme ve görüşmeler için standart bir tarih geliştirildiğinde kendilerini daha iyi hissedebileceklerini ve umutsuzluğa kapılmayacaklarını dile getirdiler.

Ülkesi belli olan mülteciler, ülkeleri belli olduktan sonra sürecin nasıl gelişeceğini bilmediklerini dile getirdiler. Özellikle büyükelçiliklerde görüşebilecekleri birini bulmakta zorluk çektiklerini dile getirdiler. Bu süreçte özellikle dosyalarını stk'ların takip edebileceğini ve büyükelçiliklerle mülteciler arasında stk'ların köprü olabileceğini dile getirdiler.

SONUÇ

Türkiye Cumhuriyeti, taraf olduğu ve ulusal hukukun bir parçası haline getirdiği Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Haklar Sözleşmesinin, Birleşmiş Milletler Siyasi ve Medeni Haklar Sözleşmesinin ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin gereklerini yaparak insan hakları alanında gerekli düzenlemeleri yapmalıdır. Bunun için;

- Yeni Anayasa'nın eşitliği düzenleyen maddesine cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığı eklenmelidir.

- Avrupa İnsan Haklarına Sözleşmesine ek 12 No'lu protokol onaylanmalıdır.

- Ayrımcılığın önlenmesi ile ilgili bir yasa kabul edilmelidir. Ancak, ayrımcılığın önlenmesine ilişkin yasal önlemler bununla sınırlı kalmamalı, ayrımcılığın değişik biçimlerini kapsayıcı, değişik konularda yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

- Hukuk sisteminde ayrımcılık yasağını düzenleyen maddelere cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ibareleri eklenmeli, doğrudan, dolaylı ayrımcılık ve taciz tanımları yapılmalıdır.

- Türk Ceza Hukuku kapsamında nefret suçları tanımlanmalı ve LGBTT bireylere yönelik bu motivasyonla işlenen suçlar cezalandırılmalıdır. Bu konuda istatistiksel çalışma yapılmalıdır.

- LGBTT bireyleri suçları olmadığı halde suçlu konumuna getirerek homofobik ve ayrımcı uygulamalara yol açan "genel ahlak", "müstehcenlik", "teşhircilik", "doğal olmayan cinsel ilişki" gibi kavramlar net bir şekilde açıklanmalı ve LGBTT varoluşların cezalandırılmasına son verilmelidir. Benzer muğlâk ifadeler sebebiyle LGBTT bireylerin düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüklerini kısıtlamaya yönelik yapılan düzenlemelere son verilmelidir. LGBTT bireylerin insan hakları alanında örgütlenmeleri desteklenmelidir.

- İnsan Haklarını ilgilendiren her konuda ve bilhassa ayrımcılığın önlenmesini konu alan düzenlemeleri yaparken, Birleşmiş Milletler, Avrupa

Konseyi ve Avrupa Birliđi'nin ilgili birimlerinden görüş alınmalıdır. Tüm bu çalışmaları insan hakları örgütleri, kadınların insan hakları alanında çalışan örgütler ve LGBTT rgtleri ile işbirliği içinde hareket ederek gerçekleştirmelidir.

- Ayrımcılığın ortaya çıkarılmasına yardımcı olacak istatistiksel çalışmalar yapılmalıdır.

- Adil yargılanma sürecinin gerçekleşmesi için, kolluk kuvvetlerine ve yargı organlarının mensuplarına yönelik homofobi, transfobi, ayrımcılık temalı insan hakları eğitimleri düzenlenmelidir. Bu eğitimler için sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde hareket edilmelidir.

- Cezaevi rejimi cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği itibariyle düzenlenmeli, izolasyon sona erdirilmelidir.

- Mülteci bireylerin hakları anayasal güvence altına alınmalı, LGBT mülteci bireyler için özel düzenlemeler getirilmelidir.

EK1

3103

T.B.M.M.
DEMOKRATİK TOPLUM PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 203
Tarih : 16.04.2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Mehmet Ali Şahin tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

İstanbul Milletvekili
Sebahat Tuncel

Son dönemde lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transseksüel yurttaşlarımıza karşı artan baskı ve saldırılar gerçekleşmektedir. Toplumsal algıda ve idari birimler nezdinde bu yurttaşlarımıza yönelik olarak gelişen olumsuz algı ve uygulamalar ise farklı cinsel kimlik ve yönelimlerin kendini özgürce ifade etmesi önünde büyük engel oluşturmaktadır.

1. Lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transseksüel yurttaşlarımızın ayrımcılığa uğramadan çalışma ve barınma hakkına kavuşması, yaşamın her alanında kendini var edebilmesinin önünü açacak yasal güvenceler getirilmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır? 105
2. Lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transseksüel yurttaşlarımıza yönelik - kimi zaman onların hayatına kasteden- toplumsal alandaki olumsuz algı ve ayrımcı uygulamaların değiştirilmesine yönelik düzenlemeler gündeminizde midir?
3. Lezbiyen, gay, biseksüel, travesti ve transseksüel yurttaşlarımıza yönelik şiddet uygulayanların hafifletici sebeplerin varlığından kaynaklı ceza indiriminden yararlanmaması için nasıl adımlar atmayı düşünüyorsunuz?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi:

- a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadedi, 01/05/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0. 10.00.02-5674 sayılı yazı,
b) 15/05/2008 tarihli ve 1287/726 sayılı yazı.

İlgi (a) yazımız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Sebahat Tuncel tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3103 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

106

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:

TBMM Başkanlığına

Bilgi:

Başbakanlığa

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3103 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" kenar başlıklı 10. maddesinde;

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde ve her türlü kamu hizmetlerinden yararlanılmasında kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.";

5237 sayılı Türk Ceza Kanununun;

"Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi" kenar başlıklı 3. maddesinde;

"(1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunur.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefî inanç, millî veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konumlan yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.";

"insanlığa karşı suçlar" kenar başlıklı 77. maddesinde;

"(1) Aşağıdaki fiillerin, siyasal, felsefî, irkî veya dinî saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi, insanlığa karşı suç oluşturur: 107

- a) Kasten öldürme.
- b) Kasten yaralama.
- c) İşkence, eziyet veya köleleştirme.
- d) Kişi hürriyetinden yoksun kılma.
- e) Bilimsel deneylere tâbi kılma.
- f) Cinsel saldırıda bulunma, çocukların cinsel istismarı.
- g) Zorla hamile bırakma. h) Zorla fuhşa sevk etme.

(2) Birinci fıkranın (a) bendindeki fiilin işlenmesi hâlinde, fail hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına; diğer bentlerde tanımlanan fiillerin işlenmesi hâlinde ise, sekiz yıldan az olmamak üzere hapis cezasına hükmolunur. Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında işlenen kasten öldürme ve kasten yaralama suçları açısından, belirlenen mağdur sayısınınca gerçek içtima hükümleri uygulanır.

(3) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

(4) Bu suçlardan dolayı zamanaşımı işlemez.";

"Ayrımcılık" kenar başlıklı 122. maddesinde;

"(1) Kişiler arasında dil, ırk, renk, cinsiyet, özürllülük, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yaparak;

a) Bir taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya bir hizmetin icrasını veya hizmetten yararlanılmasını engelleyen veya kişinin işe alınmasını veya alınmamasını yukarıda sayılan hâllerden birine bağlayan,

b) Besin maddelerini vermeyen veya kamuya arz edilmiş bir hizmeti yapmayı reddeden,

c) Kişinin olağan bir ekonomik etkinlikte bulunmasını engelleyen, Kimse hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis veya adlî para cezası verilir.";
Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

Yukarıda yazılı hükümler çerçevesinde herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Bu düzenlemelere göre ayrımcılığın her türü yasaklanmış olduğundan, bu aşamada, soru önergesinde belirtilen hususlarla ilgili olarak Bakanlığımızda herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Bakan

EK 2

Yogyakarta İlkeleri:*

İlke 1: Evrensel Olarak Tanınmış İnsan Haklarından Yararlanma Hakkı

Tüm insanlar onur ve haklar bakımından eşit ve özgür doğarlar. Cinsel yönelimi ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan tüm insanlar bütün insan haklarından tam bir şekilde yararlanma hakkına sahiptir.

İlke 2: Eşitlik ve Ayrımcılığa Uğramama Hakkı

Herkes cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği temelinde herhangi bir ayrımcılığa uğramaksızın tüm insan haklarından eşit şekilde yararlanma hakkına sahiptir. Herkes başka bir insan hakkının kullanılıp kullanılmamasını da etkileyecek herhangi bir ayrımcılık olmaksızın kanun önünde eşittir ve kanunlar tarafından eşit şekilde korunur. Kanunlar her türlü ayrımcılığı yasaklamalıdır ve herkesin ayrımcılığa karşı etkili ve eşit şekilde korunmasını garanti altına almalıdır.

Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği temelindeki ayrımcılık kanun önünde eşitliği ya da kanunların eşit korumasından ya da tüm insan hakları ve temel özgürlüklerden eşit şekilde yararlanılmasından ya da kullanılmasından ya da tanınmasını hükümsüz kılacak ya da zayıflatacak etki ya da amaçla cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayırt etme, mahrum bırakma, kısıtlama ya da taraflı davranmayı içerir.

109

İlke 3: Kanun Önünde Tanınma Hakkı

Herkesin, her nerede olursa olsun, kanun önünde kişi olarak tanınma hakkı vardır. Cinsel yönelimi ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan kişiler her türlü biçimde hukuki işlemlerde bulunabilir. Herkes cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğini kendi kendine belirlemesi kendi kişiliğinin dâhili bir parçası ve özgür iradesinin, onurunun ve özgürlüğünün en temel biçimidir. Hiç kimse kendi toplumsal cinsiyet kimliğinin yasal olarak tanınması için bir zorunluluk olarak, cinsiyet değiştirme

* bu çeviri İnsan Hakları Gündemi Derneği tarafından yapılmıştır.

operasyonu, kısırlaştırma ya da hormonal tedavi dâhil olmak üzere tıbbi işlemlere tabi tutulamaz. Evlilik ebeveynlik gibi hiçbir statü, bir kişinin toplumsal cinsiyet kimliğinin yasal olarak tanınmasını önlemeye yönelik kullanılamaz. Hiç kimse kendi cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğini gizlemesi, sindirmesi ya da inkâr etmesi yönünde baskıya maruz bırakılamaz.

İlke 4: Yaşam Hakkı

Herkes yaşam hakkına sahiptir. Hiç kimse cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine atıfta bulunmayı da içerecek şekilde keyfi olarak yaşam hakkından yoksun bırakılamaz. Reşit olanlar ya da cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan kişiler arasındaki karşılıklı rıza ile gerçekleşen cinsel faaliyetlere dayanılarak hiç kimseye idam cezası verilemez.

İlke 5: Kişi Güvenliği Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkes kişi güvenliği ve devlet görevlileri ya da herhangi bir birey ya da grup tarafından gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğine bakılmaksızın şiddete, vücudunun zarar görmesine karşı Devlet tarafından korunma hakkına sahiptir.

İlke 6: Özel Yaşam Hakkı

110 Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkes, kendi aile hayatı, evi ya da haberleşmesi kadar kendi onur ve itibarına karşı hukuk dışı saldırılardan korunmayı da içerecek şekilde, keyfi ya da hukuk dışı müdahaleler olmaksızın özel yaşam hakkına sahiptir. Özel yaşam hakkı, genel olarak birinin hem kendi vücuduyla hem de bir başkasıyla cinsel ve diğer ilişkilerle ilgili seçimlerde bulunması ve karar vermesi kadar cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğiyle ilgili bilgileri açıklaması ya da açıklamamasına yönelik seçimde bulunmasını da içerir.

İlke 7: Özgürlük Hakkı: Özgürlüğünden Keyfi Olarak Yoksun Bırakılmamak

Hiç kimse keyfi olarak tutuklanamaz ya da gözaltına alınamaz. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine dayanılarak gerçekleşen tutuklama ya da gözaltılar bir mahkeme emrine ya da diğer usullere göre uygun olup olmadığına bakılmaksızın keyfidir. Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkese, eşitlik ilkesi temelinde, tutuklanmasını gerekli kılan sebepler ve kendisine yöneltilen her türlü suçlamalar en kısa zamanda bildirilir, herhangi bir suçlama olsa da olmasa

da hemen bir yargıç veya adli fonksiyon yapmaya kanunla yetkili kılınmış diğerk bir görevli önüne çıkarılır.

İlke 8: Adil Yargılanma Hakkı

Herkes cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği temelinde önyargı ya da ayrımcılık olmaksızın, hukuki bir davada ve kendisine karşı yapılan herhangi bir suçlamada kendi haklarının ve sorumluluklarının belirlendiğı, hukuken kurulmuş yetkili, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil ve kamuya açık bir şekilde yargılanma hakkına sahiptir.

İlke 9: Gözaltındayken İnsanca Muamele Hakkı

Özgürlüğünden yoksun bırakılan herkes, insani muamele ve insanın doğuştan sahip olduğı insanlık onuruna saygı görme hakkına sahiptir. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği insanlık onurunun dâhili bir parçasıdır.

İlke 10- İşkence, Kötü-muamele, İnsanlık dışı, Aşağılayıcı ve Diğer Zalimane Ceza veya Davranışa Uğramama Hakkı

Herkes cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğiyle ilgili nedenler dâhil olmak üzere, işkence, kötü-muamele, insanlık dışı, aşağılayıcı ve diğer zalimane ceza veya davranışa uğramama hakkına sahiptir.

İlke 11: İnsan Ticareti ve Satışı ve Sömürüsünün Tüm Biçimlerinden Korunma Hakkı

Herkes sömürünün tüm biçimlerinden ve insan ticareti ve satışından korunma hakkına sahiptir. Herkesin insan ticareti, satışı ve gerçek ya da fark edilen cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliği zemininde cinsel sömürüyü de içeren ancak bununla sınırlı olmayan bütün sömürü biçimlerinden korunma hakkı vardır. İnsan ticaretinin önlenmesine yönelik tasarlanan önlemler, gerçek ya da fark edilen cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliği ya da diğer kimliklerin ifadesi üzerinde temellenen ayrımcılığın ve eşitsizliğin farklı biçimlerini de içeren, hassasiyeti arttıran faktörlere işaret etmelidir. Böylesi önlemler insan ticareti riski altında bulunanların insan haklarıyla tutarsız olmamalıdır.

İlke 12: Çalışma Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın, işsizliğe karşı korunmaya, adil ve elverişli çalışma koşullarına, uygun ve üretici bir işte çalışmaya hakkı vardır.

İlke 13: Sosyal Güvenlik ve Diğer Sosyal Koruma Önlemlerinden Yararlanma Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın, sosyal güvenlik ve diğer sosyal koruma önlenmelerinden yararlanma hakkı vardır.

İlke 14: Yeterli Bir Yaşam Standardı Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın, yeterli beslenme, güvenli su içme, yeterli sağlık ve giyinme ve yaşama koşullarının sürekli olarak geliştirilmesini de içerecek şekilde yeterli bir yaşam standardına hakkı vardır.

İlke 15: Yeterli Barınma Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın, zorla tahliye ettirmelerden korunmak dâhil olmak üzere, yeterli barınma hakkı vardır.

İlke 16: Eğitim Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği göz önüne alınmaksızın ve bu nedenle kaynaklanan herhangi bir ayrımcılık olmaksızın eğitim hakkı vardır.

İlke 17: Yüksek Standartlarda Ulaşılabilir Sağlık Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın yüksek standartlarda erişilebilir fiziksel ve zihinsel sağlık hakkı vardır. Cinsel ve üreme sağlığı bu hakkın en temel yönüdür.

112

İlke 18: Tıbbi Suiistimallerden Korunma Hakkı

Hiç kimse cinsel önemi ya da toplumsal cinsiyet kimliğine dayanılarak tıbbi ya da psikolojik muayenenin, işlemin, testin herhangi bir biçimine zorla tabii tutulamaz ya da bir tıp merkezinde zorla hapsedilmez. Karşıt herhangi bir sınıflandırmaya rağmen, kişinin cinsel yönelimi ya da toplumsal cinsiyet kimliği, kendi içinde ve kendine ait medikal durumlar değildir ve bunlar tedavi edilemez, iyileştirilemez ya da bastırılmaz.

İlke 19: İfade ve Görüş Özgürlüğü Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin ifade ve görüş özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak sınırlara bakılmaksızın ve herhangi bir medya yoluyla insan hakları, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğiyle ilgili olanlar dâhil olmak üzere, bilgiyi ve tüm düşünceleri araştırmak, elde etmek ve vermek kadar kimliğini ya da kişiliğini konuşma, davranış, giyim, bedensel özellikler, isim seçimi ya da diğer yöntemler yoluyla ifade etmeyi de içerir.

İlke 20: Barışçıl Bir Şekilde Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğü Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin, barışçıl bir şekilde gösteriler yapmak dâhil olmak üzere, barışçıl bir şekilde toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne hakkı vardır. İnsanlar cinsel yönelime veya toplumsal cinsiyet kimliğine dayanan dernekleri ve farklı cinsel yönelime ya da toplumsal cinsiyet kimliğine sahip kişilere ya da kişilerle ilgili bilgi veren, onların arasındaki iletişimi kolaylaştıran ya da haklarını savunan dernekleri, ayrımcılık olmaksızın, kurabilirler ve tanıyabilirler.

İlke 21: Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğü Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne hakkı vardır. Cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliğine dayanan ayrımcı ya da kanunun eşit korumasını reddeden kanunları, politikaları ya da pratikleri haklı çıkarmaya yönelik Devlet tarafından yapılan zorlamalar bu haklar kapsamında değildir.

İlke 22: Hareket Özgürlüğü Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin bir devletin içinde hukuka uygun bir şekilde hareket ve ikame etme hakkı vardır. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği bir kişinin kendi devleti dâhil olmak üzere bir devlete girişi, çıkışı ya da geri gönderilmesini sınırlamaya ya da engellemeye yönelik asla kullanılamaz.

İlke 23: Sığınma Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğiyle ilgili zulümler dâhil olmak üzere zulüm altında bir başka ülkeye sığınma hakkı vardır. Bir devlet bir kişiyi cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliğine dayanarak, işkence, zulüm ya da diğer herhangi bir zalimane, insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezalandırmaya maruz kalma tehlikesinin bulunduğu dair sağlam bir nedenin olduğu herhangi bir devlete geri gönderemez, sınır dışı edemez ya da iade edemez.

İlke 24: Aile Kurma Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin aile kurma hakkı vardır. Aileler farklı biçimlerde kurulabilir. Hiçbir aile cinsel yönelimini ya da toplumsal cinsiyet kimliğine dayanılarak ayrımcılığa maruz bırakılamaz.

İlke 25: Kamusal Yaşama Katılma Hakkı

Her yurttaşın cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine dayanan bir ayrımcılık olmaksızın, kendi refahını ilgilendiren politikaların belirlenmesine doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığıyla katılma hakkı dâhil olmak üzere, kamusal konularla ilgili süreçlere katılmaya ve askeri ve polis hizmetleri de dâhil olmak üzere, kamu hizmetlerinden ve istihdamından eşit olarak yararlanmaya hakkı vardır.

İlke 26: Kültürel Yaşama Katılma Hakkı

Cinsel yönelimini ve toplumsal cinsiyet kimliğine bakılmaksızın herkesin kültürel yaşama özgürce katılmaya ve cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği farklılıklarını kültürel katılım yoluyla ifade etmeye hakkı vardır.

İlke 27: İnsan Haklarını Yaygınlaştırma Hakkı

Herkesin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen herhangi bir ayrımcılık olmaksızın bireysel olarak veya başkalarıyla birlikte ulusal ve uluslar arası düzeyde insan haklarını yaygınlaştırmaya ve korumaya hakkı vardır. Bu hak yeni insan hakları kurallarının tartışılması ve geliştirilmesi ve kabul edilmiş olanların savunulması kadar cinsel yönelimi ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan kişilerin haklarının korunmasını ve yaygınlaştırılmasına yönelik gerçekleştirilen faaliyetleri de içerir.

İlke 28: Etkili Bir Giderim ve Tazminat Hakkı

114 İnsan hakları ihlalinin mağduru olan herkes, cinsel yönelim veya toplumsal cinsiyet kimliği üzerinde temellenen ihlaller dâhil olmak üzere, etkili, yeterli ve uygun giderim elde etme hakkına sahiptir. Cinsel yönelimi ve toplumsal cinsiyet kimliği farklı olan kişilerin yeterli bir şekilde gelişmelerini temin etmek ya da koşullarını iyileştirmek amacıyla alınacak önlemler etkili giderim ve tazminat elde etme hakkının dâhili bir parçasıdır.

İlke 29: Sorumluluk

Cinsel yönelim ya da toplumsal cinsiyet kimliğiyle ilgili insan hakları ihlallerinden sorunlu olanlar için cezasızlık olmamalıdır. Bu ilkelere öngörülen haklar dâhil olmak üzere insan haklarını ihlal eden herkes, devlet görevlileri tarafından gerçekleştirilsin ya da gerçekleştirilmesin ihlal nedeniyle doğrudan ya da dolaylı bir şekilde sorumluluk sahibidir, ihlalin ciddiyetiyle orantılı bir biçimde kendi eylemlerinden sorumlu tutulur.

EK3

LGBTT'lerin İnsan Haklarına Yönelik BM Bildirisi¹

İnsan hakları, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği ile ilgili bu bildiriye, (*)² adına sunmaktan şeref duyuyoruz:

1. Altmışınıcı yıldönümü bu sene kutlanan ve 1. maddesi "Bütün insanlar hür, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar" beyanında bulunan İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde kutsal bir yere sahip olan insan haklarının evrenselliği ilkesini onaylıyoruz.

2. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2. maddesi, Ekonomik, Kültürel ve Sosyal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 2. maddesi ile Siyasi ve Medeni Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 26. maddesinde yer aldığı üzere, herkesin, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi düşünce, milli ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer bir statü sebebiyle hiçbir ayrıma maruz kalmadan her türlü insan hakkından yararlanması gerektiğini onaylıyoruz.

115

3. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği gözetmeksizin insan haklarının her insana eşit şekilde verilmesi gerektiği fikrini doğuran eşit muamele ilkesini onaylıyoruz.

4. İnsan hakları ve cinsel yönelim ile toplumsal cinsiyete dayalı temel özgürlüklerin ihlalleri noktasında, son derece derin endişe duymaktayız.

5. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimlikleri dolayısıyla, dünyanın her ülkesinde, şiddet, ayrımcılık, dışlanma, stigmatizasyon ve önyargının bireylere yöneltildiği ve bu uygulamaların kötü muameleye maruz kalanların bütünlüğü ve saygınlığına zarar vermesi dolayısıyla tedirginiz.

¹ Bu çeviri Kemal Ördem tarafından yapılmıştır.

² Arnavutluk, Andora, Arjantin, Ermenistan, Avustralya, Avusturya, Belçika, Bolivya, Bosna-Hersek, Brezilya, Bulgaristan, Kanada, Yeşilburun Adaları (Cape Verde), Orta Afrika Cumhuriyeti, Şili, Kolombiya, Hırvatistan, Küba, Kıbrıs Cumhuriyeti, Danimarka, Ekvador, Estonya, Finlandiya, Fransa, Gabon, Gürcistan, Almanya, Yunanistan, Guinea Bissau, Macaristan, İzlanda, İrlanda, İsrail, İtalya, Japonya, Letonya, Liechtenstein, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Mauritius, Meksika, Karadağ, Nepal, Hollanda, Yeni Zellanda, Nikaragua, Norveç, Paraguay, Polonya, Portekiz, Romanya, San Marino, Sao Tome ve Principe Demokratik Cumhuriyeti, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre, Makedonya, Doğu Timor, Birleşik Krallık, Uruguay, Venezuela.

6. Nerede gerçekleşirse gerçekleşsin, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği dolayısıyla karşılaşılan insan hakları ihlallerini, özellikle bu sebeplerle gerçekleşen idam cezalarını, hukuk dışı, kestirme ya da keyfi cezaları, işkence ve diğer insanlık dışı, zalim ve küçük düşürücü uygulama ya da cezaları, keyfi tutuklama ya da gözaltılar ile sağlık hakkını da içerecek şekilde ekonomik, sosyal ve kültürel haklardan mahrum bırakma durumlarını açık bir dille kınıyoruz.

7. 2006'da, 54 ülkenin imzaladığı, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı'nın makul bir tarihte toplanacak olan komisyona, bu insan hakları ihlallerini tartışma şansını vermesini dileyen bildirisini hatırlatıyoruz.

8. İnsan Hakları Komisyonu ve Antlaşma organlarının prosedürleri tarafından bu konuya yönelik harcanan dikkati takdir ediyor ve cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği kaynaklı hak ihlallerinine yönelik çabalarına vekaletleri altındaki kurumlarla devam etmeleri konusunda kendilerine desteklerimizi sunuyoruz.

116 9. Amerikan Devletleri Organizasyonu Genel Kurulu'nun 3 Haziran 2008 tarihli 38. oturumunda "İnsan Hakları, Cinsel Yönelim ve Toplumsal Cinsiyet Kimliği" konusunda aldığı 2435 sayılı (XXXVIII-O/08) kararı memnuniyetle karşılıyor.

10. Bütün devletler ve ilgili uluslararası insan hakları mekanizmalarını, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği gözetmeksizin, bütün insanların insan haklarını ilerletme ve koruma konusunu üstlenmeye davet ediyoruz.

11. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğinin hiçbir koşulda cezai işlemler, özellikle gözaltı, tutuklama ve alıkoymalar için kaynak oluşturmaması amacıyla, özellikle yasama ve yürütme noktasında gerekli bütün tedbirleri almayı garantiye almaları için bütün devletlere ısrar ediyoruz.

12. Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği temelli insan hakları ihlallerinin araştırılmasını, failerin sorumlu tutulmasını ve adalet önüne çıkarılmasını garanti altına almaları için bütün devletlere ısrar ediyoruz.

13. İnsan hakları savunucularına yeterli korumayı sağlamaları ve onların insan hakları, cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği konusunda yaptıkları çalışmalar karşısındaki engelleri ortadan kaldırmayı güvence altına almaları konusunda bütün devletlere ısrar ediyoruz.

**BÜTÜN LGBTT BİREYLERİ
YAŞADIKLARI İNSAN HAKLARI İHLALLERİNİ
ANLATMAYA ÇAĞIRIYORUZ.**

**ŞİMDİYE KADAR,
'NE OLACAK, NE İŞE YARAYACAK'
DEDİK VE SESSİZ KALMAYI SEÇTİK BELKİ.**

**BİZİM BU SESSİZLİĞİMİZ, BİZE KARŞI UYGULANAN
AYRIMCILIKLARIN YOK SAYILMASINA,
YAŞADIĞIMIZ İHLALLERE YÖNELİK HİÇBİR KAYDIN
TUTULMAMASI DA HAKLARIMIZA
SAHİP ÇIKAMAMAMIZA NEDEN OLDU.**

**GELİN HEP BİRLİKTE BUNU DEĞİŞTİRELİM!
LGBTT BİREYLER OLARAK BİZLERE YÖNELİK
AYRIMCI TUTUMLARI DEŞİFRE EDELİM...**

**İNSAN HAKLARI
İHLALLERİNE
SESSİZ KALMAYALIM!**

LGBTT HAKLARI PLATFORMU

KAOS GL DERNEĞİ

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 29/12
Kızılay - Ankara

Tel: 0 312 230 03 58 Faks: 0 312 230 62 77

E-posta: kaosgl@kaosgl.org

www.kaosgl.org

**KA
OS
GL**
göçmenlerin kurtuluşu
heteroseksüelleri de
özgürleştirecektir